# ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

## ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ　　Αρ. Φύλλου 34

23 Μαρτίου 2015


ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 28

Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) του άρθρου 14 παρ. 1 του Ν. 3448/2006 «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση γεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (Α΄ 57),

β) του άρθρου 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» (Α΄ 98),

2. Το αρ. πρωτ. 2038/29-7-2009 έγγραφο της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής.

3. Το αρ. πρωτ. ΔΙΣΚΠΟ/Φ.17/οικ. 596/10-1-2014 έγγραφο του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής.

4. Το αρ. πρωτ. 108/16-1-2015 έγγραφο της Κεντρικής Επιτροπής Κωδικοποίησης.

5. Την αριθμ. Υ95/20.02.2015 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Γεώργιο Κατρούγκαλο» (Β΄ 299).

6. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις του παρόντος δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Με πρόταση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, και του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, αποφασίζουμε:

**Άρθρο πρώτο**

Κωδικοποιούνται σε ενιαίο κείμενο οι διατάξεις:

1. των άρθρων 42 έως και 45 του Ν. 1946/1991 «Γενικά Αρχεία του Κράτους (Γ.Α.Κ.) και άλλες διατάξεις (Α΄ 69),

2. των άρθρων 2 έως και 5, 7 και 11 έως και 13 του Ν. 2472/1997 «Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (Α΄ 50) όπως:

α) η περ. β΄ του άρθρου 2, η οποία είχε αντικατασταθεί με την παρ. 1 του άρθρου 18 του Ν. 3471/2006 (Α΄ 133), εν συνεχεία αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου όγδοου του Ν. 3625/2007 (Α΄ 290) και αντικαταστάθηκε με το άρθρο 79 του Ν. 4139/2013 (Α΄ 74), β) τα δύο τελευταία εδάφια της περ. β΄ του άρθρου 2 προστέθηκαν με το άρθρο 8 παρ. 2 Ν. 4205/2013 (Α΄ 242), γ) η περ. ε΄ του άρθρου 2 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 18 του Ν. 3471/2006, δ) η παρ. 2 του άρθρου 3 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου όγδοου του Ν. 3625/2007, ε) η περ. γ΄ του άρθρου 3 παρ. 2 που προστέθηκε με το άρθρο 12 παρ. 1 του Ν. 3783/2009 (Α΄ 136) καταργήθηκε με το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 14 παρ. 6 του Ν. 3917/2011 (Α΄ 22), το οποίο προστέθηκε με το άρθρο 71 του Ν. 3994/2011 (Α΄ 165), στ) η περ. β΄ του άρθρου 3 παρ. 3 καταργήθηκε και η περ. γ΄ αναριθμήθηκε σε β΄ με την παρ. 1 του άρθρου 19 του Ν. 3471/2006 και το πρώτο εδάφιο στη νέα περ. β΄ αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 19 του Ν. 3471/2006, ζ) το τελευταίο εδάφιο της περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 4 καταργήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 20 του Ν. 3471/2006, η) το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 20 του Ν. 3471/2006, θ) η περ. β της παρ. 2 του άρθρου 7 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 22 του Ν. 3471/2006, ι) η περ. γ της παρ. 2 του άρθρου 7 που είχε αντικατασταθεί με την παρ. 3 του άρθρου 8 του Ν. 2819/2000 (Α΄ 84), αντικαταστάθηκε εκ νέου με την παρ. 1 του άρθρου 34 του Ν. 2915/2001 (Α΄ 109), ια) η περ. ε της παρ. 2 του άρθρου 7 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 34 του Ν. 2915/2001, ιβ) η υποπερ. γγ της περ. ε της παρ. 2 του άρθρου 7 αντικαταστάθηκε και προστέθηκε υποπερ. δδ με την παρ. 4 του άρθρου 26 του Ν. 3156/2003 (Α΄ 157), ιγ) το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 7 καταργήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 22 του Ν. 3471/2006, ιδ) η παρ. 4 του άρθρου 11 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 34 του Ν. 2915/2001, ιε) η παρ. 6 του άρθρου 11 προστέθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 39 το Ν. 4024/2011 (Α΄ 226), ιστ) οι περ. ε και στ της παρ. 2 του άρθρου 12 προστέθηκαν με το άρθρο 26 του Ν. 3471/2006,

3. του άρθρου 1 παρ. 1 εδ. πρώτο και παρ. 2 και 3, του άρθρου 3 παρ. 1 περ. α΄ εδ. πρώτο, όγδοο, εντέκατο, δωδέκατο και περ. β, παρ. 2 και 3, των άρθρων 21 και 22 του Ν. 2664/1998 «Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες

διατάξεις» (Α΄ 275), όπως το τρίτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 1 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 3127/2003 (Α΄ 67), η περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 4164/2013, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του Ν. 4164/2013 (Α΄ 156),

4. του άρθρου 5 του Ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (Α΄ 45), όπως η παρ. 3 συμπληρώθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 2880/2001 (Α΄ 9) και η παρ. 6 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 11 του Ν. 3230/2004 (Α΄ 44),

5. των άρθρων 1 έως και 5 του Ν. 2846/2000 «Αρχεία Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου» (Α΄ 229) σε συνδυασμό με το άρθρο 8 παρ. 1 και 3 του Ν. 1946/1991 όπως το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 προστέθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 11 του Ν. 3391/2005 (Α΄ 240) και η παρ. 3 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 11 του Ν. 3391/2005,

6. του άρθρου 11 του Ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (Α΄ 265), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 1 του Ν. 3583/2007 (Α΄ 142),

7. των άρθρων 1 και 14 του Ν. 3418/2005 «Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας» (Α΄ 287),

8. του άρθρου 23 παρ. 7 και του άρθρου 23Α παρ. 4 του Ν. 3427/2005 «Φόρος προστιθέμενης αξίας στις νέες οικοδομές, μεταβολές στη φορολογία κεφαλαίου και άλλες διατάξεις» (Α΄ 312), όπως: α) η παρ. 7 του άρθρου 23 προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 51 του Ν. 3842/2010 (Α΄ 58) και προστέθηκε σε αυτή περίπτωση στ΄ με την παρ. 8γ του άρθρου 18 του Ν. 4002/2011 (Α΄ 180) και β) το άρθρο 23Α προστέθηκε με το άρθρο 52 του Ν. 3842/2010,

9. των άρθρων 1 έως και 13 του Ν. 3448/2006 «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης» (Α΄ 57), όπως: α) το άρθρο 1 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 4305/2014 (Α΄ 237), β) το άρθρο 2 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 του Ν. 4305/2014, γ) το πρώτο εδάφιο και η περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 3 του Ν. 4305/2014, δ) η περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του Ν. 3613/2007 (Α΄ 263), ε) οι υποπερ. αα΄ και ββ΄ της περ. γ΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 4305/2014, στ) οι περ. γα΄ έως γγ΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 προστέθηκαν με την παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν. 4305/2014, ζ) η περ. ε΄ της παρ. 1 του άρθρου 3 αντικαταστάθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 3 του Ν. 4305/2014, η) η παρ. 2 του άρθρου 3 αντικαταστάθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 3 του Ν. 4305/2014, θ) η περ. 1 του άρθρου 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 4305/2014, ι) η περ. 3 του άρθρου 4 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 4 του Ν. 4305/2014, ια) οι περ. 5 έως και 8 του άρθρου 4 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν. 4305/2014, ιβ) οι παρ. 3 έως και 5 του άρθρου 5 αντικαταστάθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 5 του Ν. 4305/2014, ιγ) ο τίτλος και οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 6 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 6 του Ν. 4305/2014, ιδ) οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 αντικαταστάθηκαν με το άρθρο 7 του Ν. 4305/2014, ιε) το άρθρο 9 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 του Ν. 4305/2014, ιστ) το άρθρο 10 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 4305/2014, ιζ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 12 αντικαταστάθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 11 του Ν. 3613/2007, ιη) το τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 12 προστέθηκε με το άρθρο 10 του Ν. 4305/2014, ιθ) η παρ. 2α του άρθρου 12 προστέθηκε με το άρθρο 11 του Ν. 4305/2014, κ) η παρ. 4 του άρθρου 12 προστέθηκε με το άρθρο 11 του Ν. 4305/2014, κα) τα άρθρα $12^{Α}$, $12^{Β}$, $12^{Γ}$ προστέθηκαν με το άρθρο 12 του Ν. 4305/2014, κβ) το άρθρο 13 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του Ν. 4305/2014,

10. του άρθρου 97 παρ. 5 έως και 8 του Ν. 3463/2006 (Α΄ 114),

11. του άρθρου 15 παρ. 5 έως και 8 του Ν. 3469/2006 «Εθνικό Τυπογραφείο, Εφημερίς της Κυβερνήσεως και λοιπές διατάξεις» (Α΄ 131), όπως η παρ. 7 του άρθρου αυτού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 7 του Ν. 3861/2010 (Α΄ 112),

12. του άρθρου 1 παρ. 1 έως και 4, του άρθρου 2 παρ. 2, του άρθρου 5 παρ. 1 έως και 3, του άρθρου 7, του άρθρου 8 παρ. 1 εδ. πρώτο έως και τρίτο και παρ. 2 έως και 6 του Ν. 3832/2010 «Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛ.Σ.Σ.) Σύσταση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ) ως Ανεξάρτητης Αρχής» (Α΄ 38) όπως: α) τα δύο τελευταία εδάφια της παρ. 2 του άρθρου 2 τα οποία είχαν προστεθεί με την παρ. 1 του άρθρου 93 του Ν. 4182/2013 (Α΄ 185) καταργήθηκαν με την παρ. 2 της υποπαρ. Γ3 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του Ν. 4254/2014 (Α΄ 85), β) το άρθρο 4 αναριθμήθηκε σε 5 με την παρ. 2 του άρθρου 323 του Ν. 4072/2012 (Α΄ 86) και η παρ. 1 του νέου άρθρου 5 αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 323 του Ν. 4072/2012, γ) το άρθρο 6 αναριθμήθηκε σε 7 με την παρ. 2 του άρθρου 323 του Ν. 4072/2012, δ) το άρθρο 7 αναριθμήθηκε σε 8 με την παρ. 2 του άρθρου 323 του Ν. 4072/2012, η παρ. 3 του νέου άρθρου 8 τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 του Ν. 3899/2010 (Α΄ 212) και το τελευταίο εδάφιο της παρ. 3 το οποίο είχε προστεθεί με την παρ. 2 του άρθρου 93 του Ν. 4182/2013 καταργήθηκε με την παρ. 5 του άρθρου 33 του Ν. 4258/2014 (Α΄ 94),

13. του άρθρου 170 παρ. 5 έως και 8 του Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α΄ 87),

14. των άρθρων 1 έως και 16, 21, 23 έως και 26, 28 και 32 του Ν. 3882/2010 «Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών - Εναρμόνιση με την Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2007 και άλλες διατάξεις. Τροποποίηση του Ν. 1647/1986 «Οργανισμός Κτηματολογίου και Χαρτογραφήσεων Ελλάδας (ΟΚΧΕ) και άλλες σχετικές διατάξεις» (Α΄ 141), όπως η παρ. 2 του άρθρου 10 προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 43 του Ν. 4049/2012 (Α΄ 35), σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του Ν. 4164/2013,

15. των άρθρων 9 και 25 του Ν. 3979/2011 «Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και άλλες διατάξεις» (Α΄ 138),

16. του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 4164/2013 (Α΄ 156),

17. του άρθρου 17 του Ν. 4174/2013 «Φορολογικές διαδικασίες και άλλες διατάξεις» (Α΄ 170) όπως: α) η περ. α΄ της παρ. 1 τροποποιήθηκε με την παρ. 8 του άρθρου 42 του Ν. 4223/2013 (Α΄ 287), β) οι περ. β΄, γ΄ και ε΄ της παρ. 1, η οποία είχε τροποποιηθεί με την παρ. 7 του άρθρου 42 του Ν. 4223/2013, τροποποιήθηκαν με την περ. 3 της υποπαρ. Δ.2 της παρ. Δ του άρθρου πρώτου του Ν. 4254/2014 (Α΄ 85), γ) η περ. στ΄ της παρ. 1 η οποία είχε

τροποποιηθεί με την περ. 3 της υποπαρ. Δ.2 της παρ. Δ του άρθρου πρώτου του Ν. 4254/2014 τροποποιήθηκε με την παρ. 5β του άρθρου 33 του Ν. 4258/2014 (Α΄ 94), δ) οι περ. ζ΄ και η προστέθηκαν με την παρ. 9 του άρθρου 42 του Ν. 4223/2013, ε) οι περ. θ΄ και Γ προστέθηκαν με την περ. 3 της υποπαρ. Δ.2 της παρ. Δ του άρθρου πρώτου του Ν. 4254/2014, στ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 διαγράφηκε με την παρ. 10 του άρθρου 42 του Ν. 4223/2013,

18. του άρθρου 139 του Ν. 4281/2014 «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις» (Α΄ 160),

19. των άρθρων 12 και 13 του Ν.δ. 1013/1971 « Περί ανασυγκροτήσεως της Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού» (Α΄ 204), όπως το άρθρο 13 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 του Ν. 3257/2004 (Α΄ 143),

20. των άρθρων 1 έως και 4 του π.δ. 138/2014 «Πολιτική Διάθεσης Μετεωρολογικών Δεδομένων, Προϊόντων και Υπηρεσιών από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ)» (Α΄ 229),

21. του άρθρου 1 της Φ. 460/330/9.01.1991 απόφασης του Υπουργού Αναπληρωτή Εθνικής Άμυνας και του Υφυπουργού Οικονομικών «Καθορισμός Παραβόλου για τη χορήγηση Μετεωρολογικών Πληροφοριών και Παροχή Υπηρεσιών, Γενικά από την ΕΜΥ»(Β΄ 42),

22. των άρθρων 1 έως και 8 της Η.Π. 11764/653/16.03.2006 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Δικαιοσύνης «Πρόσβαση του κοινού στις δημόσιες αρχές για παροχή πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον, σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 2003/4/ΕΚ «για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ» του Συμβουλίου. Αντικατάσταση της υπ’ αριθμ. 77921/1440/1995 υπουργικής απόφασης (Β΄ 795)» (Β΄ 327) σε συνδυασμό με το άρθρο 25 του Ν. 4210/2013 (Α΄ 254),

23. του άρθρου 7 της ΥΑΠ/Φ.40.4/3/1031/23.04.2012 απόφασης του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης «Ρυθμίσεις για το Ηλεκτρονικό Δημόσιο Έγγραφο» (Β΄ 1317),

24. της 122/1957/9-10-2001 απόφασης της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα «Ορισμός του ύψους του χρηματικού ποσού για την άσκηση από το υποκείμενο των δεδομένων των δικαιωμάτων πρόσβασης και αντίρρησης» (Β΄ 1345),

25. των άρθρων 13 και 14 της ΓΠ-400/27.08.2012 απόφασης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής «Έγκριση Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής» (Β΄ 2390), ως εξής:

# ΚΩΔΙΚΑΣ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

## ΜΕΡΟΣ Α΄
## ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ
### Άρθρο 1
### Πρόσβαση σε έγγραφα

Άρθρο 5 ν. 2690/1999, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 8 παρ. 2 ν. 2880/2001 και 11 παρ. 2 ν. 3230/2004

1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων. Ως διοικητικά έγγραφα νοούνται όσα συντάσσονται από τις δημόσιες υπηρεσίες, όπως εκθέσεις, μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιες οδηγίες, απαντήσεις της Διοίκησης, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις.
2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων που φυλάσσονται στις δημόσιες υπηρεσίες και είναι σχετικά με υπόθεσή του η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές.
3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που το έγγραφο αφορά την ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις. Η αρμόδια διοικητική αρχή μπορεί να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος τούτου αν το έγγραφο αναφέρεται στις συζητήσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, ή αν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού είναι δυνατόν να δυσχεράνει ουσιωδώς την έρευνα δικαστικών, διοικητικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εγκλήματος ή διοικητικής παράβασης.
4. Το δικαίωμα των παραγράφων 1 και 2 ασκείται : α) με μελέτη του εγγράφου στο κατάστημα της υπηρεσίας ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν ο νόμος ορίζει διαφορετικά. Αν πρόκειται για πληροφορίες ιατρικού χαρακτήρα, αυτές γνωστοποιούνται στον αιτούντα με τη βοήθεια γιατρού, ο οποίος ορίζεται για τον σκοπό αυτόν.
5. Η άσκηση του κατά τις παραγράφους 1 και 2 δικαιώματος γίνεται με την επιφύλαξη της ύπαρξης τυχόν δικαιωμάτων πνευματικής ή βιομηχανικής ιδιοκτησίας.
6. Η χρονική προθεσμία για τη χορήγηση εγγράφων κατά τις παραγράφους 1 και 2 ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αίτησης του πολίτη είναι είκοσι ημέρες.

## Άρθρο 2
## Δικαίωμα πρόσβασης στις πληροφορίες των φορέων του δημόσιου τομέα

Άρθρο 9 ν. 3979/2011

1. Η πρόσβαση στα έγγραφα, όπως προβλέπεται στις διατάξεις του προηγούμενου άρθρου αφορά και τα ηλεκτρονικά έγγραφα και μπορεί να ασκηθεί και με χρήση Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) κατά τα οριζόμενα, ειδικότερα, στον ν. 3979/2011.
2. Όταν ασκείται το κατά το προηγούμενο άρθρο δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα που τηρούνται ηλεκτρονικά από φορέα του δημόσιου τομέα, η μελέτη του εγγράφου ή η χορήγηση αντιγράφου μπορεί να γίνει και με χρήση ΤΠΕ.
3. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται ο τρόπος πρόσβασης, μελέτης των εγγράφων και χορήγησης αντιγράφων με χρήση ΤΠΕ, συμπεριλαμβανομένων των υποστηρικτικών τεχνολογιών, οι υποχρεώσεις του αιτούντος και κάθε σχετικό θέμα.

## Άρθρο 3
## Πρόσβαση και χορήγηση ηλεκτρονικών δημόσιων εγγράφων

Άρθρο 7 υ.α. ΥΑΠ/Φ.40.4/3 /1031/2012

1. Η πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα είναι δυνατή είτε με μελέτη του εγγράφου είτε με χορήγηση αντιγράφου του με τη χρήση ΤΠΕ. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.
2. Με την επιφύλαξη των προβλέψεων του άρθρου 1, οι αιτήσεις για την χορήγηση αντιγράφων από δημόσια έγγραφα υφίστανται ταχεία επεξεργασία. Με την κατάθεση της αίτησης από τον αιτούντα με τη χρήση ΤΠΕ, αποστέλλεται σε αυτόν αποδεικτικό παραλαβής.
3. Η μελέτη των δημόσιων εγγράφων μπορεί να γίνει είτε με πρόσβαση που παρέχεται από τους διαδικτυακούς τόπους των δημόσιων φορέων εξασφαλίζοντας την ασφαλή επικοινωνία μεταξύ ενδιαφερομένων και διαδικτυακών τόπων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παράρτημα Ι του Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, είτε με χορήγηση αντιγράφου που αποθηκεύεται στην ηλεκτρονική θυρίδα του ενδιαφερόμενου. Η αποστολή αντιγράφου πέραν της χρήσης της θυρίδας μπορεί να γίνει μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εφόσον εξασφαλίζεται η λήψη από εξουσιοδοτημένο παραλήπτη και λαμβάνεται αποδεικτικό παραλαβής.

## Άρθρο 4
## Γνωστοποίηση με ηλεκτρονικό τρόπο

Άρθρο 25 ν. 3979/2011

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα μπορούν να γνωστοποιούν έγγραφα σε φυσικά πρόσωπα ή Ν.Π.Ι.Δ. με χρήση ΤΠΕ, εφόσον αυτά έχουν αιτηθεί ή υποδείξει το συγκεκριμένο μέσο ως προτιμώμενο ή έχουν συγκατατεθεί ρητά στη χρήση του. Τόσο η αίτηση για τη χρήση ή η υπόδειξη του προτιμώμενου ηλεκτρονικού μέσου όσο και η σχετική συγκατάθεση μπορεί να μεταδίδονται και να αποστέλλονται, σε κάθε

περίπτωση, με χρήση ΤΠΕ, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις ταυτοποίησης και επιβεβαίωσης της ταυτότητας (αυθεντικοποίησης) των προσώπων.

2. Το σύστημα γνωστοποίησης πρέπει να επιτρέπει την εξακρίβωση του ακριβούς χρόνου, κατά τον οποίο έλαβε χώρα η αποστολή, η παραλαβή και η πρόσβαση στο περιεχόμενο του εν λόγω εγγράφου, η οποία συνεπάγεται έναρξη των έννομων συνεπειών και των προθεσμιών, όπως αυτές που αφορούν την άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ορίζεται κάθε αναγκαίο τεχνικό θέμα ως προς τις προδιαγραφές και τα πρότυπα για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση του συστήματος γνωστοποίησης, με τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στον σκοπό της εξακρίβωσης του ακριβούς χρόνου αποστολής και παραλαβής ενός εγγράφου και πρόσβασης στο περιεχόμενό του. Τεκμαίρεται ότι ο αποδέκτης του εγγράφου το οποίο γνωστοποιείται αποκτά πρόσβαση στο περιεχόμενο της γνωστοποίησης το αργότερο δέκα πλήρεις ημέρες από τη γνωστοποίηση, εκτός εάν ο αποδέκτης αποδείξει τη συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας που δεν επέτρεψαν την πρόσβαση στο περιεχόμενο του εγγράφου που γνωστοποιήθηκε με χρήση ΤΠΕ ή εφόσον αυτή η αδυναμία οφείλεται σε λόγους που αφορούν τον φορέα του δημόσιου τομέα.

3. Με γνωστοποίηση ισοδυναμεί η ηλεκτρονική πρόσβαση από τους ενδιαφερομένους στο περιεχόμενο των ενεργειών και των αντίστοιχων εγγράφων του φορέα του δημόσιου τομέα, εφόσον ο φορέας του δημόσιου τομέα μπορεί να αποδείξει με βέβαιο και ασφαλή τρόπο την πρόσβαση του ενδιαφερομένου.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
## ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ
### Άρθρο 5
### Αντικείμενο

Άρθρο 1 ν. 3448/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 ν. 4305/2014

Αντικείμενο του παρόντος Κεφαλαίου είναι η καθιέρωση της αρχής της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως καθορίζονται στο άρθρο 8, και ο καθορισμός όρων, προϋποθέσεων και τρόπων διευκόλυνσης της περαιτέρω χρήσης των ανωτέρω εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων με σκοπό την προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2003/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 345), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 2013/37/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 175). Οι κείμενες διατάξεις για την πρόσβαση στα διοικητικά έγγραφα καθώς και τις πληροφοριακές υποχρεώσεις των φορέων του δημόσιου τομέα εξακολουθούν να ισχύουν, με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων του παρόντος Κεφαλαίου.

## Άρθρο 6
## Γενικές Αρχές

Άρθρο 2 ν. 3448/2006 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 ν. 4305/2014

1. Τα έγγραφα, οι πληροφορίες και τα δεδομένα του δημόσιου τομέα διατίθενται από τη στιγμή της ανάρτησης, δημοσίευσης ή αρχικής διάθεσής τους, ελεύθερα προς περαιτέρω χρήση και αξιοποίηση για εμπορικούς ή μη εμπορικούς σκοπούς, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε ενέργεια του ενδιαφερομένου ή πράξη της διοίκησης (αρχή της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης της δημόσιας πληροφορίας).

2. Τα έγγραφα, οι πληροφορίες και τα δεδομένα διατίθενται στο διαδίκτυο ως σύνολο δεδομένων ή μέσω προγραμματιστικών διεπαφών, σε ανοικτό μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, το οποίο συμμορφώνεται σε ανοικτά πρότυπα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10,από σταθερό σημείο απόθεσης. Αν δεν είναι δυνατή η διαδικτυακή διάθεση των εγγράφων, πληροφοριών ή δεδομένων, απαιτείται η υποβολή αίτησης του ενδιαφερομένου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9. Στις εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δημόσιοι φορείς επιβάλλουν όρους για την περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών ή δεδομένων μέσω αδειοδότησης ή μέσω της επιβολής τελών εφαρμόζονται τα άρθρα 11 έως 13. Η ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών ή δεδομένων αποκλείεται μόνο στις περιπτώσεις του άρθρου 7 και πρέπει να αιτιολογείται ειδικώς από τον φορέα που τα κατέχει.

## Άρθρο 7
## Πεδίο εφαρμογής-Εξαιρέσεις

Άρθρο 3 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παρ. 1 ν. 3613/2007 και με το άρθρο 3 ν. 4305/**2014**

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται:

α) σε έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα, η παροχή των οποίων είναι δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στη δημόσια αποστολή των οικείων φορέων του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις,

β) σε έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα, για τα οποία τρίτοι διαθέτουν δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας,

γ) σε έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα, στα οποία η πρόσβαση αποκλείεται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 3 και 5 του άρθρου 1, καθώς και σύμφωνα με κάθε άλλη σχετική διάταξη και ιδίως για λόγους που αφορούν: i) την εθνική ασφάλεια, άμυνα, δημόσια τάξη, εξωτερική πολιτική ή ασφάλεια πληροφοριακών συστημάτων, ii) το φορολογικό απόρρητο και το στατιστικό απόρρητο, iii) το εμπορικό, βιομηχανικό, επιχειρηματικό, επαγγελματικό ή εταιρικό απόρρητο, iv) την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς από κλοπή, λεηλασία, βανδαλισμό, λαθρανασκαφή, αρχαιοκαπηλία, και γενικά την αποφυγή έκθεσης σε κίνδυνο κινητών και ακινήτων μνημείων και χώρων που προστατεύονται βάσει του ν. 3028/2002,

δ) σε έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα για την πρόσβαση στα οποία απαιτείται από ειδικές διατάξεις η απόδειξη ειδικού εννόμου

συμφέροντος από τους πολίτες ή τις επιχειρήσεις,
ε) σε τμήματα εγγράφων, σε πληροφορίες και δεδομένα που περιέχουν μόνο λογότυπα, εμβλήματα και σήματα,
στ) σε έγγραφα, τμήματα εγγράφων, πληροφορίες και δεδομένα στα οποία είτε η πρόσβαση απαγορεύεται ή περιορίζεται για λόγους προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, είτε στα οποία επιτρέπεται η πρόσβαση, η περαιτέρω χρήση τους όμως είναι ασυμβίβαστη βάσει νόμου με τη νομοθεσία για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
ζ) σε έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα, τα οποία βρίσκονται στην κατοχή δημόσιων ραδιοτηλεοπτικών φορέων και των θυγατρικών τους εταιρειών ή άλλων οργανισμών και των θυγατρικών τους εταιρειών, με σκοπό την εκπλήρωση δημόσιας αποστολής με τη μορφή ραδιοτηλεοπτικής εκπομπής.
η) σε έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα, που βρίσκονται στην κατοχή εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται καθιερωμένοι φορείς για τη μεταφορά των αποτελεσμάτων της έρευνας, σχολείων και Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με την εξαίρεση βιβλιοθηκών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, και σε έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα που βρίσκονται στην κατοχή πολιτιστικών ιδρυμάτων, εκτός βιβλιοθηκών, μουσείων και αρχείων.
Τα υπό στοιχεία ζ΄ και η΄ έγγραφα μπορεί να χορηγούνται για περαιτέρω χρήση, εφόσον αυτό προβλέπεται από γενικές διατάξεις ή διατάξεις που διέπουν τον οικείο φορέα.
2. Η ανοικτή διάθεση, η περαιτέρω χρήση και η εν γένει επεξεργασία εγγράφων πληροφοριών και δεδομένων γίνεται πάντοτε με την επιφύλαξη τήρησης των διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα (ν. 2472/1997, Α΄ 50), όπως αυτές κάθε φορά ισχύουν.

**Άρθρο 8**

***Ορισμοί***

Άρθρο 4 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 4 ν. 4305/2014

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του προηγούμενου άρθρου, για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου νοούνται ως:
1. «Φορείς του δημόσιου τομέα», οι κρατικές αρχές, κεντρικές και περιφερειακές, οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, οι Ο.Τ.Α. πρώτου και δεύτερου βαθμού, τα λοιπά Ν.Π.Δ.Δ., οι κατά την παράγραφο 2 αυτού του άρθρου οργανισμοί δημόσιου δικαίου και οι ενώσεις που σχηματίζονται από μία ή περισσότερες από τις αρχές αυτές ή από έναν ή περισσότερους από τους οργανισμούς δημόσιου δικαίου.
2. «Οργανισμός δημόσιου δικαίου», κάθε οργανισμός που:
α) Έχει συσταθεί με συγκεκριμένο σκοπό την κάλυψη αναγκών γενικού συμφέροντος που δεν έχουν βιομηχανικό ή εμπορικό χαρακτήρα.
β) Έχει νομική προσωπικότητα.

γ) Χρηματοδοτείται για τη δραστηριότητά του κατά κύριο λόγο από το Κράτος, τους Ο.Τ.Α. ή άλλους οργανισμούς δημόσιου δικαίου, είτε η διαχείρισή του υπόκειται στην εποπτεία των ανωτέρω είτε διοικείται, διευθύνεται ή εποπτεύεται από όργανο, του οποίου ο μεγαλύτερος αριθμός των μελών διορίζεται από το Κράτος, τους Ο.Τ.Α. ή άλλους οργανισμούς δημόσιου δικαίου.

3. «Έγγραφο», κάθε έγγραφο, τμήμα εγγράφου, πληροφορία ή δεδομένο που εκδίδεται ή έχει ανατεθεί προς διαχείριση στους φορείς του δημόσιου τομέα, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, και ιδίως μελέτες, πρακτικά, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλιοι οδηγίες, απαντήσεις των διοικητικών αρχών, γνωμοδοτήσεις, αποφάσεις, αναφορές, ανεξάρτητα από το μέσο αποτύπωσης που χρησιμοποιείται (π.χ. αποτύπωση σε χαρτί, αποθήκευση σε ηλεκτρονική μορφή ή ηχητική, οπτική, οπτικοακουστική εγγραφή). Ως «έγγραφα», για την εφαρμογή των διατάξεων αυτού του νόμου λογίζονται και τα ιδιωτικά έγγραφα που βρίσκονται σε αρχεία (φακέλους) φορέων του δημόσιου τομέα και χρησιμοποιήθηκαν ή λήφθηκαν υπόψη για τον καθορισμό της διοικητικής τους δράσης.

4. «Περαιτέρω χρήση», η χρήση, από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εγγράφων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα, για εμπορικούς ή μη σκοπούς, πέραν του αρχικού σκοπού της εκπλήρωσης δημόσιας αποστολής, για τον οποίο εκδόθηκαν τα έγγραφα αυτά. Η ανταλλαγή εγγράφων μεταξύ φορέων του δημόσιου τομέα κατά την άσκηση της δημόσιας αποστολής τους δεν συνιστά περαιτέρω χρήση.

5. «Έγγραφο, πληροφορία ή δεδομένα σε μηχαναγνώσιμο μορφότυπο», το ψηφιακό έγγραφο, η πληροφορία ή τα δεδομένα που είναι διαρθρωμένα κατά τρόπο ώστε οι εφαρμογές λογισμικού να μπορούν εύκολα να εντοπίζουν, να αναγνωρίζουν και να εξάγουν συγκεκριμένα δεδομένα, συμπεριλαμβανομένης της εσωτερικής τους δομής.

6. «Ανοικτό μορφότυπο», ένα μορφότυπο το οποίο δεν εξαρτάται από πλατφόρμα και διατίθεται στο κοινό χωρίς οποιονδήποτε περιορισμό που να παρεμποδίζει την περαιτέρω χρήση των πληροφοριών, εγγράφων ή δεδομένων.

7. «Ανοικτό επίσημο πρότυπο», ένα πρότυπο που έχει καθορισθεί σε γραπτή μορφή και το οποίο περιγράφει λεπτομερώς τις προδιαγραφές για τις απαιτήσεις σχετικά με τον τρόπο διασφάλισης της διαλειτουργικότητας του λογισμικού.

8. «Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα», τα δεδομένα όπως ορίζονται στο άρθρο 21 περ. α΄.

## Άρθρο 9

### Προθεσμία αιτήσεων για περαιτέρω χρήση εγγράφων

Άρθρο 5 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε

1. Αιτήματα ως προς τη χορήγηση εγγράφων για περαιτέρω χρήση υποβάλλονται εγγράφως ή σε ηλεκτρονική μορφή στην υπηρεσία, η οποία έχει εκδώσει ή έχει στην κατοχή της το έγγραφο. Οι φορείς του δημόσιου τομέα των άρθρων 11 και 12 επεξεργάζονται, με ηλεκτρονικά

με τα άρθρα 5 και 14 παρ. 1 ν. 4305/2014

μέσα, όπου αυτό είναι δυνατό και ενδεδειγμένο, τα σχετικά αιτήματα και διαθέτουν το έγγραφο προς περαιτέρω χρήση στον αιτούντα, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις επόμενες παραγράφους.

2. Οι φορείς του δημόσιου τομέα επεξεργάζονται την αίτηση και παραδίδουν τα έγγραφα προς περαιτέρω χρήση στον αιτούντα στην προθεσμία που ορίζουν οι κείμενες διατάξεις. Αν δεν προβλέπεται προθεσμία για την έγκαιρη χορήγηση των εγγράφων, οι παραπάνω φορείς χορηγούν το έγγραφο μέσα σε είκοσι εργάσιμες ημέρες από την παραλαβή της αίτησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παρατείνεται μέχρι είκοσι επιπλέον εργάσιμες ημέρες για τις περίπλοκες ή μεγάλης κλίμακας αιτήσεις. Στην περίπτωση αυτή γνωστοποιείται στον αιτούντα, μέσα σε τρεις εβδομάδες από την αρχική αίτηση, ότι απαιτείται περισσότερος χρόνος για την επεξεργασία της.

3. Αν εκδοθεί απορριπτική απόφαση, οι φορείς του δημόσιου τομέα ανακοινώνουν στον αιτούντα τους λόγους απόρριψης βάσει των σχετικών διατάξεων. Αν η απορριπτική απόφαση βασίζεται στο άρθρο 7 παρ. 1 στοιχ. β΄, ο φορέας του δημόσιου τομέα συμπεριλαμβάνει αναφορά στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι ο δικαιούχος, όταν είναι γνωστός, ή, εναλλακτικά, στον αδειοδότη από τον οποίο ο φορέας του δημόσιου τομέα έχει λάβει το σχετικό υλικό. Βιβλιοθήκες, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και βιβλιοθήκες Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, μουσεία και αρχεία δεν απαιτείται να περιλαμβάνουν τέτοια αναφορά.

4. Κατά της απορριπτικής απόφασης του οικείου φορέα επιτρέπεται η άσκηση διοικητικής προσφυγής ενώπιον του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, ο οποίος κρίνει κατά νόμο και κατ' ουσία. Η προσφυγή αυτή ασκείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δέκα ημερών από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης στον αιτούντα.

5. Οι αποφάσεις του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, που εκδίδονται κατά την παράγραφο 4, υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως από όποιον έχει έννομο συμφέρον, ενώπιον του κατά τόπον αρμόδιου Τριμελούς Διοικητικού Εφετείου.

6. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορούν να συντμηθούν οι προθεσμίες αυτού του άρθρου, όπου αυτό κρίνεται αναγκαίο.

7. Η παράγραφος 5 καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4305/2014 υποθέσεις. Σχετικές αιτήσεις ακύρωσης, οι οποίες έχουν ασκηθεί ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και δεν είχαν συζητηθεί έως την έναρξη ισχύος του ανωτέρω νόμου, διαβιβάζονται στα κατά τόπους αρμόδια Διοικητικά Εφετεία με πράξεις του Προέδρου του οικείου δικαστικού σχηματισμού.

**Άρθρο 10**

**Διαθέσιμα μορφότυπα**

Άρθρο 6 ν.

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα διαθέτουν τα έγγραφα, τις

3448/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 ν. 4305/2014

πληροφορίες και τα δεδομένα τους σε οποιαδήποτε προϋπάρχουσα μορφή ή γλώσσα και, εφόσον είναι δυνατόν, σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, από σταθερό σημείο απόθεσης, μαζί με τα μεταδεδομένα τους στο διαδικτυακό τόπο www.data.gov.gr ή την ιστοσελίδα του φορέα. Σε περίπτωση διάθεσης στην ιστοσελίδα του φορέα, πρέπει να είναι προσβάσιμα μέσω υπερσυνδέσμων ή με άλλο τρόπο στον δικτυακό τόπο www.data.gov.gr. Τόσο το μορφότυπο όσο και τα μεταδεδομένα πρέπει, στο μέτρο του δυνατού, να συμμορφώνονται με ανοικτά, επίσημα πρότυπα. Εφόσον είναι δυνατόν, τα σύνολα δεδομένων καθίστανται προσβάσιμα μέσω διασυνδέσεων προγραμματισμού εφαρμογών.

2. Η παράγραφος 1 δεν υποχρεώνει τους φορείς του δημόσιου τομέα να εκδίδουν ή να προσαρμόζουν έγγραφα, πληροφορίες και δεδομένα ή να διαθέτουν αποσπάσματα από αυτά σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, όταν αυτό απαιτεί δυσανάλογη προσπάθεια. Οι φορείς του δημόσιου τομέα δεν υποχρεούνται να συνεχίσουν την παραγωγή και αποθήκευση συγκεκριμένου τύπου εγγράφων, πληροφοριών ή δεδομένων αποκλειστικά για τον σκοπό της περαιτέρω χρήσης τους από τρίτους. Στην περίπτωση διακοπής της παραγωγής και αποθήκευσης σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, προηγείται δημόσια ανακοίνωση πριν από τριάντα εργάσιμες ημέρες στον διαδικτυακό τόπο www.data.gov.gr και στην ιστοσελίδα του φορέα.

3. Η περαιτέρω χρήση των εγγράφων υπόκειται στον περιορισμό ότι το περιεχόμενό τους δεν πρέπει να αλλοιωθεί ούτε να διαστρεβλωθεί με οποιονδήποτε τρόπο, καθώς και ότι πρέπει να γίνεται αναφορά στην πηγή προέλευσής τους και στην ημερομηνία τελευταίας επικαιροποίησής τους. Οι περιορισμοί αυτοί γνωστοποιούνται εγγράφως στον αιτούντα κατά τη χορήγηση του εγγράφου.

4. Οι φορείς του δημόσιου τομέα δεν φέρουν ευθύνη για τις περιπτώσεις μη ορθής περαιτέρω χρήσης των εγγράφων. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων της παραγράφου 3 αυτού του άρθρου οι παραβάτες τιμωρούνται σύμφωνα με το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα περί παράβασης διοικητικών διατάξεων, εκτός εάν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλες διατάξεις.

## Άρθρο 11

## Άδειες και λοιποί όροι για την περαιτέρω χρήση εγγράφων

Άρθρο 7 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 7 ν. 4305/2014

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα επιτρέπουν την ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που εκδίδουν ή κατέχουν και διαχειρίζονται ή, κατ' εξαίρεση, επιβάλλουν αιτιολογημένα όρους μέσω αδειοδότησης, ή με άλλους τρόπους, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης αναφοράς της πηγής, της ρήτρας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, της επιβολής τελών και της δήλωσης αποποίησης ευθύνης του φορέα. Οι όροι που επιβάλλονται δεν μπορεί να οδηγούν σε περιορισμό ή στρέβλωση του ανταγωνισμού.

2. Στις εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου για την περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών ή δεδομένων προβλέπονται άδειες, οι φορείς του δημόσιου τομέα εξασφαλίζουν, όπου τούτο είναι δυνατόν, τη διάθεση ανοικτών αδειών, οι οποίες διατίθενται διαδικτυακά, παρέχουν ευρύτερα δικαιώματα περαιτέρω χρήσης χωρίς τεχνολογικούς, οικονομικούς ή γεωγραφικούς περιορισμούς και στηρίζονται σε μορφότυπα ανοικτών δεδομένων. Οι άδειες αυτές είναι δυνατόν να προσαρμόζονται, προκειμένου να αντιμετωπίζουν ειδικότερες περιπτώσεις αιτήσεων αδειοδότησης. Σε κάθε περίπτωση οι άδειες θέτουν τους λιγότερους δυνατούς περιορισμούς στην περαιτέρω χρήση σύμφωνα με την αρχή της ανοικτής διάθεσης της δημόσιας πληροφορίας.

## Άρθρο 12
## Αρχές που διέπουν τη χρέωση

Άρθρο 8 ν. 3448/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 ν. 4305/2014

1. Εφόσον χρεώνονται τέλη για την περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών ή δεδομένων, τα εν λόγω τέλη περιορίζονται στο οριακό κόστος για την αναπαραγωγή, την παροχή και τη διάδοσή τους.
2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στα ακόλουθα:
α) στους φορείς του δημόσιου τομέα για τους οποίους προβλέπονται έσοδα για την κάλυψη ενός ουσιώδους μέρους του κόστους εκτέλεσης της δημόσιας αποστολής τους, β) κατ΄ εξαίρεση, σε έγγραφα, πληροφορίες ή δεδομένα για τα οποία ο οικείος φορέας του δημόσιου τομέα παράγει έσοδα για την κάλυψη ενός ουσιώδους μέρους του κόστους συλλογής, παραγωγής, αναπαραγωγής και διάδοσής τους σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, γ) σε βιβλιοθήκες, συμπεριλαμβανομένων βιβλιοθηκών Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, μουσεία και αρχεία.
3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία α' και β΄, οι φορείς του οικείου δημόσιου τομέα υπολογίζουν τα συνολικά τέλη σύμφωνα με αντικειμενικά, διαφανή και επαληθεύσιμα κριτήρια. Τα συνολικά έσοδα των φορέων αυτών από την παροχή και την άδεια περαιτέρω χρήσης των εν λόγω εγγράφων, πληροφοριών ή δεδομένων εντός της εκάστοτε λογιστικής περιόδου δεν υπερβαίνουν το κόστος συλλογής, παραγωγής, αναπαραγωγής και διάδοσής τους, συμπεριλαμβανομένης μιας εύλογης απόδοσης της επένδυσης. Τα τέλη υπολογίζονται με βάση το κόστος που προκύπτει κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης λογιστικής περιόδου και σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζονται στους οικείους φορείς του δημόσιου τομέα.
4. Όταν οι φορείς του δημόσιου τομέα που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχ. γ΄ επιβάλλουν τέλη, τα συνολικά έσοδα από την παροχή και την άδεια περαιτέρω χρήσης των εγγράφων, πληροφοριών ή δεδομένων εντός της εκάστοτε λογιστικής περιόδου δεν υπερβαίνουν το κόστος συλλογής, παραγωγής, αναπαραγωγής, διάδοσης και συντήρησής τους και το κόστος εκκαθάρισης δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένης μιας εύλογης απόδοσης της επένδυσης. Τα τέλη

υπολογίζονται με βάση το κόστος που προκύπτει κατά τη διάρκεια της αντίστοιχης λογιστικής περιόδου και σύμφωνα με τις λογιστικές αρχές που εφαρμόζονται στους οικείους φορείς του δημόσιου τομέα.

**Άρθρο 13**
**Διαφάνεια**

Άρθρο 9 ν. 3448/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 9 ν. 4305/2014

1. Τα τέλη για την περαιτέρω χρήση εγγράφων, πληροφοριών ή δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή φορέων του δημόσιου τομέα, τυχόν ισχύοντες όροι και το συνολικό ύψος των τελών αυτών, στα οποία συμπεριλαμβάνεται η βάση υπολογισμού τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 12, καθορίζονται εκ των προτέρων και δημοσιεύονται με ηλεκτρονικά μέσα στον διαδικτυακό τόπο www.data.gov.gr και στην ιστοσελίδα του φορέα.
2. Οι όροι και οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 δημοσιεύονται με ηλεκτρονικά μέσα στον διαδικτυακό τόπο www.data.gov.gr και στην ιστοσελίδα του φορέα.
3. Οι φορείς του δημόσιου τομέα μεριμνούν ώστε οι αιτούντες έγγραφα, πληροφορίες ή δεδομένα για περαιτέρω χρήση να ενημερώνονται σχετικά με τις διοικητικές προσφυγές και τα ένδικα μέσα που μπορούν να ασκήσουν.

**Άρθρο 14**
**Πρακτικές Ρυθμίσεις**

Άρθρο 10 ν. 3448/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 ν. 4305/2014 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 14 παρ. 2, 3, 4, 5 και 6 ν.4305/2014

1. Στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης τηρείται «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» το οποίο είναι διαθέσιμο **στον** διαδικτυακό τόπο www.data.gov.gr. Στο «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» αναρτώνται τα σύνολα των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του Δημοσίου που είναι διαθέσιμα σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, ταξινομημένα σε «Διαρθρωμένα Σύνολα Δεδομένων» (datasets) ή σύνδεσμοι προς τους δικτυακούς τόπους των φορέων, όπου αυτά τηρούνται. Στις περιπτώσεις που τα έγγραφα, οι πληροφορίες και τα δεδομένα δεν είναι διαθέσιμα σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο ή όταν ο φορέας διαθέτει τα δεδομένα με όρους ή άδειες, σύμφωνα με τα άρθρα 11 έως 13 του παρόντος, στο «Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου» γίνεται σχετική καταχώριση.
2. Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα που υπάγεται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος προβαίνει στην καταγραφή και αξιολόγηση των συνόλων εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή του, ανά κατηγορίες, προς τον σκοπό ανοικτής τους διάθεσης.
3. Μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής της προηγούμενης παραγράφου κάθε φορέας εκδίδει απόφαση, στην οποία περιγράφονται: α) τα σύνολα εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που κατέχει ο φορέας, β) τα σύνολα εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που θα διατεθούν σε ανοικτό και μηχαναγνώσιμο μορφότυπο, εφαρμόζοντας την αρχή της ανοικτής διάθεσης της δημόσιας πληροφορίας, γ) τα

σύνολα εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που θα διατεθούν με επιβολή όρων μέσω αδειοδότησης ή τελών, σύμφωνα με τα άρθρα 7 έως 9 του παρόντος, δ) τα σύνολα εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που υπόκεινται στους περιορισμούς που τίθενται στην παράγραφο 1 του άρθρου 3 του παρόντος και δεν διατίθενται για περαιτέρω αξιοποίηση και χρήση. Η απόφαση αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του «Προγράμματος Διαύγεια» κατά τον ν. 3861/2010, στον διαδικτυακό τόπο www.data.gov.gr. και στην ιστοσελίδα του φορέα και κοινοποιείται στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
4. Οι φορείς του δημόσιου τομέα επικαιροποιούν τα σύνολα εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που έχουν στην κατοχή τους αμελλητί, μόλις επέλθει ορισμένη μεταβολή, και σε κάθε περίπτωση σε ετήσια βάση. Η έκδοση της απόφασης της παραγράφου 3 επαναλαμβάνεται τουλάχιστον ετησίως με επικαιροποιημένα στοιχεία.
5. Το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης ελέγχει την τήρηση των υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου από τους δημόσιους φορείς που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά του.
6. Για την καταγραφή και αξιολόγηση των συνόλων εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των φορέων του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με την παράγραφο 2, την τεχνική, διαδικαστική και οργανωτική υποστήριξη της ανοικτής διάθεσης των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημοσίου τομέα, καθώς και την επικοινωνία με το Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης και το Σώμα Επιθεωρητών Ελεγκτών Δημόσιας Διοίκησης αρμόδιες είναι οι ομάδες διοίκησης έργου του «Προγράμματος Διαύγεια», οι οποίες συγκροτήθηκαν δυνάμει της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του ν. 3861/2010. Οι φορείς του δημόσιου τομέα μπορούν να ενισχύσουν τις ομάδες του προηγούμενου εδαφίου με επιπλέον προσωπικό, ειδικά για την εφαρμογή του παρόντος νόμου.
7. Η αρχική καταγραφή και αξιολόγηση κατά την παράγραφο 2 των συνόλων εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που βρίσκονται στην κατοχή των δημόσιων φορέων γίνεται εντός τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του ν. 4305/2014.
8. Κατά την πρώτη εφαρμογή του ν. 4305/2014 η έκδοση της απόφασης της παραγράφου 3, γίνεται εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση της καταγραφής κατά την προηγούμενη παράγραφο.
9. Οι προθεσμίες των παραγράφων 7 και 8 ορίζονται σε δώδεκα και έξι μήνες, αντίστοιχα: α) για τις βιβλιοθήκες, τα μουσεία και τα αρχεία και β) κάθε άλλη περίπτωση που αφορά σε πολιτιστικούς πόρους του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και των εποπτευόμενων από αυτό φορέων.
10. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου

Υπουργού μπορούν να μεταβάλλονται οι προθεσμίες των παραγράφων 7, 8 και 9.

11. Αν η προθεσμία των παραγράφων 7, 8 και 9 παρέλθει άπρακτη, τα σύνολα εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου διατίθενται ελεύθερα προς περαιτέρω χρήση και αξιοποίηση, με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία προσωπικών δεδομένων.

## Άρθρο 15
## Αποφυγή διακρίσεων

Άρθρο 11 ν. 3448/2006

1. Οι όροι που επιβάλλονται για την περαιτέρω χρήση εγγράφων δεν επιτρέπεται να επιφέρουν διακρίσεις μεταξύ όμοιων κατηγοριών περαιτέρω χρήσης.

2. Αν τα έγγραφα χρησιμοποιούνται περαιτέρω από φορέα του δημόσιου τομέα ως αρχικό υλικό για οικονομικές δραστηριότητές του, που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της δημόσιας αποστολής του, τα έγγραφα αυτά παρέχονται με τα ίδια τέλη και τους ίδιους όρους που ισχύουν για τους άλλους χρήστες.

## Άρθρο 16
## Απαγόρευση αποκλειστικών ρυθμίσεων

Άρθρο 12 ν. 3448/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 11 παρ. 2 ν. 3613/2007 **και** συμπληρώθηκε με το άρθρο 11 ν. 4305/2014

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 2 αυτού του άρθρου, συμβάσεις ή άλλες ρυθμίσεις μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα που κατέχουν τα έγγραφα και τρίτων δεν θεμελιώνουν αποκλειστικά δικαιώματα και δεν εμποδίζουν την περαιτέρω χρήση των εγγράφων αυτών.

2. Στις περιπτώσεις όπου προβλέπεται δυνατότητα χορήγησης αποκλειστικών δικαιωμάτων για την παροχή υπηρεσίας δημόσιου συμφέροντος, η βασιμότητα του λόγου για τη χορήγηση αυτή υποβάλλεται σε τακτική επανεξέταση και σε κάθε περίπτωση τουλάχιστον κάθε τριετία. Συμβατικές ή άλλες ρυθμίσεις που προβλέπουν μετά την 31.12.2003 αποκλειστικά δικαιώματα, δημοσιοποιούνται. Η παράγραφος αυτή δεν έχει εφαρμογή στην ψηφιοποίηση των πολιτιστικών πόρων.

3. Στις περιπτώσεις που ένα αποκλειστικό δικαίωμα αφορά την ψηφιοποίηση πολιτιστικών πόρων, η περίοδος αποκλειστικότητας δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δέκα έτη, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά στις οικείες συμβάσεις. Εφόσον η περίοδος αυτή υπερβαίνει τα δέκα έτη, η διάρκεια του αποκλειστικού δικαιώματος υπόκειται σε επανεξέταση κατά το ενδέκατο έτος και, τουλάχιστον, κάθε επτά έτη, εν συνεχεία. Οι συμφωνίες περί παροχής αποκλειστικών δικαιωμάτων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο τηρούν την αρχή της διαφάνειας, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν. 2251/1994 (Α΄ 191), και αναρτώνται στον διαδικτυακό τόπο www.data.gov.gr και στην ιστοσελίδα του φορέα. Σε περίπτωση αποκλειστικού δικαιώματος αναφερόμενου στο πρώτο εδάφιο, σχετικά με την ψηφιοποίηση πολιτιστικών πόρων, παρέχεται στον οικείο φορέα του δημόσιου τομέα

τουλάχιστον ένα δωρεάν αντίγραφο των ψηφιοποιημένων πολιτιστικών πόρων ως μέρος της εν λόγω συμφωνίας. Το αντίγραφο αυτό διατίθεται για περαιτέρω χρήση στο τέλος της περιόδου αποκλειστικότητας.
4. Αποκλειστικές συμφωνίες οι οποίες υφίστανται στις 17 Ιουλίου 2013 και δεν εμπίπτουν σε εξαίρεση σύμφωνα με τις παραγράφους 2 και 3, παύουν να ισχύουν στο τέλος της σύμβασης ή, σε κάθε περίπτωση, το αργότερο στις 18 Ιουλίου 2043.

**Άρθρο 17**

**Ετήσιος διαγωνισμός αξιοποίησης ανοικτών δεδομένων**

Άρθρο 12[Α] ν.3448/2006, όπως προστέθηκε με το άρθρο 12 ν. 4305/2014

1. Καθιερώνεται ετήσιος διαγωνισμός για την αξιοποίηση των ανοικτών δεδομένων που διαθέτουν οι φορείς της περίπτωσης 1 του άρθρου 8. Σκοπός του διαγωνισμού είναι η ανάπτυξη εφαρμογών για την αποδοτική αξιοποίηση των ανοικτών δεδομένων, τη βελτίωση της απόδοσης του δημόσιου τομέα, καθώς και για την ενίσχυση της δημόσιας λογοδοσίας, της διαφάνειας και της επιχειρηματικότητας. Στον διαγωνισμό μπορούν να λαμβάνουν μέρος φυσικά και νομικά πρόσωπα της ημεδαπής και της αλλοδαπής.
2. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζονται η διαδικασία και οι όροι του διαγωνισμού, η συγκρότηση της επιτροπής αξιολόγησης από προσωπικότητες εγνωσμένου κύρους της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με επιστημονική κατάρτιση και εμπειρία σε συναφές αντικείμενο, ο χρόνος διεξαγωγής, η αποδοχή και διάθεση χορηγιών για τους σκοπούς του διαγωνισμού, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών μπορούν να καθορίζονται χρηματικά έπαθλα για τους νικητές του διαγωνισμού.

**Άρθρο 18**

**Καθιέρωση Βραβείων Αριστείας για δημόσιους φορείς**

Άρθρο 12[Β] ν.3448/2006, όπως προστέθηκε με το άρθρο 12 ν. 4305/2014

1. Καθιερώνονται ετήσια βραβεία σε όσους φορείς της περίπτωσης 1 του άρθρου 8 έχουν εφαρμόσει αποτελεσματικές, καινοτόμες και πρωτοπόρες διαδικασίες ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης της δημόσιας πληροφορίας.
2. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζονται οι διαδικασίες και οι όροι του διαγωνισμού, η συγκρότηση της επιτροπής αξιολόγησης από προσωπικότητες εγνωσμένου κύρους της ημεδαπής ή της αλλοδαπής με εμπειρία και επιστημονική κατάρτιση σε συναφές αντικείμενο, ο χρόνος διεξαγωγής, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

**Άρθρο 19**

**Ετήσια έκθεση για τη διάθεση και περαιτέρω χρήση των ανοικτών δεδομένων**

Άρθρο 12[Γ] ν.3448/2006,

1. Εντός των δύο πρώτων μηνών κάθε ημερολογιακού έτους ο Υπουργός Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής

όπως προστέθηκε με το άρθρο 12 ν. 4305/2014

Διακυβέρνησης υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής ετήσια έκθεση σχετικά με την ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων από τους φορείς της περίπτωσης 1 του άρθρου 8. Πριν από την υποβολή της κατά το προηγούμενο εδάφιο, η έκθεση τίθεται σε δημόσια διαβούλευση για διάστημα δεκαπέντε τουλάχιστον ημερών.

2. Η έκθεση της παραγράφου 1 συζητείται σε κοινή συνεδρίαση της Διαρκούς Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης και των Ειδικών Μόνιμων Επιτροπών θεσμών και Διαφάνειας και Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής.

3. Η έκθεση της παραγράφου 1 αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και **στον** διαδικτυακό τόπο www.data.gov.gr.

4. Κατά την πρώτη εφαρμογή του ν. 4305/2014 η ετήσια έκθεση σχετικά με την ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση των εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων, από τους φορείς της περίπτωσης 1 του άρθρου 8 υποβάλλεται μέχρι τις 29.2.2016.

### Άρθρο 20
### Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 13 ν. 3448/2006, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 ν. 4305/2014

1. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα, καθώς και ζητήματα τεχνικού ή λεπτομερειακού χαρακτήρα ή διαδικαστικά ζητήματα για την εφαρμογή της αρχής της ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 15 του παρόντος Κεφαλαίου. Με όμοια απόφαση μπορεί να εξειδικεύονται τα κριτήρια των άρθρων 11 και 12 και να καταρτίζεται η Εθνική Ανοικτή Άδεια και λοιπές προτυποποιημένες άδειες προς διευκόλυνση των δημόσιων φορέων. Με όμοια απόφαση ορίζονται οι κανόνες, τα πρότυπα, τα μέσα και οι προδιαγραφές για τη λειτουργία του διαδικτυακού τόπου www.data.gov.gr και του Μητρώου Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Ο καθορισμός των όρων της παραγράφου 1 του άρθρου 11, καθώς και το ύψος των επιβαλλόμενων τελών ορίζονται με απόφαση του οικείου Υπουργού ή του αρμόδιου οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου ή της ανεξάρτητης αρχής. Οι αποφάσεις του προηγούμενου εδαφίου κοινοποιούνται στο Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

### Άρθρο 21
### *Ορισμοί*

Άρθρο 2
ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 79 ν. 4139/2013 και 18 παρ. 2 ν. 3471/2006 και συμπληρώθηκε με το άρθρο 8 παρ. 2 ν. 4205/2013

Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου νοούνται ως:
α) "Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα", κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων. Δεν λογίζονται ως δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα στατιστικής φύσεως συγκεντρωτικά στοιχεία, από τα οποία δεν μπορούν να προσδιορισθούν τα υποκείμενα των δεδομένων.
β) «Ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων. Ειδικά για τα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες δύναται να επιτραπεί η δημοσιοποίηση μόνον από την εισαγγελική αρχή για τα αδικήματα που αναφέρονται στο εδάφιο β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 22 του παρόντος με διάταξη του αρμόδιου Εισαγγελέα Πρωτοδικών ή του Εισαγγελέα Εφετών, εάν η υπόθεση εκκρεμεί στο Εφετείο. Η διάταξη πρέπει να είναι ειδικώς και πλήρως αιτιολογημένη, να προσδιορίζει τον τρόπο δημοσιοποίησης και το χρονικό διάστημα που θα διαρκέσει. Η δημοσιοποίηση αυτή αποσκοπεί στην προστασία του κοινωνικού συνόλου, των ανηλίκων, των ευάλωτων ή ανίσχυρων πληθυσμιακών ομάδων και προς ευχερέστερη πραγμάτωση της αξίωσης της Πολιτείας για τον κολασμό των παραπάνω αδικημάτων. Κατά της εισαγγελικής διάταξης επιτρέπεται προσφυγή εντός δύο ημερών από τη γνωστοποίηση στον κατηγορούμενο ή κατάδικο ενώπιον του Προϊστάμενου της Εισαγγελίας Πρωτοδικών ή του Προϊστάμενου της Εισαγγελίας Εφετών, αν η υπόθεση εκκρεμεί στο Εφετείο, ο οποίος αποφαίνεται εντός δύο ημερών. Μέχρι να αποφανθεί ο αρμόδιος Εισαγγελέας απαγορεύεται η εκτέλεση της διάταξης και η δημοσιοποίηση δεδομένων. Κατ' εξαίρεση στα κακουργήματα των άρθρων 187, 187Α και του 19ου Κεφαλαίου του Π.Κ. «Εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας και εγκλήματα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής» η εισαγγελική διάταξη εκτελείται αμέσως, επικυρώνεται δε από τον προϊστάμενο της Εισαγγελίας Εφετών εντός είκοσι τεσσάρων ωρών, εφόσον αυτή έχει εκδοθεί από τον Εισαγγελέα Πρωτοδικών. Διαφορετικά η ισχύς της σχετικής διάταξης παύει αυτοδικαίως με τη λήξη της προθεσμίας των είκοσι τεσσάρων ωρών.
γ) "Υποκείμενο των δεδομένων", το φυσικό πρόσωπο στο οποίο αναφέρονται τα δεδομένα και του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί, δηλαδή μπορεί να προσδιορισθεί αμέσως ή εμμέσως, ιδίως βάσει αριθμού ταυτότητας ή βάσει ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων στοιχείων που χαρακτηρίζουν την υπόστασή του από άποψη φυσική, βιολογική, ψυχική, οικονομική, πολιτιστική, πολιτική ή κοινωνική.
δ) "Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" ("επεξεργασία"): κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται από το Δημόσιο ή

από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζεται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή, η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση (κλείδωμα), η διαγραφή, η καταστροφή.
ε) "Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα" ("αρχείο"), κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια.
στ) "Διασύνδεση", μορφή επεξεργασίας που συνίσταται στη δυνατότητα συσχέτισης των δεδομένων ενός αρχείου με δεδομένα αρχείου ή αρχείων που τηρούνται από άλλον ή άλλους υπεύθυνους επεξεργασίας ή που τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας για άλλο σκοπό.
ζ) "Υπεύθυνος επεξεργασίας", οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός. Όταν ο σκοπός και ο τρόπος της επεξεργασίας καθορίζονται με διατάξεις νόμου ή κανονιστικές διατάξεις εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή τα ειδικά κριτήρια βάσει των οποίων γίνεται η επιλογή του καθορίζονται αντίστοιχα από το εθνικό ή το κοινοτικό δίκαιο.
η) "Εκτελών την επεξεργασία", οποιοσδήποτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό υπεύθυνου επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός.
θ) "Τρίτος", κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία, ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, εκτός από το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία ή για λογαριασμό του υπεύθυνου επεξεργασίας.
ι) "Αποδέκτης", το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, στον οποίο ανακοινώνονται ή μεταδίδονται τα δεδομένα, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για τρίτο ή όχι.
ια) "Συγκατάθεση" του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή και εν πλήρη επιγνώσει, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν. Η ενημέρωση αυτή περιλαμβάνει πληροφόρηση τουλάχιστον για τον σκοπό της επεξεργασίας, τα δεδομένα ή τις κατηγορίες δεδομένων που αφορά η επεξεργασία, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και το όνομα, την επωνυμία και τη διεύθυνση του υπεύθυνου επεξεργασίας και του τυχόν

εκπροσώπου του. Η συγκατάθεση μπορεί να ανακληθεί οποτεδήποτε, χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα.
ιβ) "Αρχή", η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

**Άρθρο 22**

**Πεδίο Εφαρμογής**

Άρθρο 3 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα όγδοο παρ. 1 ν. 3625/2007 και 19 παρ. 1 και 2 ν. 3471/2006

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου εφαρμόζονται στην εν όλω ή εν μέρει αυτοματοποιημένη επεξεργασία, καθώς και στη μη αυτοματοποιημένη επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία περιλαμβάνονται ή πρόκειται να περιληφθούν σε αρχείο.
2. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δεν εφαρμόζονται στην επεξεργασία δεδομένων η οποία πραγματοποιείται:
α) από φυσικό πρόσωπο για την άσκηση δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών,
β) από τις δικαστικές-εισαγγελικές αρχές και τις υπηρεσίες που ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία τους στο πλαίσιο της απονομής της δικαιοσύνης ή για την εξυπηρέτηση των αναγκών της λειτουργίας τους με σκοπό τη βεβαίωση εγκλημάτων που τιμωρούνται ως κακουργήματα ή πλημμελήματα με δόλο και ιδίως εγκλημάτων κατά της ζωής, κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κατά της προσωπικής ελευθερίας, κατά της ιδιοκτησίας, κατά των περιουσιακών δικαιωμάτων, παραβάσεων της νομοθεσίας περί ναρκωτικών, επιβουλής της δημόσιας τάξης, ως και τελουμένων σε βάρος ανήλικων θυμάτων. Ως προς τα ανωτέρω εφαρμόζονται οι ισχύουσες ουσιαστικές και δικονομικές ποινικές διατάξεις. Στις περιπτώσεις άσκησης από τους πολίτες του δικαιώματος του συνέρχεσθαι κατά το άρθρο 11 του Συντάγματος επιτρέπεται η απλή λειτουργία συσκευών καταγραφής ήχου ή εικόνας ή άλλων ειδικών τεχνικών μέσων με σκοπό την καταγραφή, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του επόμενου εδαφίου. Η καταγραφή ήχου ή εικόνας με οποιασδήποτε τεχνικής μορφής συσκευές με σκοπό τη βεβαίωση τέλεσης των παραπάνω εγκλημάτων γίνεται μόνον κατόπιν εντολής εκπροσώπου της εισαγγελικής αρχής και εφόσον επίκειται σοβαρός κίνδυνος για τη δημόσια τάξη και ασφάλεια. Σκοπός της καταγραφής αυτής είναι μόνον η χρησιμοποίηση του βεβαιούντος την τέλεση των εγκλημάτων υλικού ως αποδεικτικού στοιχείου ενώπιον οποιασδήποτε ανακριτικής, εισαγγελικής αρχής και δικαστηρίου. Η επεξεργασία κάθε άλλου υλικού που δεν είναι αναγκαίο προς εξυπηρέτηση του παραπάνω σκοπού για τη βεβαίωση των εγκλημάτων απαγορεύεται, το δε σχετικό υλικό καταστρέφεται με πράξη του αρμόδιου Εισαγγελέα.
3. Οι διατάξεις του παρόντος μέρους εφαρμόζονται σε κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον αυτή εκτελείται:
α) Από υπεύθυνο επεξεργασίας ή εκτελούντα την επεξεργασία, εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια ή σε τόπο όπου, βάσει του δημοσίου διεθνούς δικαίου, εφαρμόζεται το ελληνικό δίκαιο.
β) Από υπεύθυνο επεξεργασίας που δεν είναι εγκατεστημένος στην

επικράτεια κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κράτους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, αλλά τρίτης χώρας, και για τους σκοπούς της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προσφεύγει σε μέσα, αυτοματοποιημένα ή όχι, ευρισκόμενα στην Ελληνική Επικράτεια, εκτός εάν τα μέσα αυτά χρησιμοποιούνται μόνο με σκοπό τη διέλευση από αυτήν. Στην περίπτωση αυτή, ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να υποδείξει με γραπτή δήλωσή του προς την Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων εκπρόσωπο εγκατεστημένο στην Ελληνική Επικράτεια, ο οποίος υποκαθίσταται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις του υπευθύνου, χωρίς ο τελευταίος να απαλλάσσεται από τυχόν ιδιαίτερη ευθύνη του. Το αυτό ισχύει και όταν ο υπεύθυνος επεξεργασίας καλύπτεται από ετεροδικία, ασυλία ή άλλο λόγο που κωλύει την ποινική δίωξη.

## Άρθρο 23
## Χαρακτηριστικά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Άρθρο 4 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 παρ. 1 και 2 του ν. 3471/2006

1. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει:

α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία εν όψει των σκοπών αυτών.

β) Να είναι συναφή, πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας.

γ) Να είναι ακριβή και, εφόσον χρειάζεται, να υποβάλλονται σε ενημέρωση.

δ) Να διατηρούνται σε μορφή που να επιτρέπει τον προσδιορισμό της ταυτότητας των υποκειμένων τους μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου που απαιτείται, κατά την κρίση της Αρχής, για την πραγματοποίηση των σκοπών της συλλογής τους και της επεξεργασίας τους. Μετά την παρέλευση της περιόδου αυτής, η Αρχή μπορεί, με αιτιολογημένη απόφασή της, να επιτρέπει τη διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για ιστορικούς, επιστημονικούς ή στατιστικούς σκοπούς, εφόσον κρίνει ότι δεν θίγονται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση τα δικαιώματα των υποκειμένων τους ή και τρίτων.

2. Η τήρηση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου βαρύνει τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που έχουν συλλεγεί ή υφίστανται επεξεργασία κατά παράβαση της προηγούμενης παραγράφου, καταστρέφονται με ευθύνη του υπευθύνου επεξεργασίας. Η Αρχή, αν εξακριβώσει αυτεπαγγέλτως ή μετά από σχετική καταγγελία παράβαση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, επιβάλλει τη διακοπή της συλλογής ή της επεξεργασίας και την καταστροφή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που έχουν ήδη συλλεγεί ή τύχει επεξεργασίας.

## Άρθρο 24
## Προϋποθέσεις επεξεργασίας

Άρθρο 5

1. Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνον

| | |
|---|---|
| ν. 2472/1997 | όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του.<br>2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεση, όταν:<br>α) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης, στην οποία συμβαλλόμενο μέρος είναι υποκείμενο δεδομένων ή για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου κατά το προσυμβατικό στάδιο.<br>β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκπλήρωση υποχρεώσεως του υπεύθυνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από τον νόμο.<br>γ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου, εάν αυτό τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.<br>δ) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημόσιου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημόσιας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα.<br>ε) Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.<br>3. Η Αρχή μπορεί να εκδίδει ειδικούς κανόνες επεξεργασίας για τις πλέον συνήθεις κατηγορίες επεξεργασιών και αρχείων, οι οποίες προφανώς δεν θίγουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα. Οι κατηγορίες αυτές προσδιορίζονται με κανονισμούς που καταρτίζει η Αρχή και κυρώνονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης. |

## Άρθρο 25
## Επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων

| | |
|---|---|
| Άρθρο 7 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 22 παρ. 1 και 2 ν. 3471/2006, 34 παρ. 1 και 2 ν. 2915/2001 και 26 παρ. 4 ν. 3156/2003 | 1. Απαγορεύεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων.<br>2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η συλλογή και η επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και η ίδρυση και λειτουργία σχετικού αρχείου, ύστερα από άδεια της Αρχής, όταν συντρέχουν μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:<br>α) Το υποκείμενο έδωσε τη γραπτή συγκατάθεσή του, εκτός εάν η συγκατάθεση έχει αποσπασθεί με τρόπο που αντίκειται στον νόμο ή τα χρηστά ήθη ή νόμος ορίζει ότι η συγκατάθεση δεν αίρει την απαγόρευση.<br>β) Η επεξεργασία είναι αναγκαία για τη διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκειμένου ή προβλεπομένου από τον νόμο συμφέροντος τρίτου, εάν το υποκείμενο τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.<br>γ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το |

υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου.
δ) Η επεξεργασία αφορά θέματα υγείας και εκτελείται από πρόσωπο που ασχολείται κατ' επάγγελμα με την παροχή υπηρεσιών υγείας και υπόκειται σε καθήκον εχεμύθειας ή σε συναφείς κώδικες δεοντολογίας, υπό τον όρο ότι η επεξεργασία είναι απαραίτητη για την ιατρική πρόληψη, διάγνωση, περίθαλψη ή τη διαχείριση υπηρεσιών υγείας.
ε) Η επεξεργασία εκτελείται από Δημόσια Αρχή και είναι αναγκαία είτε αα) για λόγους εθνικής ασφάλειας είτε ββ) για την εξυπηρέτηση των αναγκών εγκληματολογικής ή σωφρονιστικής πολιτικής και αφορά τη διακρίβωση εγκλημάτων, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας είτε γγ) για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, είτε δδ) για την άσκηση δημόσιου φορολογικού ελέγχου ή δημόσιου ελέγχου κοινωνικών παροχών.
στ) Η επεξεργασία πραγματοποιείται για ερευνητικούς και επιστημονικούς αποκλειστικά σκοπούς και υπό τον όρο ότι τηρείται η ανωνυμία και λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων στα οποία αναφέρονται.
ζ) Η επεξεργασία αφορά δεδομένα δημοσίων προσώπων, εφόσον αυτά συνδέονται με την άσκηση δημοσίου λειτουργήματος ή τη διαχείριση συμφερόντων τρίτων, και πραγματοποιείται αποκλειστικά για την άσκηση του δημοσιογραφικού επαγγέλματος. Η άδεια της αρχής χορηγείται μόνο εφόσον η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την εξασφάλιση του δικαιώματος πληροφόρησης επί θεμάτων δημοσίου ενδιαφέροντος καθώς και στο πλαίσιο καλλιτεχνικής έκφρασης και εφόσον δεν παραβιάζεται καθοιονδήποτε τρόπο το δικαίωμα προστασίας της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής.
3. Η Αρχή χορηγεί άδεια συλλογής και επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων, καθώς και άδεια ιδρύσεως και λειτουργίας σχετικού αρχείου, ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας. Εφόσον η Αρχή διαπιστώσει ότι πραγματοποιείται επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων, η γνωστοποίηση αρχείου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν.2472/1997, επέχει θέση αιτήσεως για τη χορήγηση άδειας. Η Αρχή μπορεί να επιβάλλει όρους και προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότερη προστασία του δικαιώματος ιδιωτικής ζωής των υποκειμένων ή τρίτων.
4. Η άδεια εκδίδεται για ορισμένο χρόνο, ανάλογα με **τον** σκοπό της επεξεργασίας. Μπορεί να ανανεωθεί ύστερα από αίτηση του υπεύθυνου επεξεργασίας.
5. Η άδεια περιέχει απαραιτήτως:
α) Το ονοματεπώνυμο ή την επωνυμία ή τον τίτλο, καθώς και τη διεύθυνση του υπευθύνου επεξεργασίας και του τυχόν εκπροσώπου του.
β) Τη διεύθυνση όπου είναι εγκατεστημένο το αρχείο.
γ) Το είδος των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που επιτρέπεται να περιληφθούν στο αρχείο.

δ) Το χρονικό διάστημα για το οποίο χορηγείται η άδεια.
ε) Τους τυχόν όρους και προϋποθέσεις που έχει επιβάλει η Αρχή για την ίδρυση και λειτουργία του αρχείου.
στ) Την υποχρέωση γνωστοποίησής του ή των αποδεκτών ευθύς ως εξατομικευθούν.
6. Αντίγραφο της άδειας καταχωρίζεται στο Μητρώο Αδειών που διατηρεί η Αρχή.
7. Κάθε μεταβολή των στοιχείων που αναφέρονται στην παράγραφο 5 γνωστοποιείται χωρίς καθυστέρηση στην Αρχή. Κάθε άλλη μεταβολή, πλην της διεύθυνσης του υπευθύνου ή του εκπροσώπου του, συνεπάγεται την έκδοση νέας άδειας, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις.

**Άρθρο 26**

**Απόρρητο και ασφάλεια της επεξεργασίας**

Σχετικό Άρθρο 10 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 25 ν. 3471/2006

Για το απόρρητο και την ασφάλεια επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 10 του ν. 2472/1997, όπως ισχύει.

**Άρθρο 27**

**Δικαίωμα ενημέρωσης**

Άρθρο 11 ν. 2472/1997, όπως τροποποιήθηκε με τα άρθρα 34 παρ. 4 ν. 2915/2001 και 39 παρ. 8 ν. 4024/2011

1. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει, κατά το στάδιο της συλλογής δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, να ενημερώνει με τρόπο πρόσφορο και σαφή το υποκείμενο για τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:
α) την ταυτότητά του και την ταυτότητα του τυχόν εκπροσώπου του,
β) τον σκοπό της επεξεργασίας,
γ) τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών των δεδομένων,
δ) την ύπαρξη του δικαιώματος πρόσβασης.
2. Εάν για τη συλλογή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ο υπεύθυνος επεξεργασίας ζητεί τη συνδρομή του υποκειμένου, οφείλει να το ενημερώνει ειδικώς και εγγράφως για τα στοιχεία της παραγράφου 1, καθώς και για τα δικαιώματά του, σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο. Με την αυτή ενημέρωση ο υπεύθυνος επεξεργασίας γνωστοποιεί στο υποκείμενο αν υποχρεούται ή όχι να παράσχει τη συνδρομή του, με βάση ποιες διατάξεις, καθώς και για τις τυχόν συνέπειες της άρνησής του.
3. Αν τα δεδομένα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την ανακοίνωση πριν από αυτούς.
4. Με απόφαση της Αρχής μπορεί να αρθεί εν όλω ή εν μέρει η υποχρέωση ενημέρωσης σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 3, εφόσον η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων. Σε επείγουσες περιπτώσεις η άρση της υποχρέωσης ενημέρωσης μπορεί να γίνει με προσωρινή, άμεσα εκτελεστή, απόφαση του Προέδρου, ο

οποίος πρέπει να συγκαλέσει το συντομότερο την Αρχή για την έκδοση οριστικής απόφασης επί του θέματος.
5. Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων εκ των άρθρων 28 και 29, η υποχρέωση ενημέρωσης δεν υφίσταται όταν η συλλογή γίνεται αποκλειστικά για δημοσιογραφικούς σκοπούς και αφορά δημόσια πρόσωπα.
6. Ειδικά, όταν πρόκειται για αρχεία που τελούν υπό την επεξεργασία του Υπουργείου Οικονομικών ή του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας και αφορούν τη μη εκπλήρωση υποχρεώσεων σε σχέση με φόρους, τέλη, δασμούς και ασφαλιστικές εισφορές, εφόσον το αρχείο πρόκειται να δημοσιοποιηθεί για λόγους δημόσιου συμφέροντος και σε αυτό περιέχονται δεδομένα για περισσότερα από χίλια φυσικά πρόσωπα, η ενημέρωση των υποκειμένων των δεδομένων, κατά την παράγραφο 3, μπορεί να γίνεται με δημόσιες ανακοινώσεις κοινής λήψης δια των μέσων μαζικής ενημέρωσης και του διαδικτύου στις οποίες καλούνται τα υποκείμενα των δεδομένων να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους εντός προθεσμίας, η οποία τάσσεται με την πρόσκληση και η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των οκτώ ημερών από τη δημόσια ανακοίνωση.

## Άρθρο 28
## Δικαίωμα πρόσβασης

Άρθρο 12 ν. 2472/1997, όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 26 ν. 3471/2006, και απόφαση 122/1957/9-10-2001 της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.

1. Καθένας έχει δικαίωμα να γνωρίζει αν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν αποτελούν ή αποτέλεσαν αντικείμενο επεξεργασίας. Προς τούτο, ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει υποχρέωση να του απαντήσει εγγράφως.
2. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να ζητεί και να λαμβάνει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, χωρίς καθυστέρηση και κατά τρόπο εύληπτο και σαφή, τις ακόλουθες πληροφορίες:
α) Όλα τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν, καθώς και την προέλευσή τους.
β) Τους σκοπούς της επεξεργασίας, τους αποδέκτες ή τις κατηγορίες αποδεκτών.
γ) Την εξέλιξη της επεξεργασίας για το χρονικό διάστημα από την προηγούμενη ενημέρωση ή πληροφόρησή του.
δ) Τη λογική της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας.
Το δικαίωμα πρόσβασης μπορεί να ασκείται από το υποκείμενο των δεδομένων και με τη συνδρομή ειδικού.
ε) Κατά περίπτωση, τη διόρθωση, τη διαγραφή ή τη δέσμευση (κλείδωμα) των δεδομένων των οποίων η επεξεργασία δεν είναι σύμφωνη προς τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, ιδίως λόγω του ελλιπούς ή ανακριβούς χαρακτήρα των δεδομένων, και
στ) Την κοινοποίηση σε τρίτους, στους οποίους έχουν ανακοινωθεί τα δεδομένα, κάθε διόρθωσης, διαγραφής ή δέσμευσης (κλειδώματος) που διενεργείται σύμφωνα με την περίπτωση ε΄, εφόσον τούτο δεν είναι

αδύνατον ή δεν προϋποθέτει δυσανάλογες προσπάθειες.
3. Το δικαίωμα της προηγούμενης παραγράφου και το δικαίωμα αντίρρησης ασκούνται με την υποβολή αίτησης στον υπεύθυνο της επεξεργασίας και ταυτόχρονη καταβολή χρηματικού ποσού, το ύψος του οποίου, ο τρόπος καταβολής του και κάθε άλλο συναφές ζήτημα ρυθμίζονται με απόφαση της Αρχής. Ειδικότερα:
α) Για την άσκηση του δικαιώματος διόρθωσης ή διαγραφής των δεδομένων ορίζεται το ποσό των εξήντα ευρώ. β) Σε οποιαδήποτε άλλη περίπτωση ορίζεται το ποσό των πέντε ευρώ. Η καταβολή θα αποδεικνύεται για το Δημόσιο, τα Ν.Π.Δ.Δ. και τους Ο.Τ.Α. με γραμμάτιο εισπράξεως Δημοσίου Ταμείου, ή Ταμείου του Ν.Π.Δ.Δ. ή του Ο.Τ.Α. για δε τους ιδιώτες και τα Ν.Π.Ι.Δ. με σχετικό γραμμάτιο Τραπέζης.
4. Αν το αίτημα διόρθωσης ή διαγραφής των δεδομένων κριθεί βάσιμο είτε από τον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε από την Αρχή, σε περίπτωση προσφυγής σε αυτήν, ο υπεύθυνος της επεξεργασίας οφείλει χωρίς καθυστέρηση να επιστρέψει στο υποκείμενο το παραπάνω ποσό. Το ποσό αυτό επιστρέφεται στον αιτούντα αν το αίτημα διόρθωσης ή διαγραφής των δεδομένων κριθεί βάσιμο από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας ή, σε περίπτωση προσφυγής, από την Αρχή. Στην περίπτωση αυτή ο υπεύθυνος έχει υποχρέωση να χορηγήσει στον αιτούντα χωρίς καθυστέρηση, δωρεάν και σε γλώσσα κατανοητή, αντίγραφο του διορθωμένου μέρους της επεξεργασίας που τον αφορά.
5. Αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εντός δεκαπέντε ημερών ή, αν η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή. Αν ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρνηθεί να ικανοποιήσει το αίτημα του ενδιαφερομένου, κοινοποιεί την απάντησή του στην Αρχή και ενημερώνει τον ενδιαφερόμενο ότι μπορεί να προσφύγει σε αυτήν.
6. Με απόφαση της Αρχής, ύστερα από αίτηση του υπευθύνου επεξεργασίας, η υποχρέωση πληροφόρησης, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, μπορεί να αρθεί, εν όλω ή εν μέρει, εφόσον η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα γίνεται για λόγους εθνικής ασφάλειας ή για τη διακρίβωση ιδιαιτέρως σοβαρών εγκλημάτων. Στην περίπτωση αυτή ο Πρόεδρος της Αρχής ή ο αναπληρωτής του προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες και έχει ελεύθερη πρόσβαση στο αρχείο.
7. Δεδομένα που αφορούν την υγεία γνωστοποιούνται στο υποκείμενο μέσω ιατρού.

## Άρθρο 29
## Δικαίωμα αντίρρησης

Άρθρο 13 ν. 2472/1977

1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προβάλλει οποτεδήποτε αντιρρήσεις για την επεξεργασία δεδομένων που το αφορούν. Οι αντιρρήσεις απευθύνονται εγγράφως στον υπεύθυνο επεξεργασίας και πρέπει να περιέχουν αίτημα για συγκεκριμένη

ενέργεια, όπως διόρθωση, προσωρινή μη χρησιμοποίηση, δέσμευση, μη διαβίβαση ή διαγραφή. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας έχει την υποχρέωση να απαντήσει εγγράφως επί των αντιρρήσεων μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε ημερών. Στην απάντησή του οφείλει να ενημερώσει το υποκείμενο για τις ενέργειες στις οποίες προέβη ή, ενδεχομένως, για τους λόγους που δεν ικανοποίησε το αίτημα. Η απάντηση σε περίπτωση απόρριψης των αντιρρήσεων πρέπει να κοινοποιείται και στην Αρχή.

2. Εάν ο υπεύθυνος επεξεργασίας δεν απαντήσει εμπροθέσμως ή η απάντησή του δεν είναι ικανοποιητική, το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή και να ζητήσει την εξέταση των αντιρρήσεών του. Εάν η Αρχή πιθανολογήσει ότι οι αντιρρήσεις είναι εύλογες και ότι συντρέχει κίνδυνος σοβαρής βλάβης του υποκειμένου από τη συνέχιση της επεξεργασίας, μπορεί να επιβάλλει την άμεση αναστολή της επεξεργασίας έως ότου εκδώσει οριστική απόφαση επί των αντιρρήσεων.

3. Καθένας έχει δικαίωμα να δηλώσει στην Αρχή ότι δεδομένα που τον αφορούν δεν επιθυμεί να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από οποιονδήποτε, για λόγους προώθησης πωλήσεως αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εξ αποστάσεως. Η Αρχή τηρεί μητρώο με τα στοιχεία ταυτότητας των ανωτέρω. Οι υπεύθυνοι επεξεργασίας των σχετικών αρχείων έχουν την υποχρέωση να συμβουλεύονται πριν από κάθε επεξεργασία το εν λόγω μητρώο και να διαγράφουν από το αρχείο τους τα πρόσωπα της παραγράφου αυτής.

## ΜΕΡΟΣ Β΄
## ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ
## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΤΕΥΧΗ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ – ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
### Άρθρο 30
### Διάθεση φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως

Άρθρο 15 παρ. 5 έως 8 ν. 3469/2006, όπως η παρ. 7 αντικαταστάθη κε με το άρθρο 7 ν. 3861/2010
Σχετικά Άρθρα 5, 6, 7 και 8 ν. 3469/2006

1. Στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δημοσιεύονται νομοθετήματα και πράξεις σύμφωνα με τα άρθρα 5, 6 και 7 του ν. 3469/2006 (Α΄131).
2. Η έντυπη μορφή των Φ.Ε.Κ. διατίθεται από το Εθνικό Τυπογραφείο. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης η διάθεση των Φ.Ε.Κ. σε έντυπη μορφή μπορεί να πραγματοποιηθεί από τις Περιφέρειες, τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.) ή από οποιαδήποτε δημόσια υπηρεσία. Η κατά το προηγούμενο εδάφιο διάθεση γίνεται από υπάλληλο της οικείας Περιφέρειας, ο οποίος με απόφαση του Περιφερειάρχη ορίζεται ταυτοχρόνως υπόλογος διαχειριστής. Το Εθνικό Τυπογραφείο παρέχει στις οικείες Περιφέρειες τον απαιτούμενο για το ανωτέρω έργο τεχνικό εξοπλισμό. Οι εισπράξεις από την ως άνω διαδικασία κατατίθενται από τον υπόλογο διαχειριστή στην πλησιέστερη δημόσια οικονομική υπηρεσία υπέρ του Δημοσίου, τυχόν δε δαπάνες αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του ανωτέρω εδαφίου.
3. Με όμοιο τρόπο μπορεί να διατίθεται κάθε έκδοση που εκτυπώνεται από το Εθνικό Τυπογραφείο, εφόσον τηρούνται οι διατάξεις της παραγράφου 6 του άρθρου 18 του ν. 3469/2006.
4. Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Το Εθνικό Τυπογραφείο μπορεί επίσης να διαθέτει τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως σε μέσα ψηφιακής αποθήκευσης ύστερα από παραγγελία. Με απόφαση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ρυθμίζεται η διάθεση του περιεχομένου των τευχών κατά τρόπο ώστε να είναι ευχερής η αναζήτηση του περιεχομένου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, μπορεί να ορισθεί η έκδοση τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως μόνο σε ηλεκτρονική μορφή, καθώς και να ρυθμισθεί κάθε

αναγκαία λεπτομέρεια, σύμφωνα και με τις εγγυήσεις που προβλέπει η κείμενη νομοθεσία.

6. Οι πράξεις που αναφέρονται στο άρθρο 8 του ν. 3469/2006 υποβάλλονται σε δημοσιότητα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο αυτό.

**Άρθρο 31**

**Ανάρτηση πράξεων στο Διαδίκτυο -«Πρόγραμμα Διαύγεια»**

Σχετικά άρθρα 2, 3, 4, 5, 6, 8, $10^{A}$ και $10^{B}$ ν. 3861/2010, όπως συμπληρώθηκε με τα άρθρα 15 και 16 ν. 4305/2014

Τα νομοθετήματα και οι πράξεις που αναφέρονται στα άρθρα 2, 8, 10, 10Α και 10Β του ν. 3861/2010 (Α΄112), όπως ισχύει, αναρτώνται στο διαδίκτυο σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3 έως 6, 8, 10Α και 10Β του νόμου αυτού, όπως ισχύει, για τη διασφάλιση ευρύτατης δημοσιότητάς τους.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

**Άρθρο 32**

**Μελέτη αρχειακού υλικού**

Άρθρο 42 ν. 1946/1991

1. Τα αρχεία και τα έγγραφα της αρμοδιότητας των Γενικών Αρχείων του Κράτους (Γ.Α.Κ.), όπως αυτά καθορίζονται στα άρθρα 1 έως 7 του ν. 1946/1991, διατίθενται για μελέτη όπως προβλέπεται από το άρθρο 16 του ν. 1599/1986 και υποχρεωτικά με την πάροδο 30 ετών.

2. Τα αρχεία και οι συλλογές που δωρήθηκαν στα Γ.Α.Κ. διατίθενται στους ερευνητές σύμφωνα με τους όρους του δωρητή, άλλως υπάγονται στις γενικές ή ειδικές διατάξεις του άρθρου αυτού.

3. Τα φωτοαντιγραφικά και μικροφωτογραφικά αντίγραφα εγγράφων που βρίσκονται στα Γ.Α.Κ. διατίθενται για μελέτη με τους ίδιους όρους που ισχύουν για όλα τα πρωτότυπα έγγραφα και χειρόγραφα.

4. Αν, κατά την κρίση του διευθυντή των Γ.Α.Κ., είναι ενδεχόμενο να βλάπτεται το εθνικό συμφέρον, η διάθεση για μελέτη επιτρέπεται μόνο μετά από προηγούμενη έγκριση που λαμβάνεται κατά απόλυτη πλειοψηφία των μελών της Εφορείας των Γ.Α.Κ.

5. Το προσωπικό που έχει αναλάβει την επισήμανση, την ταξινόμηση και τη φύλαξη των αρχείων που δεν είναι ακόμα προσιτά στην έρευνα και στο κοινό, σύμφωνα με την έννοια των παραπάνω παραγράφων, δεσμεύεται από το επαγγελματικό απόρρητο.

**Άρθρο 33**

**Μελέτη αρχειακού υλικού ιδιωτικών αρχείων**

Άρθρο 43 ν. 1946/1991

1. Με απόφαση του, κατά τις οικείες διατάξεις αρμόδιου οργάνου διοίκησης καθενός από τα, κατά τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 1946/1991, ιδιωτικά αρχεία που έχουν συσταθεί και λειτουργούν νομίμως, είναι δυνατόν να διατίθενται τα έγγραφα και λοιπά στοιχεία,

που ανήκουν στα ιδιωτικά αυτά αρχεία, για μελέτη προς προώθηση ερευνητικών σκοπών, τηρουμένων, σε κάθε περίπτωση, των διατάξεων του άρθρου 16 του ν. 1599/1986, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του παρόντος Κώδικα.

2. Ως προς τη διαδικασία και τις λοιπές προϋποθέσεις εφαρμογής των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 1599/1986, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του παρόντος Κώδικα.

**Άρθρο 34**

**Μικροφωτογράφηση-Φωτοαντιγράφηση-Φωτογράφηση**

Άρθρο 44 ν. 1946/1991

1. Για την προστασία των παλαιών ή φθαρμένων πρωτότυπων εγγράφων και χειρογράφων, που βρίσκονται στην Κεντρική Υπηρεσία και τις περιφερειακές υπηρεσίες τους, τα Γ.Α.Κ. υποχρεούνται να φωτογραφήσουν, φωτοαντιγραφήσουν, μικροφωτογραφήσουν ή γενικά να αναπαραγάγουν με τα σύγχρονα μέσα και να παρέχουν στους ερευνητές μόνο τα ομοιότυπα. Την ίδια υποχρέωση έχουν τα Γ.Α.Κ. και για αντίστοιχα έγγραφα και χειρόγραφα που παραμένουν στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα.

2. Η επιλογή και προτεραιότητα αρχείων και αρχειακού υλικού για φωτοαντιγράφηση, φωτογράφιση, μικροφωτογράφιση καθώς και αναπαραγωγή αποφασίζεται από τους προϊσταμένους της Κεντρικής Υπηρεσίας και των περιφερειακών υπηρεσιών.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'**

**ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΑΡΧΕΙΑ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ, ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΚΑΙ ΥΦΥΠΟΥΡΓΩΝ**

**Άρθρο 35**

**Ορισμός και διακρίσεις Αρχείου Πρωθυπουργού**

Άρθρο 1 ν. 2846/2000, σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 8 ν. 1946/1991, όπως συμπληρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν, αντιστοίχως, με το άρθρο 11 παρ. 2 και 3 ν. 3391/2005 και

1 . Οποιοδήποτε σχετικό με το Πρωθυπουργικό λειτούργημα τεκμήριο καταγραφής πληροφοριών (τεκμήριο) περιέρχεται στον Πρωθυπουργό και εισάγεται στο Γραφείο του ή παράγεται σε αυτό ή εξάγεται από αυτό, οποιαδήποτε μορφή και αν έχει, συγκροτεί το Αρχείο Πρωθυπουργού.

2. Το Αρχείο Πρωθυπουργού είναι δημόσιο αρχείο και αποτελείται από δύο μέρη, το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού και το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού, τα οποία δημιουργούνται από τον Πρωθυπουργό. Το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού περιλαμβάνει τα τεκμήρια, τα οποία σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Πρωθυπουργού και των οποίων η διατήρηση είναι αναγκαία για τη συνέχεια του λειτουργήματος. Το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού περιλαμβάνει τα τεκμήρια, τα οποία ο ίδιος ο Πρωθυπουργός χαρακτηρίζει ως "ιδιαίτερα" και τα οποία, λόγω του περιεχομένου τους, υπόκεινται στις ειδικές ρυθμίσεις του άρθρου 37.

3. Ο Πρωθυπουργός μπορεί, αν το επιθυμεί, να παραδώσει και το ιδιωτικό του αρχείο για να ενσωματωθεί στο Ιδιαίτερο Αρχείο του. Στην περίπτωση αυτή δικαιούται να ορίσει τις προϋποθέσεις διαχείρισης και

το άρθρο 16Α ν. 1946/1991 που προστέθηκε με το άρθρο 11 παρ. 4 ν. 3391/2005.

δημοσιοποίησης των τεκμηρίων του ιδιωτικού αρχείου. Πρώην Πρωθυπουργοί, των οποίων η θητεία έχει λήξει πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 2846/2000, μπορούν, αν το επιθυμούν, να παραδώσουν στην «Ειδική Υπηρεσία Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης» τεκμήρια ή και το σύνολο του ιδιωτικού τους αρχείου, ορίζοντας τις προϋποθέσεις διαχείρισης και δημοσιοποίησής του. Αν οι πρώην πρωθυπουργοί έχουν αποβιώσει, την ευχέρεια αυτή έχουν οι κάτοχοι του ιδιωτικού τους αρχείου.

## Άρθρο 36
## Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού

Άρθρο 2 ν. 2846/2000, σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 8 ν. 1946/1991, όπως συμπληρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν, αντιστοίχως, με το άρθρο 11 παρ. 2 και 3 ν. 3391/2005 και το άρθρο 16Α ν. 1946/1991 που προστέθηκε με το άρθρο 11 παρ. 4 ν. 3391/2005

1. Τα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού διαβαθμίζονται σε ορισμένο βαθμό ασφαλείας είτε από το Πολιτικό Γραφείο του Πρωθυπουργού είτε από τον αποστολέα τους και υπόκεινται, ως προς τη δημοσιοποίησή τους, ανάλογα με **τον** βαθμό ασφαλείας τους και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5, στις εξής περιοριστικές προθεσμίες:
α. Εμπιστευτικά: δεκαπέντε έτη.
β. Απόρρητα: είκοσι έτη.
γ. Άκρως απόρρητα: τριάντα έτη.
δ. Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν την εθνική ασφάλεια: εξήντα έτη.
ε. Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν τον ιδιωτικό βίο: εβδομήντα πέντε έτη.

2. Οι περιοριστικές προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου υπολογίζονται με βάση το ημερολογιακό έτος εισαγωγής του τεκμηρίου στο Αρχείο και συμπληρώνονται την τελευταία ημέρα του έτους στο οποίο λήγει ο περιορισμός τους.

3. Όσα τεκμήρια του Γενικού Αρχείου Πρωθυπουργού δεν έχουν διαβαθμιστεί, δεν υπόκεινται σε περιοριστικές προθεσμίες ως προς τη δημοσιοποίησή τους για τις ανάγκες που ανάγονται στις λειτουργίες της Πολιτείας. Για άλλους σκοπούς επιτρέπεται πρόσβαση σε αυτήν την κατηγορία τεκμηρίων μετά από δέκα έτη.

4. Κατά την παραλαβή των τεκμηρίων, ο Πρωθυπουργός μπορεί να μεταβάλλει τη διαβάθμιση που έχει προσδιορίσει ο αποστολέας τους.

5. Μετά την παραλαβή και τη διαβάθμιση των τεκμηρίων, η μεταβολή της διαβάθμισής τους ή η άρση του απορρήτου τους, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του Πρωθυπουργού και μόνο για όσα τεκμήρια έχουν εισαχθεί, παραχθεί ή εξαχθεί από το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη διάρκεια της τρέχουσας ή προηγούμενης θητείας του.

6. Για όσα τεκμήρια έχουν παραχθεί, εισαχθεί ή εξαχθεί από το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη διάρκεια της θητείας άλλων Πρωθυπουργών, η μεταβολή της διαβάθμισης ή η άρση του απορρήτου, κατά την προηγούμενη παράγραφο, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του εν ενεργεία Πρωθυπουργού και μετά από

σύμφωνη γνώμη του Πρωθυπουργού, κατά τη διάρκεια της θητείας του οποίου είχε διαβαθμιστεί το εν λόγω τεκμήριο. Εάν η σύμφωνη γνώμη του προηγούμενου Πρωθυπουργού δεν μπορεί να ζητηθεί, λόγω θανάτου ή αδυναμίας ή εάν ο προηγούμενος Πρωθυπουργός αρνείται να δώσει τη συγκατάθεσή του, η μεταβολή της διαβάθμισης ή η άρση του απορρήτου επιτρέπεται κατ' εξαίρεση μόνο για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος και μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του εν ενεργεία Πρωθυπουργού.

7. Τα τεκμήρια που αποτελούν το Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού μεταφέρονται και παραδίδονται για τακτοποίηση και φύλαξη στην «Ειδική Υπηρεσία Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης» τμηματικά κατά τη διάρκεια της θητείας του Πρωθυπουργού ή και συνολικά μετά τη λήξη της θητείας του Πρωθυπουργού. Σε περίπτωση περισσότερων διαδοχικών θητειών του ίδιου Πρωθυπουργού, η μεταφορά μπορεί να γίνει μετά τη λήξη της τελευταίας θητείας του.

8. Ο Πρωθυπουργός έχει κατά τη διάρκεια της θητείας του ελεύθερη πρόσβαση στα τεκμήρια που έχουν εισαχθεί στο Γενικό Αρχείο Πρωθυπουργού κατά τη θητεία προηγούμενων Πρωθυπουργών, δεν δικαιούται όμως να τα δημοσιοποιήσει ούτε να τα χρησιμοποιήσει για οποιονδήποτε άλλο σκοπό, πέραν όσων αφορούν αποκλειστικώς την άσκηση των καθηκόντων του. Μπορεί όμως να τα γνωστοποιεί σε μέλη του Υπουργικού Συμβουλίου, εφόσον κρίνει ότι αφορούν την άσκηση των καθηκόντων τους και με τους ίδιους ως άνω περιορισμούς ως προς τη χρήση τους και τη δημοσιοποίηση του περιεχομένου τους.

## Άρθρο 37
## Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού

1. Τα τεκμήρια του Ιδιαίτερου Αρχείου Πρωθυπουργού διαβαθμίζονται σε ορισμένο βαθμό ασφαλείας είτε από τον Πρωθυπουργό είτε από τον αποστολέα τους και υπόκεινται ως προς τη δημοσιοποίησή τους ανάλογα με **τον** βαθμό ασφαλείας τους και με την επιφύλαξη της παραγράφου 5 στις εξής περιοριστικές προθεσμίες:
α. Εμπιστευτικά: τριάντα έτη.
β. Απόρρητα: σαράντα έτη.
γ. Άκρως απόρρητα: εξήντα έτη.
δ. Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν την εθνική ασφάλεια: εξήντα έτη.
ε. Ανεξαρτήτως διαβάθμισης, όσα τεκμήρια αφορούν τον ιδιωτικό βίο: εβδομήντα πέντε έτη.

2. Οι περιοριστικές προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου υπολογίζονται με βάση το ημερολογιακό έτος εισαγωγής του τεκμηρίου στο Αρχείο και συμπληρώνονται την τελευταία ημέρα του έτους στο οποίο λήγει ο περιορισμός τους.

3. Όσα τεκμήρια του Ιδιαίτερου Αρχείου δεν έχουν διαβαθμιστεί, δεν υπόκεινται στις παραπάνω περιοριστικές προθεσμίες ως προς τη

Άρθρο 3 ν. 2846/2000, σε συνδυασμό με τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου 8 ν. 1946/1991, όπως συμπληρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν, αντιστοίχως, με το άρθρο 11 παρ. 2 και 3 ν. 3391/2005 και το άρθρο 16Α

ν. 1946/1991 που προστέθηκε με το άρθρο 11 παρ. 4 ν. 3391/2005

δημοσιοποίησή τους για τις ανάγκες που ανάγονται στις λειτουργίες της Πολιτείας. Για άλλους σκοπούς επιτρέπεται η πρόσβαση στην κατηγορία αυτήν των τεκμηρίων μετά από είκοσι έτη.

4. Κατά την παραλαβή των τεκμηρίων ο Πρωθυπουργός μπορεί να μεταβάλλει τη διαβάθμιση που έχει προσδιορίσει ο αποστολέας τους.

5. Μετά την παραλαβή και τη διαβάθμιση των τεκμηρίων, η μεταβολή της διαβάθμισής τους ή η άρση του απορρήτου, επιτρέπεται μόνο μετά από γραπτή και αιτιολογημένη εντολή του Πρωθυπουργού και μόνο κατά τη διάρκεια της θητείας του.

6. Τα τεκμήρια που αποτελούν το Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού μεταφέρονται και παραδίδονται για τακτοποίηση και φύλαξη σε ιδιαίτερο χώρο της «Ειδικής Υπηρεσίας Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης» τμηματικά κατά τη διάρκεια της θητείας του Πρωθυπουργού ή και συνολικά μετά τη λήξη της θητείας του. Σε περίπτωση περισσότερων διαδοχικών θητειών του ίδιου Πρωθυπουργού, τα τεκμήρια που παράγονται, εισάγονται ή εξάγονται κατά τη διάρκειά τους μπορούν να εντάσσονται στο ίδιο Ιδιαίτερο Αρχείο Πρωθυπουργού, το οποίο μπορεί να μεταφερθεί στην «Ειδική Υπηρεσία Αρχείων Πρωθυπουργού, Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης» και μετά τη λήξη της τελευταίας διαδοχικής θητείας του Πρωθυπουργού.

7. Μετά τη λήξη της θητείας του και έως τη λήξη των παραπάνω προθεσμιών, ο Πρωθυπουργός, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, έχει το αποκλειστικό δικαίωμα πρόσβασης στο Ιδιαίτερο Αρχείο του, δεν δικαιούται όμως να δημοσιοποιήσει τεκμήρια που περιλαμβάνονται σε αυτό, εκτός αν έχει τη σύμφωνη γνώμη του εν ενεργεία Πρωθυπουργού. Μπορεί επίσης να επιτρέψει την πρόσβαση στο Ιδιαίτερο Αρχείο του στον εν ενεργεία Πρωθυπουργό. Τέλος δικαιούται να επιτρέψει την πρόσβαση σε τρίτο πρόσωπο, με ειδική προς τούτο εξουσιοδότηση και με τη σύμφωνη γνώμη του εν ενεργεία Πρωθυπουργού, σε συγκεκριμένα τμήματα του Ιδιαίτερου Αρχείου του και για ορισμένο χρόνο.

8. Αν ο Πρωθυπουργός, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, αποβιώσει πριν από τη λήξη των ανωτέρω προθεσμιών, δικαίωμα πρόσβασης στο Ιδιαίτερο Αρχείο του έχει ο εν ενεργεία Πρωθυπουργός για λόγους σημαντικού εθνικού συμφέροντος.

**Άρθρο 38**

**Ηλεκτρονική αποτύπωση του Αρχείου Πρωθυπουργού**

Άρθρο 4 ν. 2846/2000

1. Το σύνολο των τεκμηρίων του Αρχείου Πρωθυπουργού, είτε πρόκειται για το Γενικό Αρχείο είτε για το Ιδιαίτερο Αρχείο, μπορούν να αποτυπώνονται και ηλεκτρονικώς, με ή χωρίς κρυπτογράφηση.
2. Για λόγους ασφαλείας του υλικού, αντίγραφα όλων των τεκμηρίων, ηλεκτρονικών και μη, μπορούν να φυλάσσονται σε ιδιαίτερο χώρο. Πρόσβαση στις κρυπτογραφικές κλείδες και σε συγκεκριμένα αντίγραφα, έχουν αποκλειστικώς όσοι δικαιούνται, κατά τα προηγούμενα άρθρα, πρόσβασης στα πρωτότυπα τεκμήρια. Το δικαίωμα πρόσβασης στα αντίγραφα που βρίσκονται στο ηλεκτρονικό αρχείο ασκείται υπό την προϋπόθεση ότι συντρέχει ειδική ανάγκη διασταύρωσης τεκμηρίων, λήψης αντιγράφων λόγω απώλειας πρωτοτύπου, ή άλλη εξαιρετική ανάγκη.
3. Οι περιορισμοί των άρθρων 35 έως 37 του παρόντος ισχύουν και για τα ηλεκτρονικά αντίγραφα ασφαλείας της προηγούμενης παραγράφου.
4. Με απόφαση του Πρωθυπουργού καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι συγκρότησης και λειτουργίας του ηλεκτρονικού αρχείου (πρωτοτύπων και αντιγράφων) και του συστήματος οργάνωσης αυτού.

### Άρθρο 39
### Αρχεία Υπουργών, Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας του Υπουργικού Συμβουλίου

Άρθρο 5 ν. 2846/2000

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ισχύουν αναλόγως και για τα αρχεία των Υπουργών, των Υφυπουργών και της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης ένα έτος μετά την έναρξη ισχύος του ν. 2846/2000.
2. Με Προεδρικό Διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού και ύστερα από εισήγηση του Υπουργού ή του Υφυπουργού ή του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης, για το αρχείο του οποίου πρόκειται, επιτρέπεται να αναστέλλεται η ισχύς της προηγούμενης παραγράφου για τα αρχεία ορισμένων ή και όλων των Υπουργών ή Υφυπουργών ή και του Γενικού Γραμματέα της Κυβέρνησης.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ

### Άρθρο 40
### Πρακτικά συνεδρίασης περιφερειακού συμβουλίου

Άρθρο 170 παρ. 5-8 ν. 3852/2010

1. Οποιοσδήποτε περιφερειακός σύμβουλος ζητήσει μπορεί να λάβει αντίγραφα των πρακτικών συνεδρίασης του περιφερειακού συμβουλίου ή να λάβει πλήρη γνώση αυτών ή ηλεκτρονικό αντίγραφο αν είναι δυσχερής η έκδοση αντιγράφων.
2. Τρεις ημέρες μετά τη συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου, με ευθύνη του γραμματέα, δημοσιεύεται πίνακας στον οποίο σημειώνονται τα θέματα που συζητήθηκαν, ο αριθμός των αποφάσεων και το περιεχόμενο τους. Ο πίνακας αυτός, εκτός από τον τυχόν ειδικό τρόπο δημοσίευσης των αποφάσεων του περιφερειακού συμβουλίου που προβλέπεται από άλλες διατάξεις, αναρτάται στην επίσημη ιστοσελίδα

της περιφέρειας.
3. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει, εγγράφως, κυρωμένα αντίγραφα συγκεκριμένων πρακτικών και αποφάσεων ή να λάβει πλήρη γνώση αυτών στην περίπτωση που είναι δυσχερής η έκδοση αντιγράφων.
4. Η μη δημοσίευση των αποφάσεων στην ιστοσελίδα συνιστά λόγο ακυρότητας της απόφασης.

## Άρθρο 41
## Πρακτικά συνεδρίασης δημοτικού συμβουλίου

Άρθρο 97 παρ. 5-8 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006

1. Οποιοσδήποτε δημοτικός σύμβουλος ζητήσει μπορεί να λάβει αντίγραφα των πρακτικών συνεδρίασης του δημοτικού συμβουλίου ή, αν είναι δυσχερής η έκδοση αντιγράφων, να λάβει πλήρη γνώση αυτών.
2. Τρεις ημέρες μετά τη συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου δημοσιεύεται πίνακας στον οποίο σημειώνονται τα θέματα που συζητήθηκαν, ο αριθμός των αποφάσεων και περίληψη του περιεχομένου τους. Ο πίνακας αυτός αναρτάται στο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν άλλες διατάξεις προβλέπουν ειδικό τρόπο για τη δημοσίευση των αποφάσεων του δημοτικού συμβουλίου. Οι κανονιστικού περιεχομένου αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου δημοσιεύονται ολόκληρες στο δημοτικό κατάστημα και οι ατομικές διοικητικές πράξεις τουλάχιστον σε περίληψη. Για τις δημοσιεύσεις συντάσσεται αποδεικτικό από δημοτικό υπάλληλο ή άλλο δημόσιο όργανο.
3. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει, εγγράφως, κυρωμένα αντίγραφα συγκεκριμένων πρακτικών και αποφάσεων ή, αν είναι δυσχερής η έκδοση αντιγράφων, να λάβει πλήρη γνώση αυτών.
4. Με φροντίδα του προέδρου του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να καταχωρίζονται στην ιστοσελίδα του Δήμου όλες οι αποφάσεις του δημοτικού συμβουλίου. Η μη δημοσίευση των αποφάσεων στην ιστοσελίδα δεν συνιστά λόγο ακυρότητας της απόφασης.

# ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'
# ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

## Άρθρο 42
## Σκοπός

Άρθρο 1 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/ 2006

Με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου σε συμμόρφωση προς την οδηγία 2003/4/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιανουαρίου 2003 των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων "για την πρόσβαση του κοινού σε περιβαλλοντικές πληροφορίες και για την κατάργηση της οδηγίας 90/313/ΕΟΚ του Συμβουλίου" (ΕΕ L 41) καθορίζονται βασικά μέτρα, όροι και διαδικασίες ώστε:
α) να κατοχυρώνεται το δικαίωμα πρόσβασης στις περιβαλλοντικές πληροφορίες που κατέχουν οι δημόσιες αρχές ή που κατέχονται για λογαριασμό τους και να προσδιορίζονται οι βασικοί όροι και

προϋποθέσεις καθώς και οι πρακτικές ρυθμίσεις για την άσκηση του δικαιώματος αυτού,
β) να διασφαλίζεται ότι, σε κάθε περίπτωση, οι περιβαλλοντικές πληροφορίες διατίθενται σταδιακά και διαδίδονται στο κοινό, προκειμένου να επιτυγχάνεται η ευρύτερη δυνατή συστηματική διάθεση και διάδοσή τους με τη χρήση ιδίως της τεχνολογίας των τηλεπικοινωνιών μέσω υπολογιστή ή/ και με την ηλεκτρονική τεχνολογία, εφόσον υπάρχουν.

**Άρθρο 43**
***Ορισμοί***

Άρθρο 2 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/ 2006

Για τους σκοπούς του παρόντος Κεφαλαίου νοούνται ως:
1. "Περιβαλλοντική πληροφορία": οποιαδήποτε πληροφορία σε γραπτή, οπτική, ακουστική, ηλεκτρονική ή άλλη υλική μορφή, σχετικά με:
α) την κατάσταση των στοιχείων του περιβάλλοντος, όπως ο αέρας και η ατμόσφαιρα, το νερό, το έδαφος, το χώμα, τα τοπία και οι φυσικές τοποθεσίες, συμπεριλαμβανομένων των υδροβιότοπων, των παράκτιων και των θαλάσσιων περιοχών, η βιοποικιλότητα και τα στοιχεία της, συμπεριλαμβανομένων των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, και η αλληλεπίδραση μεταξύ των στοιχείων αυτών,
β) παράγοντες, όπως οι ουσίες, η ενέργεια, ο θόρυβος, οι ακτινοβολίες ή τα απόβλητα, συμπεριλαμβανομένων των ραδιενεργών αποβλήτων, οι εκπομπές, οι απορρίψεις και άλλες εκχύσεις στο περιβάλλον, που επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν τα στοιχεία του περιβάλλοντος τα οποία αναφέρονται στην περίπτωση α',
γ) μέτρα (συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών μέτρων), όπως οι πολιτικές, η νομοθεσία, τα σχέδια, τα προγράμματα, οι περιβαλλοντικές συμφωνίες και οι δραστηριότητες που επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν τα στοιχεία και τους παράγοντες που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' και β', καθώς και μέτρα ή δραστηριότητες που αποσκοπούν στην προστασία των ως άνω στοιχείων·
δ) εκθέσεις για την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας,
ε) αναλύσεις κόστους-ωφέλειας και άλλες οικονομικές αναλύσεις και παραδοχές χρησιμοποιούμενες στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων και των μέτρων που αναφέρονται στην περίπτωση γ' και
στ) την κατάσταση της ανθρώπινης υγείας και ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της ενδεχόμενης ρύπανσης της τροφικής αλυσίδας, τις συνθήκες της ανθρώπινης διαβίωσης, τις τοποθεσίες και τα οικοδομήματα πολιτισμικού ενδιαφέροντος στο μέτρο που επηρεάζονται ή ενδέχεται να επηρεασθούν από την κατάσταση των στοιχείων του περιβάλλοντος που αναφέρονται στην περίπτωση **α'** ή, μέσω των στοιχείων αυτών, από τα θέματα που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' και γ'.
2. "Δημόσια αρχή":
α) η Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα, οι δημόσιες υπηρεσίες, οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού και τα νομικά

πρόσωπα δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συμβουλευτικών φορέων, σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο,
β) οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκτελεί δημόσια διοικητικά καθήκοντα δυνάμει του εθνικού δικαίου (Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου), συμπεριλαμβανομένων ειδικών αρμοδιοτήτων, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών σχετικών με το περιβάλλον και
γ) οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί καθήκοντα ή αρμοδιότητες δημόσιας αρχής ή παρέχει δημόσιες υπηρεσίες σχετικά με το περιβάλλον, υπό τον έλεγχο φορέα ή προσώπου που εμπίπτει στις περιπτώσεις α' ή β', εξαιρουμένων των οργάνων που ασκούν δικαστική ή νομοθετική εξουσία.
3. "Πληροφορίες που κατέχει δημόσια αρχή": περιβαλλοντικές πληροφορίες που βρίσκονται στην κατοχή δημόσιας αρχής, οι οποίες προέρχονται ή λαμβάνονται από την εν λόγω αρχή.
4. "Πληροφορίες που κατέχονται για λογαριασμό δημόσιας αρχής": περιβαλλοντικές πληροφορίες οι οποίες βρίσκονται στην υλική κατοχή φυσικού ή νομικού προσώπου για λογαριασμό δημόσιας αρχής.
5. "Αιτών": το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ζητεί περιβαλλοντικές πληροφορίες.
6. "Κοινό": ένα ή περισσότερα φυσικά ή νομικά πρόσωπα και, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή πρακτικές, οι ενώσεις ή οι οργανώσεις εκπροσώπησής τους.

**Άρθρο 44**

**Διαδικασία άσκησης του δικαιώματος πρόσβασης σε πληροφορίες για το περιβάλλον**

Άρθρο 3 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/ 2006

1. Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο έχει δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του στις δημόσιες αρχές, να λαμβάνει γνώση ή /και να ζητά τη χορήγηση πληροφοριών σχετικά με το περιβάλλον χωρίς να επικαλείται την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος.
2. Η δημόσια αρχή προς την οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον αιτούντα απόδειξη παραλαβής, στην οποία περιλαμβάνεται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται η υποχρέωση για παροχή πληροφοριών, καθώς και η επισήμανση της δυνατότητας άσκησης των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 47.
3. Οι δημόσιες αρχές με την επιφύλαξη του άρθρου 45 και λαμβάνοντας υπόψη τυχόν προθεσμίες που θέτει ο αιτών, υποχρεούνται να απαντούν εγγράφως στις αιτήσεις και να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες που κατέχονται από τις ίδιες ή για λογαριασμό τους μέσα σε προθεσμία:
α) είκοσι ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της σχετικής αίτησης
β) δύο μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης, εάν, λόγω του όγκου και της πολυπλοκότητας των αιτουμένων πληροφοριών, δεν καθίσταται δυνατόν να τηρηθεί η αναφερόμενη στην περίπτωση α' προθεσμία των είκοσι ημερών. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο αιτών ενημερώνεται το ταχύτερο δυνατόν, και οπωσδήποτε πριν από τη λήξη

της προθεσμίας των είκοσι ημερών, για οποιαδήποτε τυχόν παράταση, καθώς και για τους λόγους που την υπαγορεύουν.
Υπέρβαση των προθεσμιών της παραγράφου αυτής συγχωρείται σε περίπτωση ανωτέρας βίας, καθώς και όταν ο αιτών επικαλείται τη συνδρομή γεγονότων γνωστών στη δημόσια αρχή.
4. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια αρχή, η αρχή αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις ημέρες να την διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια αρχή. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσοτέρων αρχών, οι προθεσμίες της παραγράφου 3 παρατείνονται κατά οκτώ ακόμη ημέρες.
5. Εάν κάποιο αίτημα δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια αρχή οφείλει, μέσα σε τρεις ημέρες πριν από την εκπνοή της σχετικής προθεσμίας, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα : α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση για την παροχή των πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.
6. Σε περίπτωση που η αίτηση διατυπώνεται κατά τρόπο υπερβολικά αόριστο, η δημόσια αρχή ζητά από τον αιτούντα, το συντομότερο δυνατό, και το αργότερο εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 3 περίπτωση α', να διευκρινίσει την αίτηση και του παρέχει τη συνδρομή της προς τούτο, π.χ. παρέχοντας πληροφορίες σχετικά με τη χρησιμοποίηση των δημόσιων αρχείων που αναφέρονται στην περίπτωση γ' της παραγράφου 9. Οι δημόσιες αρχές δύνανται, κατά περίπτωση, να απορρίπτουν αιτιολογημένα την αίτηση δυνάμει της παραγράφου 1 (περίπτωση α') του άρθρου 45.
7. Εάν ο αιτών ζητά από δημόσια αρχή περιβαλλοντικές πληροφορίες με συγκεκριμένη μορφή ή μορφότυπο (συμπεριλαμβανομένων των αντιγράφων), η δημόσια αρχή ικανοποιεί το αίτημά του, εκτός των περιπτώσεων κατά τις οποίες:
α) είναι ήδη προσιτές στο κοινό με άλλη μορφή ή μορφότυπο, ιδίως δυνάμει του άρθρου 48, που καθιστά εύκολη την πρόσβαση των αιτούντων, ή
β) κρίνεται εύλογο για τη δημόσια αρχή να χορηγήσει τις πληροφορίες αυτές με άλλη μορφή ή μορφότυπο, οπότε οφείλει να αναφέρει τους λόγους για τους οποίους τις παρέχει με τη συγκεκριμένη μορφή ή μορφότυπο.
Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής, οι δημόσιες αρχές καταβάλλουν κάθε εύλογη προσπάθεια ώστε οι περιβαλλοντικές πληροφορίες που κατέχονται από τις ίδιες ή για λογαριασμό τους να παρέχονται με μορφή ή μορφότυπο που επιτρέπει την εύκολη αναπαραγωγή και πρόσβαση με τεχνολογίες επικοινωνιών μέσω υπολογιστή ή με άλλα ηλεκτρονικά μέσα. Οι λόγοι για τους οποίους απορρίπτεται εν όλω ή εν μέρει το αίτημα παροχής των πληροφοριών αυτών, με τη μορφή ή το μορφότυπο που ζητήθηκε, γνωστοποιούνται

στον αιτούντα εντός της προθεσμίας που αναφέρεται στην παράγραφο 3 περ. α΄.
8. Το δικαίωμα πρόσβασης σε πληροφορίες για το περιβάλλον ασκείται με επιτόπια μελέτη ή με τη χορήγηση αντιγράφου, εκτός εάν η αναπαραγωγή του μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, με την επιφύλαξη του άρθρου 46.
9. Για την ευχερή άσκηση του δικαιώματος πρόσβασης:
α) οι υπάλληλοι οφείλουν να υποστηρίζουν το κοινό στην αναζήτηση πρόσβασης σε πληροφορίες περιβάλλοντος,
β) οι κατάλογοι των δημόσιων αρχών πρέπει να είναι προσιτοί στο κοινό και
γ) οι δημόσιες αρχές υποχρεούνται να προβαίνουν στις αναγκαίες πρακτικές ρυθμίσεις, όπως:
- στον καθορισμό των υπευθύνων ενημέρωσης,
- στην καθιέρωση και διατήρηση χώρων για την εξέταση των αιτούμενων πληροφοριών,
- στη δημιουργία μητρώων ή καταλόγων περιβαλλοντικών πληροφοριών που κατέχουν οι αρχές αυτές ή κέντρων ενημέρωσης, με σαφείς αναφορές για το πού μπορούν να βρεθούν οι πληροφορίες αυτές.
Οι δημόσιες αρχές ενημερώνουν με κάθε πρόσφορο μέσο το κοινό σχετικά με τα δικαιώματά του σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο και παρέχουν στον κατάλληλο βαθμό, πληροφορίες, καθοδήγηση και συμβουλές.

## Άρθρο 45
## Προϋποθέσεις απόρριψης αιτήσεων-Εξαιρέσεις

Άρθρο 4 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/ 2006

1. Η αρμόδια αρχή προς την οποία υποβάλλεται η αίτηση έχει τη δυνατότητα απόρριψης της αίτησης για παροχή περιβαλλοντικών πληροφοριών όταν η αίτηση:
α) Είναι εμφανώς παράλογη ή διατυπώνεται κατά τρόπο υπερβολικά αόριστο λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 44 παρ. 6, είναι ακατάληπτη, προδήλως αβάσιμη ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό.
β) Αφορά ημιτελές υλικό ή ημιτελή έγγραφα και δεδομένα. Στην περίπτωση αυτή η δημόσια αρχή αναφέρει το όνομα της αρχής που επεξεργάζεται το υλικό και τον εκτιμώμενο χρόνο που χρειάζεται για την ολοκλήρωσή του.
γ) Αφορά εσωτερικές επικοινωνίες-ανακοινώσεις των δημόσιων αρχών λαμβανομένου υπόψη του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετείται από τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών.
2. Οι δημόσιες αρχές μπορούν να απορρίψουν τις αιτήσεις για περιβαλλοντικές πληροφορίες εάν η δημοσιοποίηση των πληροφοριών αυτών θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά:
α) τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των συνόδων του Υπουργικού Συμβουλίου και των διαδικασιών των δημόσιων αρχών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις,
β) τις διεθνείς σχέσεις, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική άμυνα,

γ) τη λειτουργία της δικαιοσύνης, την δυνατότητα κάθε προσώπου για δίκαιη δίκη ή τη δυνατότητα μιας δημόσιας αρχής να διεξαγάγει έρευνα ποινικού ή πειθαρχικού χαρακτήρα,
δ) τον εμπιστευτικό χαρακτήρα εμπορικών ή βιομηχανικών πληροφοριών, όταν προβλέπεται από τις κείμενες διατάξεις, προκειμένου να προστατευθεί θεμιτό οικονομικό συμφέρον, συμπεριλαμβανομένου του δημόσιου συμφέροντος για την τήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των στατιστικών στοιχείων και του φορολογικού απορρήτου,
ε) τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας,
στ) τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των προσωπικών δεδομένων ή/και αρχείων που αφορούν φυσικό πρόσωπο, όταν το εν λόγω πρόσωπο δεν έχει συναινέσει στην δημοσιοποίηση των πληροφοριών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις,
ζ) τα συμφέροντα προστασίας οποιουδήποτε προσώπου το οποίο έχει δώσει τις αιτούμενες πληροφορίες εθελουσίως χωρίς να του επιβάλλεται ή να είναι δυνατό να του επιβληθεί νομική υποχρέωση, εκτός εάν το συγκεκριμένο πρόσωπο έχει συναινέσει στην δημοσιοποίηση των εν λόγω πληροφοριών,
η) την προστασία του περιβάλλοντος στο οποίο αναφέρονται οι ως άνω πληροφορίες, όπως οι σχετικές με τον εντοπισμό σπάνιων ειδών.
3. Οι λόγοι απόρριψης που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 ερμηνεύονται συσταλτικά, λαμβανομένου υπόψη, για τη συγκεκριμένη περίπτωση, του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετεί η δημοσιοποίηση των πληροφοριών. Σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, το δημόσιο συμφέρον που εξυπηρετεί η δημοσιοποίηση των πληροφοριών σταθμίζεται συγκριτικά προς το συμφέρον που εξυπηρετεί η άρνηση. Οι δημόσιες αρχές δεν μπορούν, δυνάμει της παραγράφου 2 περιπτώσεις α΄, δ΄, στ΄, ζ΄και η΄, να προβαίνουν στην απόρριψη αιτήσεων που αφορούν πληροφορίες σχετικά με εκπομπές στο περιβάλλον.
Για την εφαρμογή της περιπτώσεως στ' της παραγράφου 2, οι δημόσιες αρχές μεριμνούν για την τήρηση των απαιτήσεων των διατάξεων του ν. 2472/1997.
4. Τα Υπουργεία Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΥΔΜΗΔ) και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) μπορούν να καταρτίζουν προσιτό στο κοινό κατάλογο κριτηρίων βάσει των οποίων η αρμόδια αρχή μπορεί να αποφασίζει τον τρόπο εξέτασης των αιτήσεων.
5. Περιβαλλοντικές πληροφορίες που κατέχονται από τις δημόσιες αρχές ή για λογαριασμό τους και οι οποίες έχουν ζητηθεί από τον αιτούντα, παρέχονται εν μέρει όταν είναι δυνατόν να διαχωρισθούν οι πληροφορίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 περ. δ΄και ε΄ή της παραγράφου 2 από το υπόλοιπο των αιτούμενων πληροφοριών.
6. Η άρνηση παροχής, συνολικά ή εν μέρει, των αιτούμενων

πληροφοριών κοινοποιείται στον αιτούντα εγγράφως ή ηλεκτρονικά, εντός της προθεσμίας του άρθρου 44 παρ. 3 περ. α΄ή, κατά περίπτωση, περ. β΄. Η κοινοποίηση πρέπει να αναφέρει τους λόγους της απόρριψης και να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με την ένδικη προστασία που προβλέπεται στο άρθρο 47.

## Άρθρο 46
## Τέλη

Άρθρο 5 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/2006

1. Η πρόσβαση στα δημόσια αρχεία ή στους καταλόγους που καταρτίζονται και τηρούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 παρ. 9 και η επιτόπια εξέταση αιτούμενων πληροφοριών είναι δωρεάν.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών ΠΕΚΑ και Οικονομικών είναι δυνατόν να επιβληθούν τέλη για την παροχή περιβαλλοντικών πληροφοριών. Τα τέλη αυτά δεν θα υπερβαίνουν ένα εύλογο ποσό.
3. Σε περίπτωση επιβολής τέλους, οι δημόσιες αρχές δημοσιεύουν και διαθέτουν στους αιτούντες πίνακα αυτών των τελών, καθώς και πληροφορίες όσον αφορά τις συνθήκες υπό τις οποίες ένα τέλος μπορεί να επιβληθεί ή να αρθεί.

## Άρθρο 47
## Διοικητικές προσφυγές και ένδικα βοηθήματα

Άρθρο 6 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 25 ν. 4210/2013

1. Σε περίπτωση που ο αιτών θεωρεί ότι η δημόσια αρχή α) αγνόησε την αίτησή του για παροχή πληροφοριών, λόγω παρέλευσης των προθεσμιών της παραγράφου 3 του άρθρου 44 (έμμεση απόρριψη), ή β) απέρριψε την αίτησή του αδικαιολόγητα (πλήρως ή εν μέρει) ή γ) απάντησε πλημμελώς ή δ) δεν αντιμετώπισε το αίτημά του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44, δικαιούται να ασκήσει:
1) Το δικαίωμα αποζημίωσης, λόγω υπέρβασης των προθεσμιών που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 44 (έμμεση απόρριψη), ενώπιον των κατά νόμον αρμόδιων οργάνων.
2) Αγωγή αποζημίωσης ενώπιον του αρμοδίου Δικαστηρίου σύμφωνα με τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. Το δικαίωμα αυτό έχουν και οι τρίτοι οι οποίοι ενδεχομένως ζημιώνονται από τη δημοσιοποίηση των πληροφοριών.
3) Ενδικοφανή προσφυγή ενώπιον των κατά νόμον αρμόδιων οργάνων, για την τροποποίηση ή επανεξέταση των πράξεων ή παραλείψεων της δημόσιας αρχής.
2. Η ενδικοφανής προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα ημερών από την κοινοποίηση στον αιτούντα της απάντησης της δημόσιας αρχής ή από την ημερομηνία παρέλευσης των προθεσμιών της παραγράφου 3 του άρθρου 44 (έμμεση απόρριψη).
3. Πριν από την έκδοση απόφασης επί της ενδικοφανούς προσφυγής, το κατά νόμον αρμόδιο όργανο του ΥΔΜΗΔ ή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μπορεί να ζητά τη γνώμη της αρμόδιας κατά περίπτωση Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ ή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, επί θεμάτων ουσίας της ενδικοφανούς προσφυγής. Η απόφαση του αρμόδιου οργάνου επί της ενδικοφανούς προσφυγής

γνωστοποιείται στον προσφεύγοντα μέσα σε προθεσμία 45 ημερών από την άσκησή της.
4. Οι αποφάσεις του αρμόδιου οργάνου επί των ενδικοφανών προσφυγών κοινοποιούνται στην αρμόδια Υπηρεσία για Διεθνή και Ευρωπαϊκά θέματα του ΥΠΕΚΑ, προκειμένου να συνταχθούν οι σχετικές εκθέσεις εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος υποκεφαλαίου, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 9 παρ. 2 της κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/2006 (Β΄327).
5. Κατά της απόφασης του αρμόδιου οργάνου επί της ενδικοφανούς προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να ασκήσει προσφυγή ουσίας ενώπιον του αρμόδιου Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία των 45 ημερών, η προσφυγή ουσίας ενώπιον του αρμόδιου Τριμελούς Διοικητικού Πρωτοδικείου ασκείται κατά της τεκμαιρόμενης, από την πάροδο της ως άνω προθεσμίας, απόρριψης της ενδικοφανούς προσφυγής.
6. Οι αποφάσεις των Δικαστηρίων είναι δεσμευτικές για τη δημόσια αρχή που κατέχει την πληροφορία, με την έννοια ότι η εν λόγω αρχή υποχρεούται στην εφαρμογή των ως άνω αποφάσεων σχετικά με την παροχή της αιτηθείσας πληροφορίας την οποία άμεσα ή έμμεσα είχε αρχικά απορρίψει.

## Άρθρο 48
## Διάδοση των περιβαλλοντικών πληροφοριών

Άρθρο 7 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/2006

1. Οι δημόσιες αρχές οργανώνουν τις περιβαλλοντικές πληροφορίες της αρμοδιότητάς τους τις οποίες κατέχουν, καθώς και αυτές που κατέχονται για λογαριασμό τους, με σκοπό την ενεργητική και συστηματική διάδοσή τους, ιδίως με την τεχνολογία επικοινωνιών μέσω υπολογιστή ή/και την ηλεκτρονική τεχνολογία, εφόσον υπάρχουν. Οι πληροφορίες που παρέχονται με την τεχνολογία επικοινωνιών μέσω υπολογιστή ή/και την ηλεκτρονική τεχνολογία δεν είναι υποχρεωτικό να περιλαμβάνουν στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί πριν από τη 17η Μαρτίου 2006, εκτός αν τα στοιχεία αυτά είναι ήδη διαθέσιμα υπό ηλεκτρονική μορφή.
Οι περιβαλλοντικές πληροφορίες καθίστανται σταδιακά διαθέσιμες σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων που είναι εύκολα προσιτές στο κοινό μέσω δημοσίων δικτύων τηλεπικοινωνιών.
2. Οι πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται και να διαδίδονται ενημερώνονται κατά περίπτωση και περιλαμβάνουν τουλάχιστον:
α) τα κείμενα των διεθνών συνθηκών, συμβάσεων ή συμφωνιών και τους νόμους με τους οποίους αυτές έχουν κυρωθεί, καθώς και τα κείμενα της εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας που αφορούν το περιβάλλον ή αναφέρονται σε αυτό,
β) τις πολιτικές, τα σχέδια και τα προγράμματα που συνδέονται με το περιβάλλον,
γ) τις εκθέσεις προόδου που εκπονούν ή τηρούν σε ηλεκτρονική μορφή

δημόσιες αρχές σχετικά με την εφαρμογή των στοιχείων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α΄ και β΄,
δ) τις εκθέσεις για την κατάσταση του περιβάλλοντος οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 3 του άρθρου αυτού,
ε) τα δεδομένα ή τις περιλήψεις των δεδομένων που προκύπτουν από τον έλεγχο δραστηριοτήτων οι οποίες επηρεάζουν ή ενδέχεται να επηρεάσουν το περιβάλλον,
στ) τις αποφάσεις έγκρισης περιβαλλοντικών όρων και τις περιβαλλοντικές συμφωνίες ή μια αναφορά για το πού μπορεί να αναζητηθεί ή να βρεθεί η πληροφορία στο πλαίσιο του άρθρου 44 του παρόντος,
ζ) τις μελέτες των επιπτώσεων στο περιβάλλον και τις αξιολογήσεις των κινδύνων που αφορούν τα στοιχεία του περιβάλλοντος που αναφέρονται στο άρθρο 43 παρ. 1 περ. α΄ ή μια αναφορά για το πού μπορεί να αναζητηθεί ή να βρεθεί η πληροφορία στο πλαίσιο του άρθρου 44.
3. Με την επιφύλαξη της τήρησης των ειδικών υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων που επιβάλλει η εθνική και κοινοτική νομοθεσία, οι δημόσιες αρχές μεριμνούν για τη δημοσίευση, σε τακτικά χρονικά διαστήματα που δεν υπερβαίνουν την τετραετία, εθνικών και, ενδεχομένως, περιφερειακών ή τοπικών εκθέσεων σχετικά με την κατάσταση του περιβάλλοντος. Οι εκθέσεις αυτές περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την ποιότητα του περιβάλλοντος και τις πιέσεις που υφίσταται.
4. Με την επιφύλαξη της τήρησης ειδικών υποχρεώσεων που επιβάλλει η εθνική και κοινοτική νομοθεσία, σε περίπτωση άμεσης απειλής της ανθρώπινης ζωής ή του περιβάλλοντος λόγω ανθρώπινων δραστηριοτήτων ή φυσικών αιτίων, διαδίδονται άμεσα και χωρίς καθυστέρηση όλες οι πληροφορίες που κατέχονται από τις δημόσιες αρχές ή για λογαριασμό τους και οι οποίες θα ήταν δυνατόν να επιτρέψουν στο κοινό, που ενδέχεται να θιγεί, να λάβει μέτρα για την πρόληψη ή τον περιορισμό των ζημιών από την εν λόγω απειλή.
5. Οι εξαιρέσεις του άρθρου 45 παρ. 1 και 2 μπορούν να ισχύουν για τις υποχρεώσεις που επιβάλλει το παρόν άρθρο.
6. Οι δημόσιες αρχές μπορούν να ικανοποιούν τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου με τη δημιουργία συνδέσεων με ιστοσελίδες του Διαδικτύου στις οποίες θα μπορούν να αναζητούνται οι πληροφορίες.
7. Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος διασφαλίζει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

**Άρθρο 49**

**Ποιότητα της περιβαλλοντικής πληροφόρησης**

Άρθρο 8 κ.υ.α. Η.Π. 11764/653/ 2006

1. Οι δημόσιες αρχές πρέπει να εξασφαλίζουν, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι πληροφορίες που συλλέγονται από τις ίδιες ή για λογαριασμό τους είναι ενημερωμένες, ακριβείς και συγκρίσιμες.
2. Οι δημόσιες αρχές απαντούν σε αιτήσεις παροχής των πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 43 παρ. 1 περ. β΄, υποδεικνύοντας στον

αιτούντα πού μπορούν να βρεθούν πληροφορίες, εφόσον διατίθενται, σχετικά με τις διαδικασίες μέτρησης, συμπεριλαμβανομένων των μεθόδων ανάλυσης, δειγματοληψίας και προεπεξεργασίας των δειγμάτων που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή της αιτούμενης πληροφορίας ή αναφέροντας μια τυποποιημένη διαδικασία που χρησιμοποιήθηκε.
3. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες Περιβάλλοντος του ΥΠΕΚΑ γνωμοδοτούν επί ερωτημάτων που τους θέτουν άλλες δημόσιες αρχές σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και εν γένει επί θεμάτων εφαρμογής του παρόντος Κεφαλαίου.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΔΕΔΟΜΕΝΑ, ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

### Άρθρο 50
### Πολιτική Διάθεσης Μετεωρολογικών Δεδομένων, Προϊόντων και Υπηρεσιών

Άρθρο 1 π.δ. 138/2014

1. Η Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία (ΕΜΥ) έχει την ευθύνη σχεδίασης και εφαρμογής της πολιτικής διάθεσης μετεωρολογικών δεδομένων, προϊόντων και υπηρεσιών σε τρίτους.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Οικονομικών καθορίζεται η κατανομή των εσόδων της ΕΜΥ από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (EUROCONTROL) καθώς και από την παροχή δεδομένων, προϊόντων και υπηρεσιών στους αντίστοιχους ΚΑΕ του προϋπολογισμού της, το αντίτιμο για τη χορήγηση μετεωρολογικών δεδομένων, προϊόντων και υπηρεσιών, η μέθοδος αναπροσαρμογής των τιμών, ο τρόπος είσπραξης και απόδοσης στην ΕΜΥ του αντιτίμου και των τελών για τη διάθεση μετεωρολογικών δεδομένων, προϊόντων και υπηρεσιών, τους ειδικότερους όρους των συμβάσεων με αντικείμενο τη διάθεση μετεωρολογικών δεδομένων, προϊόντων και υπηρεσιών, για τις οποίες ισχύουν, κατά τα λοιπά, οι κείμενες διατάξεις και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια, για την υλοποίηση της πολιτικής διάθεσης μετεωρολογικών δεδομένων, προϊόντων και υπηρεσιών.

### Άρθρο 51
### Μετεωρολογικά Δεδομένα, Προϊόντα και Υπηρεσίες – Ορισμοί

Άρθρο 2 π.δ. 138/2014

1. Μετεωρολογικά δεδομένα είναι όλες οι πρωτογενείς μετεωρολογικές, ωκεανογραφικές, υδρολογικές και περιβαλλοντικές παρατηρήσεις που παράγονται ή αποκτώνται από την ΕΜΥ.
2. Μετεωρολογικά προϊόντα είναι οι πληροφορίες που προκύπτουν από τον μετασχηματισμό ή την επεξεργασία ομάδων δεδομένων υπό την μορφή εικόνων, διαγραμμάτων, κειμένων, ή αρχείων δεδομένων, απαιτούν μετεωρολογικές γνώσεις για να ερμηνευτούν και έχουν δημιουργηθεί για να καλύψουν τις λειτουργικές ανάγκες της ΕΜΥ.
3. Υπηρεσίες είναι εκείνες που με οποιονδήποτε τρόπο σχετίζονται με

το έργο της ΕΜΥ ή ανάλογες εργασίες υψηλής ή μη εξειδίκευσης και ιδιαίτερα η αυτοτελής, για φυσικό ή νομικό πρόσωπο, συλλογή ή επεξεργασία πρωτογενών μετεωρολογικών δεδομένων, η εγκατάσταση συστημάτων μετεωρολογικής υποστήριξης, η εκπαίδευση προσωπικού σε μετεωρολογικά θέματα, η ανάπτυξη ή παροχή τεχνολογίας ή τεχνογνωσίας σε μετεωρολογικές εφαρμογές, η συντήρηση - επισκευή μετεωρολογικών οργάνων, μηχανημάτων, συσκευών κλπ.

## Άρθρο 52
## Διαδικασίες Παροχής Μετεωρολογικών Δεδομένων, Προϊόντων και Υπηρεσιών, Υποχρεώσεις και Περιορισμοί

Άρθρο 3 π.δ. 138/2014

1. Η ΕΜΥ διαθέτει μετεωρολογικά δεδομένα, προϊόντα και υπηρεσίες για την κάλυψη των εθνικών αναγκών και των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας που σχετίζονται με την εθνική άμυνα, την εθνική οικονομία, την ασφάλεια της αεροναυτιλίας, την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας, την ασφάλεια της ζωής και της περιουσίας του κοινωνικού συνόλου καθώς επίσης και των απαιτήσεων λόγω συμμετοχής σε διεθνείς οργανισμούς, συμβάσεις και πρωτόκολλα.

2. Μετεωρολογικά δεδομένα, προϊόντα και υπηρεσίες, των οποίων η διάθεση, χρήση ή κοινοποίηση δύναται να θίξει συμφέροντα ασφάλειας και άμυνας, παρέχονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, με την οποία εγκρίνεται η ελεύθερη ή με περιορισμούς διάθεση, χρήση ή κοινοποίηση αυτών.

3. Η παροχή των μετεωρολογικών δεδομένων, προϊόντων και υπηρεσιών γίνεται μετά από υποβολή αιτιολογημένης αίτησης προς την ΕΜΥ, η οποία διατηρεί το δικαίωμα άρνησης χορήγησής τους, ύστερα από απόφαση του Διοικητή της μετά από σχετική εισήγηση του Μετεωρολογικού Συμβουλίου.

4. Μετεωρολογικά δεδομένα, προϊόντα και υπηρεσίες που παρέχονται από την ΕΜΥ με αντίτιμο, καταχωρίζονται σε ειδικούς καταλόγους, για προβολή και προώθησή τους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

5. Η παροχή των μετεωρολογικών δεδομένων, προϊόντων και υπηρεσιών γίνεται σύμφωνα με: α) όσα προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία για την ΕΜΥ, β) τους όρους των διεθνών ή διμερών συμφωνιών ή συμβάσεων, τις οποίες έχει συνάψει η ΕΜΥ ως ανεξάρτητος φορέας, μετά από έγκριση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, γ) τους όρους των συμβάσεων ή αποφάσεων των Διεθνών Οργανισμών, στους οποίους συμμετέχει η χώρα, εκπροσωπούμενη από την ΕΜΥ, δ) τους όρους των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι οποίες είναι σχετικές με τις εμπορικές δραστηριότητες των Μετεωρολογικών Υπηρεσιών.

6. Η ΕΜΥ δύναται να συνάπτει συμβάσεις με φυσικά ή νομικά πρόσωπα του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα με αντικείμενο την παροχή μετεωρολογικών δεδομένων, προϊόντων και υπηρεσιών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 50 και τις κείμενες διατάξεις.

7. Τα μετεωρολογικά δεδομένα, προϊόντα και υπηρεσίες

χρησιμοποιούνται από τους παραλήπτες αποκλειστικά για τους σκοπούς και σύμφωνα με τους όρους για τους οποίους αυτά τους παραχωρήθηκαν. Σε περίπτωση παραβίασης των όρων παραχώρησης ή χρησιμοποίησης για σκοπούς διάφορους από αυτούς για τους οποίους αυτά παραχωρήθηκαν, η ΕΜΥ δύναται να καταγγέλλει τη σύμβαση εφαρμόζοντας την κείμενη νομοθεσία.

8. Η ΕΜΥ διαθέτει μετεωρολογικά δεδομένα και προϊόντα είτε αμέσως μετά την παραγωγή τους, σε σχεδόν πραγματικό χρόνο, είτε από τα ιστορικά αρχεία της κεντρικής βάσης δεδομένων της, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην παράγραφο 5.

9. Μετεωρολογικά δεδομένα και προϊόντα διατίθενται από την ΕΜΥ χωρίς την καταβολή αντιτίμου, παρά μόνο κόστους διακίνησης και επεξεργασίας, σε:

α) Φορείς τους Δημοσίου Τομέα,

β) Εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα για χρήση τους σε διατριβές, ερευνητικές εργασίες ή προγράμματα, τα οποία δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα και χαρακτηρίζονται αμιγώς εκπαιδευτικά ή ερευνητικά, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα.

10. Με σκοπό τη μετεωρολογική ενημέρωση του κοινωνικού συνόλου, την έγκαιρη προειδοποίησή του σε περιπτώσεις επικίνδυνων καιρικών φαινομένων ή περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών, η ΕΜΥ παρέχει δωρεάν τα κάτωθι μετεωρολογικά δεδομένα και προϊόντα:

α) Τακτικά Δελτία Πρόγνωσης Καιρού Ελλάδας.

β) Τακτικά Δελτία Καιρού και Θαλασσών για τη Ναυτιλία.

γ) Έκτακτα Δελτία Επικίνδυνων Καιρικών φαινομένων και Έκτακτα Δελτία Επιδείνωσης Καιρού.

δ) Έκτακτα Δελτία Καιρού και Θαλασσών για τη Ναυτιλία.

ε) Ειδικές τοπικές προγνώσεις για πληγείσες από φυσικές καταστροφές περιοχές της χώρας.

11. Τα μετεωρολογικά δεδομένα και προϊόντα που περιγράφονται στην παράγραφο 10, διατίθενται και στον έντυπο τύπο, την τηλεόραση, το ραδιόφωνο και το διαδίκτυο με επιβάρυνση μόνο του κόστους διακίνησής τους. Κατ' εξαίρεση, όταν το κόστος της παρουσίασης των εν λόγω δεδομένων και προϊόντων έχει αναλάβει χορηγός ή συνδυάζεται με διαφημίσεις προϊόντων, τότε καταβάλλεται αντίτιμο, το οποίο καθορίζεται με την προβλεπόμενη στο άρθρο 50, κοινή υπουργική απόφαση.

12. Τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία χρησιμοποιούν μετεωρολογικά δεδομένα και προϊόντα της ΕΜΥ, υποχρεούνται να τηρούν την ισχύουσα νομοθεσία περί πνευματικής ιδιοκτησίας, καθώς και τους όρους της σύμβασης την οποία συνάπτουν με την ΕΜΥ.

**Άρθρο 53**

**Ειδικά θέματα**

Άρθρο 4 π.δ. 138/2014

1. Τα αποτελέσματα εργασιών, τα οποία προήλθαν κατά ένα μέρος ή στο σύνολό τους, από τη χρησιμοποίηση μετεωρολογικών δεδομένων,

προϊόντων και υπηρεσιών, που διατέθηκαν δωρεάν από την ΕΜΥ, κοινοποιούνται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στην ΕΜΥ, από το φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο αρχικώς παραχωρήθηκαν.
2. Η ΕΜΥ παρακολουθεί την τήρηση των συμβάσεων από τους εκάστοτε συμβαλλομένους και προβαίνει στις δέουσες ενέργειες σε περιπτώσεις παράβασης των όρων τους από αυτούς. Παρακολουθεί επίσης την τήρηση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας στον χώρο της Ελλάδας σε ό,τι αφορά τη χρήση μετεωρολογικών δεδομένων, προϊόντων και υπηρεσιών, που εισάγονται στα εθνικά και διεθνή δίκτυα είτε από την ΕΜΥ είτε από μετεωρολογικές υπηρεσίες άλλων χωρών.

**Άρθρο 54**
**Μετεωρολογική Εξυπηρέτηση**

Άρθρο 1 κ.υ.α. Φ.460/330/1991

1. Για τη χορήγηση από την ΕΜΥ στους ενδιαφερομένους, ύστερα από αίτησή τους, πιστοποιητικών καιρικών συνθηκών, κλιματολογικών στοιχείων, χαρτών, δημοσιευμάτων καθώς και για τη ρύθμιση, επισκευή και έλεγχο μετεωρολογικών οργάνων από τα Τεχνικά Εργαστήρια της ΕΜΥ και γενικά για κάθε παροχή μετεωρολογικής εξυπηρέτησης καταβάλλεται από τους ενδιαφερομένους στο Δημόσιο Ταμείο παράβολο.
2. Οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου, το κατά περίπτωση ύψος αυτού, η διαδικασία και οι περιορισμοί στην παροχή από την ΕΜΥ μετεωρολογικής εν γένει εξυπηρέτησης καθορίζονται στα άρθρα 2 έως και 8 της Φ.460/330/1991 κοινής απόφασης του Υπουργού Αναπληρωτή Εθνικής Άμυνας και του Υφυπουργού Οικονομικών (Β΄ 42).

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΓΕΩΧΩΡΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

**Άρθρο 55**
**Σκοπός-Αντικείμενο**

Άρθρο 1 ν. 3882/2010

1. Με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και των κανονιστικών πράξεων που προβλέπεται να εκδοθούν κατ' εξουσιοδότηση του ν. 3883/2010 (Α' 166), εναρμονίζεται το εθνικό δίκαιο προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 14ης Μαρτίου 2007 "Για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (Inspire)" (ΕΕ L 108) και θεσπίζονται διατάξεις συμμόρφωσης με τους Κανονισμούς εφαρμογής της Οδηγίας και με τις σχετικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και συμπληρωματικές διατάξεις για την καταγραφή και διαχείριση του συνόλου των γεωχωρικών δεδομένων της χώρας.
2. Σκοπός του παρόντος Κεφαλαίου είναι η θέσπιση γενικών αρχών, κανόνων, μέτρων και διαδικασιών σε διοικητικό και τεχνολογικό επίπεδο, που αποσκοπούν στην οργάνωση ενιαίων πρακτικών διαχείρισης, διάθεσης και κοινοχρησίας γεωχωρικών πληροφοριών, καθώς και στην ανάπτυξη και λειτουργία της Εθνικής Υποδομής

Γεωχωρικών Πληροφοριών (ΕΥΓΕΠ).
3. Για την ανάπτυξη της ΕΥΓΕΠ και τη δημιουργία ενός πλήρους, λειτουργικού και παραγωγικού συστήματος διάθεσης αξιόπιστων και έγκυρων γεωχωρικών πληροφοριών από και προς τις δημόσιες αρχές, σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης, στις επιχειρήσεις και το κοινό, απαιτείται:
α) η προσαρμογή των δημόσιων αρχών στις μεθόδους οργάνωσης και διάθεσης γεωχωρικών πληροφοριών που προβλέπονται στο παρόν κεφάλαιο και
β) η διασφάλιση του αναγκαίου συντονισμού των εμπλεκόμενων φορέων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα που παράγουν, χρησιμοποιούν και επικαιροποιούν γεωχωρικά δεδομένα.
4. Με τη δημιουργία της ΕΥΓΕΠ, η χώρα συμμετέχει στη δημιουργία υποδομής γεωχωρικών πληροφοριών στην Ευρωπαϊκή Ένωση (εφεξής Inspire).

**Άρθρο 56**

Άρθρο 2 ν. 3882/2010

1. Το παρόν Κεφάλαιο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη των άρθρων 42 έως και 49.
2. Το παρόν Κεφάλαιο δεν θίγει την ύπαρξη ή την κυριότητα δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας των δημόσιων αρχών.

**Άρθρο 57**
***Ορισμοί***

Άρθρο 3 ν. 3882/2010

Για τους σκοπούς του Κεφαλαίου αυτού και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ΄ εξουσιοδότηση του ν. 3882/2010, νοούνται ως:
1. "Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών": μεταδεδομένα, σύνολα γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων, δικτυακές υπηρεσίες και τεχνολογίες, συμφωνίες κοινοχρησίας, άδειες κοινοχρησίας, πρόσβασης και χρήσης και μηχανισμοί, μέθοδοι και διαδικασίες συντονισμού και παρακολούθησης που θεσπίζονται, λειτουργούν ή διατίθενται σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο.
2. "Γεωχωρικά δεδομένα": οποιαδήποτε δεδομένα αφορούν άμεσα ή έμμεσα συγκεκριμένη τοποθεσία ή γεωγραφική περιοχή.
3. "Σύνολο γεωχωρικών δεδομένων": αναγνωρίσιμη συλλογή γεωχωρικών δεδομένων.
4. "Υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων": πράξεις οι οποίες είναι δυνατόν να εκτελούνται, με την επίκληση εφαρμογής πληροφορικής, στα γεωχωρικά δεδομένα που περιέχονται στα σύνολα γεωχωρικών δεδομένων ή στα σχετικά μεταδεδομένα τους.
5. "Χωρικό αντικείμενο": αφηρημένη αναπαράσταση πραγματικού φαινομένου ή αντικειμένου που σχετίζεται με συγκεκριμένη τοποθεσία ή γεωγραφική περιοχή.
6. "Μεταδεδομένα": πληροφορίες οι οποίες περιγράφουν σύνολα γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων και

καθιστούν δυνατή την εξεύρεση, την καταγραφή και τη χρήση τους.
7. "Διαλειτουργικότητα": η δυνατότητα συνδυασμού συνόλων γεωχωρικών δεδομένων και η δυνατότητα διάδρασης υπηρεσιών, χωρίς επανειλημμένη παρέμβαση του χειριστή, ώστε να επιτυγχάνεται συνεκτικό αποτέλεσμα και να ενισχύεται η προστιθέμενη αξία των συνόλων δεδομένων και των υπηρεσιών.
8. "Δικτυακή πύλη γεωχωρικών πληροφοριών Inspire": διαδικτυακός τόπος ή ισοδύναμο μέσο, που παρέχει πρόσβαση στις υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αναφέρονται στο άρθρο 11 της Οδηγίας 2007/2/ΕΚ.
9. "Δημόσια αρχή":
α) η Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων συμβουλευτικών φορέων, σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο,
β) οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκτελεί δημόσια διοικητικά καθήκοντα δυνάμει του εθνικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένων ειδικών αρμοδιοτήτων, δραστηριοτήτων ή υπηρεσιών και
γ) οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί καθήκοντα ή αρμοδιότητες δημόσιας αρχής ή παρέχει δημόσιες υπηρεσίες, υπό τον έλεγχο φορέα ή προσώπου που εμπίπτει στις περιπτώσεις α΄ ή β΄.
Εξαιρούνται από την έννοια της δημόσιας αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου, τα όργανα που ασκούν δικαστική ή νομοθετική εξουσία.
10. "Τρίτος": οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που δεν είναι δημόσια αρχή.

## Άρθρο 58
## Πεδίο Εφαρμογής

Άρθρο 4
ν. 3882/2010

1. Το παρόν Κεφάλαιο έχει εφαρμογή για σύνολα γεωχωρικών δεδομένων και τα μεταδεδομένα τους που πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
α) αφορούν γεωγραφική περιοχή που βρίσκεται μέσα στην Ελληνική Επικράτεια,
β) είναι σε ηλεκτρονική μορφή,
γ) βρίσκονται στην κατοχή ενός εκ των κατωτέρω ή στην κατοχή τρίτου για λογαριασμό ενός εκ των κατωτέρω:
αα) δημόσιας αρχής και έχουν παραχθεί ή παραληφθεί από δημόσια αρχή ή τα διαχειρίζεται ή τα ενημερώνει η εν λόγω αρχή και εμπίπτουν στο πεδίο ή δημιουργούνται κατά την άσκηση των δημόσιων καθηκόντων της,
ββ) τρίτου ο οποίος έχει ενταχθεί στην Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών σύμφωνα με το άρθρο 63,
δ) αφορούν ένα ή περισσότερα από τα θεματικά επίπεδα που αναφέρονται στα Παραρτήματα Ι, ΙΙ και ΙΙΙ του άρθρου 33 του ν.

3882/2010.
2. Σε περιπτώσεις όπου πολλαπλά ταυτόσημα αντίγραφα του ίδιου συνόλου γεωχωρικών δεδομένων βρίσκονται στην κατοχή διαφόρων δημόσιων αρχών ή στην κατοχή τρίτου για λογαριασμό δημόσιας αρχής, ο νόμος αυτός εφαρμόζεται μόνο για το σύνολο αναφοράς από το οποίο προέρχονται τα διάφορα αντίγραφα.
3. Το παρόν Κεφάλαιο καλύπτει και τις υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων που αφορούν τα μεταδεδομένα, τα δεδομένα και τα σύνολα τους τα οποία προβλέπονται στο παρόν άρθρο.
4. Το παρόν Κεφάλαιο δεν απαιτεί συλλογή νέων γεωχωρικών δεδομένων.
5. Στην περίπτωση συνόλων γεωχωρικών δεδομένων που πληρούν την προϋπόθεση της παραγράφου 1 περ. γ΄, αλλά τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας ανήκουν σε τρίτο, η δημόσια αρχή ενεργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου αυτού μόνον εφόσον υπάρχει έγγραφη συναίνεση του εν λόγω τρίτου.
6. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, το παρόν Κεφάλαιο καλύπτει τα σύνολα γεωχωρικών δεδομένων, τα οποία κατέχει δημόσια αρχή ή τρίτος για λογαριασμό δημόσιας αρχής που λειτουργεί στην κατώτατη βαθμίδα διακυβέρνησης, μόνον εάν σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία απαιτείται η συλλογή ή διάθεσή τους.

## Άρθρο 59
## Μεταδεδομένα

Άρθρο 5 ν. 3882/2010

1. Κάθε δημόσια αρχή η οποία είναι έχει οριστεί ως κύριος για ένα πρωτότυπο σύνολο γεωχωρικών δεδομένων ή μία υπηρεσία γεωχωρικών δεδομένων, σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων 2 και 3 του άρθρου 68, που αναφέρονται στα Παραρτήματα Ι, ΙΙ και ΙΙΙ του άρθρου 33 του ν. 3882/2010, υποχρεούται να δημιουργεί μεταδεδομένα και να εξασφαλίζει τη διαρκή επικαιροποίησή τους, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 1205/2008 (ΕΕ L 26), που εκδόθηκε σε εφαρμογή εκτελεστικών διατάξεων του άρθρου 60 παρ. 1 της Οδηγίας 2007/2/ΕΚ.
2. Τα μεταδεδομένα περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις παρακάτω πληροφορίες:
α) τη συμμόρφωση των συνόλων γεωχωρικών δεδομένων προς τον Κανονισμό (ΕΚ) 1205/2008,
β) τους όρους, ιδίως των αδειών διανοητικής ιδιοκτησίας, που ισχύουν για την πρόσβαση στα σύνολα και τις υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων και τη χρήση τους, και, ανάλογα με την περίπτωση, τα αντίστοιχα τέλη,
γ) την ποιότητα και την εγκυρότητα των συνόλων γεωχωρικών δεδομένων,
δ) τις δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για τη δημιουργία, τη διαχείριση, τη συντήρηση και τη διανομή των συνόλων και υπηρεσιών γεωχωρικών δεδομένων,

ε) τους περιορισμούς πρόσβασης του κοινού και τους λόγους των περιορισμών αυτών, σύμφωνα με το άρθρο 64.
3. Τα μεταδεδομένα πρέπει να είναι πλήρη και επαρκούς ποιότητας για να ανταποκρίνονται στην έννοια και το στόχο της παραγράφου 6 του άρθρου 57.

## Άρθρο 60
## Εκτελεστικές διατάξεις Οδηγίας INSPIRE

Άρθρο 6 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013

1. Για τη διαλειτουργικότητα και την εναρμόνιση των συνόλων και υπηρεσιών γεωχωρικών δεδομένων, εφαρμόζονται οι εκτελεστικές διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 7 της Οδηγίας 2007/2/ΕΚ.
2. Όλα τα σύνολα γεωχωρικών δεδομένων που είναι αποτέλεσμα νέας συλλογής / προμήθειας ή/και εκτενούς αναδιοργάνωσης και εντάσσονται στα Παραρτήματα I, II και III του άρθρου 33 του ν. 3882/2010, καθώς και οι αντίστοιχες υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων, διατίθενται σύμφωνα με τις εκτελεστικές διατάξεις της Οδηγίας 2007/2/ΕΚ, μέσα σε δύο έτη από τη θέσπιση τους. Τα λοιπά σύνολα και υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων, τα οποία είναι ακόμη εν χρήσει, διατίθενται σύμφωνα με τις εκτελεστικές διατάξεις μέσα σε επτά έτη από τη θέσπισή τους. Τα σύνολα γεωχωρικών δεδομένων καθίστανται διαθέσιμα σύμφωνα με τις εκτελεστικές διατάξεις, είτε μέσω της προσαρμογής των υπαρχόντων συνόλων γεωχωρικών δεδομένων είτε μέσω των υπηρεσιών μετασχηματισμού του άρθρου 62 παρ. 1 περ. δ΄.
3. Εκπρόσωποι δημόσιων αρχών, καθώς και άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ενδιαφέρονται για τα γεωχωρικά δεδομένα λόγω του ρόλου τους στην υποδομή γεωχωρικών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων των χρηστών, των παραγωγών, των παρόχων υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας ή οποιουδήποτε συντονιστικού φορέα, έχουν τη δυνατότητα, σε συνεννόηση και συνεργασία με την εταιρεία με την επωνυμία Εθνικό Κτηματολόγιο και Χαρτογράφηση Α.Ε. (ΕΚΧΑ ΑΕ), να συμμετέχουν σε προπαρασκευαστικές συζητήσεις της Επιτροπής ΕΚ για το περιεχόμενο των εκτελεστικών διατάξεων της παραγράφου 1.

## Άρθρο 61
## Συμμόρφωση προς τις εκτελεστικές διατάξεις

Άρθρο 7 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013

1. Η ΕΚΧΑ ΑΕ διαθέτει στις δημόσιες αρχές ή σε τρίτους οποιεσδήποτε πληροφορίες, οδηγίες, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων, κωδικών και τεχνικών κατατάξεων, που απαιτούνται για τη συμμόρφωση προς τις εκτελεστικές διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 60, υπό όρους που δεν περιορίζουν τη χρήση τους για τον σκοπό αυτό.
2. Προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνοχή των γεωχωρικών δεδομένων που αφορούν γεωγραφικό χαρακτηριστικό, η τοποθεσία του οποίου εκτείνεται εκατέρωθεν της μεθορίου δύο ή περισσότερων κρατών - μελών, ο Πρόεδρος της Εθνικής Επιτροπής Γεωπληροφορίας (ΕΘΕΓ) του άρθρου 70, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών, προβαίνει

σε συνεννόηση με τις αρμόδιες αρχές του κράτους - μέλους προκειμένου να αποφασιστεί από κοινού, με αμοιβαία συναίνεση, ο τρόπος παρουσίασης και η θέση των κοινών αυτών χαρακτηριστικών.

## Άρθρο 62
## Διαδικτυακές Υπηρεσίες

Άρθρο 8 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013

1. Για τα σύνολα και τις υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων η ΕΚΧΑ ΑΕ δημιουργεί, συντονίζει και διαχειρίζεται σε συνεργασία με τα Κομβικά Σημεία Επαφής (ΚΟΣΕ) του άρθρου 19 του ν. 3882/2010, μέσω της Εθνικής Πύλης Γεωχωρικών Πληροφοριών που ορίζεται στο άρθρο 68 του παρόντος, δίκτυο των ακόλουθων υπηρεσιών:
α) υπηρεσίες εξεύρεσης, που καθιστούν δυνατή την αναζήτηση συνόλων και υπηρεσιών γεωχωρικών δεδομένων με βάση το περιεχόμενο των αντίστοιχων μεταδεδομένων και την οπτική παρουσίαση του περιεχομένου των μεταδεδομένων,
β) υπηρεσίες απεικόνισης, που καθιστούν δυνατή, τουλάχιστον, την οπτική παρουσίαση, την πλοήγηση, τη μεγέθυνση / σμίκρυνση, τη μετακίνηση και την υπέρθεση ορατών συνόλων γεωχωρικών δεδομένων και την οπτική απεικόνιση των πληροφοριών υπομνήματος, καθώς και οποιουδήποτε σχετικού περιεχομένου μεταδεδομένων,
γ) υπηρεσίες τηλεφόρτωσης, που καθιστούν δυνατή την τηλεφόρτωση συνόλων γεωχωρικών δεδομένων ή μερών τους και, εφόσον είναι εφικτό, την άμεση πρόσβαση σε αυτά,
δ) υπηρεσίες μετασχηματισμού, οι οποίες καθιστούν δυνατό **τον** μετασχηματισμό των συνόλων γεωχωρικών δεδομένων με στόχο την επίτευξη διαλειτουργικότητας,
ε) υπηρεσίες επίκλησης, οι οποίες καθιστούν δυνατή την επίκληση υπηρεσιών γεωχωρικών δεδομένων.
Οι ανωτέρω υπηρεσίες λαμβάνουν υπόψη τις σχετικές απαιτήσεις των χρηστών και είναι εύχρηστες, διαθέσιμες στο κοινό και προσιτές μέσω του διαδικτύου ή οποιουδήποτε άλλου τηλεπικοινωνιακού μέσου.
2. Για τους σκοπούς των υπηρεσιών της παραγράφου 1 περ. α΄ εφαρμόζεται τουλάχιστον ο ακόλουθος συνδυασμός κριτηρίων αναζήτησης:
α) λέξεις - κλειδιά,
β) ταξινόμηση γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών,
γ) ποιότητα και εγκυρότητα των συνόλων γεωχωρικών δεδομένων,
δ) βαθμός συμμόρφωσης προς τις εκτελεστικές διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 60,
ε) γεωγραφική τοποθεσία,
στ) όροι, ιδίως των αδειών διανοητικής ιδιοκτησίας, που ισχύουν για την πρόσβαση στα σύνολα και τις υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων και τη χρήση τους,
ζ) δημόσιες αρχές που είναι αρμόδιες για τη δημιουργία, τη διαχείριση, τη συντήρηση και τη διάχυση των συνόλων και υπηρεσιών γεωχωρικών

δεδομένων.
3. Οι υπηρεσίες μετασχηματισμού της παραγράφου 1 περ. δ΄ συνδυάζονται με τις άλλες υπηρεσίες της εν λόγω παραγράφου κατά τρόπο ώστε να καθίσταται δυνατή η λειτουργία όλων αυτών των υπηρεσιών σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΚ) 976/2009 (ΕΕ L 274), που έχει εκδοθεί σε εφαρμογή των εκτελεστικών διατάξεων που προβλέπονται στο άρθρο 7 της Οδηγίας 2007/2/ΕΚ.

**Άρθρο 63**
**Πρόσβαση σε υπηρεσίες**

Άρθρο 9 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013

Η ΕΚΧΑ ΑΕ διαθέτει σε άλλες δημόσιες αρχές πρόσβαση στο δίκτυο υπηρεσιών του άρθρου 62 με σκοπό τη σύνδεση των οικείων συνόλων και υπηρεσιών γεωχωρικών δεδομένων. Η υπηρεσία αυτή είναι επίσης διαθέσιμη κατόπιν σχετικού αιτήματος σε τρίτους, τα σύνολα και οι υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων των οποίων τηρούν τις εκτελεστικές διατάξεις του άρθρου 60 με τις οποίες καθορίζονται υποχρεώσεις όσον αφορά ιδίως τα μεταδεδομένα, τις δικτυακές υπηρεσίες και τη διαλειτουργικότητα.

**Άρθρο 64**
**Περιορισμοί στην πρόσβαση**

Άρθρο 10 ν. 3882/2010 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 43 παρ. 4 ν. 4049/2012

1. Κατά παρέκκλιση από τα προβλεπόμενα στο άρθρο 62 παρ. 1, μπορεί να περιορίζεται η πρόσβαση τρίτων σε σύνολα γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων μέσω των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 62 παρ. 1 περ. α΄, όταν η πρόσβαση αυτή ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τις διεθνείς σχέσεις, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική άμυνα.
2. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στο άρθρο 62 παρ. 1, μπορεί να περιορίζεται η πρόσβαση τρίτων σε σύνολα γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων μέσω των υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 62 παρ. 1 περιπτώσεις β΄ έως ε΄ ή στις υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου του άρθρου 65 παρ. 3, όταν η πρόσβαση αυτή ενδέχεται να:
α) παραβιάζει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των διαδικασιών των δημόσιων αρχών, εφόσον ο εμπιστευτικός αυτός χαρακτήρας προβλέπεται από τον νόμο,
β) επηρεάζει αρνητικά τις διεθνείς σχέσεις, τη δημόσια ασφάλεια ή την εθνική άμυνα,
γ) παρεμποδίζει τη λειτουργία της δικαιοσύνης, τη δυνατότητα κάθε προσώπου να τύχει δίκαιης δίκης ή τη δυνατότητα δημόσιας αρχής να διεξάγει έρευνα ποινικού ή πειθαρχικού χαρακτήρα,
δ) παραβιάζει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα εμπορικών ή βιομηχανικών πληροφοριών, όταν το εθνικό ή ευρωπαϊκό δίκαιο προβλέπει τον εμπιστευτικό αυτό χαρακτήρα προκειμένου να προστατευθεί θεμιτό οικονομικό συμφέρον, συμπεριλαμβανομένου του δημοσίου συμφέροντος

για την τήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των στατιστικών στοιχείων και του φορολογικού απορρήτου,
ε) προσβάλλει τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας,
στ) παραβιάζει τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των προσωπικών δεδομένων ή/και αρχείων που αφορούν φυσικό πρόσωπο όταν το εν λόγω πρόσωπο δεν έχει συναινέσει στη δημοσιοποίηση των πληροφοριών, εφόσον ο εμπιστευτικός χαρακτήρας προβλέπεται από τον νόμο,
ζ) προσβάλλει τα συμφέροντα προστασίας οποιουδήποτε προσώπου το οποίο έχει δώσει τις αιτούμενες πληροφορίες εθελουσίως χωρίς να του επιβάλλεται ή να είναι δυνατόν να του επιβληθεί νομική υποχρέωση, εκτός εάν το συγκεκριμένο πρόσωπο έχει συναινέσει στη δημοσιοποίηση των εν λόγω πληροφοριών,
η) θέτει σε κίνδυνο την προστασία του περιβάλλοντος στο οποίο αναφέρονται οι πληροφορίες αυτές, όπως ο εντοπισμός σπάνιων ειδών.
θ) θέτει σε κίνδυνο κλοπής, λεηλασίας, λαθρανασκαφής και αρχαιοκαπηλίας κινητά και ακίνητα, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους κατά τα οριζόμενα στον ν. 3028/2002 (Α' 153) και ιδίως χερσαίες ή ενάλιες θέσεις όπου έχουν εντοπιστεί αρχαία κατάλοιπα, αλλά δεν έχουν διενεργηθεί οι αναγκαίες έρευνες, προκειμένου αυτές να προστατευθούν επαρκώς, καθώς και χώρους φύλαξης αρχαιοτήτων ή κινητών μνημείων εν γένει, μη καταγεγραμμένων και μη δημοσιευμένων.
3. Οι λόγοι περιορισμού της πρόσβασης που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2, ερμηνεύονται συσταλτικά, λαμβανομένου υπόψη, για τη συγκεκριμένη περίπτωση, του δημόσιου συμφέροντος που εξυπηρετεί η παροχή πρόσβασης. Σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, το δημόσιο συμφέρον που εξυπηρετεί η δημοσιοποίηση σταθμίζεται συγκριτικά προς το συμφέρον που εξυπηρετεί η περιορισμένη ή υπό προϋποθέσεις πρόσβαση. Η πρόσβαση σε πληροφορίες σχετικά με εκπομπές στο περιβάλλον δεν μπορεί να περιορίζεται κατ΄ επίκληση της παραγράφου 2 περ. α΄, δ΄, στ΄, ζ΄ και η΄.
4. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2 περ. στ΄ τηρούνται οι απαιτήσεις του ν. 2472/1997 (Α΄ 50) και του ν. 3471/2006 (Α΄ 133).

## Άρθρο 65
## Παροχή υπηρεσιών και διάθεση δεδομένων σε τρίτους

Άρθρο 11 ν. 3882/2010

1. Οι υπηρεσίες των δημόσιων αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 62 παρ. 1 περ. α΄ και β΄ διατίθενται σε τρίτους χωρίς τέλη και με κατάλληλη άδεια χρήσης.
2. Σύνολα γεωχωρικών δεδομένων που διατίθενται σε τρίτους μέσω των υπηρεσιών απεικόνισης που αναφέρονται στο άρθρο 62 παρ. 1 περ. β΄ δύνανται να είναι σε μορφή που αποτρέπει τη χρήση τους για εμπορικούς σκοπούς.
3. Όταν οι δημόσιες αρχές επιβάλλουν τέλη για τις υπηρεσίες του άρθρου 62 παρ. 1 περ. γ΄ ή ε΄, η πρόσβαση στις υπηρεσίες γίνεται μέσω

υπηρεσιών ηλεκτρονικού εμπορίου σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 39/2001 (Α΄ 28). Τις υπηρεσίες αυτές είναι δυνατόν να καλύπτουν ερμηνευτικές ρήτρες, επιγραμμικές άδειες ή, όπου είναι αναγκαίο, άδειες.

**Άρθρο 66**
**Πρόσβαση στις υπηρεσίες**

Άρθρο 12 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013

Η ΕΚΧΑ ΑΕ παρέχει πρόσβαση στις υπηρεσίες του άρθρου 62 παρ. 1 μέσω της Γεωπύλης του άρθρου 74 και μέσω της δικτυακής πύλης γεωχωρικών πληροφοριών Inspire.

**Άρθρο 67**
**Ενημέρωση Επιτροπής Ε.Ε.**

Άρθρο 13 ν. 3882/2010

1. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ) παρακολουθεί την ανάπτυξη και τη λειτουργία της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών και καθιστά τα αποτελέσματα της παρακολούθησης αυτής προσιτά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε δημόσιες αρχές και σε τρίτους επί μονίμου βάσεως και σύμφωνα με την απόφαση ΕΚ/442/2009 (ΕΕ L 148).
2. Κάθε χρόνο το ΥΠΕΚΑ διαβιβάζει στην ΕΘΕΓ έκθεση με συνοπτικές περιγραφές των κάτωθι:
α) του τρόπου συντονισμού των παρόχων του δημόσιου τομέα και των χρηστών των συνόλων και υπηρεσιών γεωχωρικών δεδομένων και των ενδιάμεσων φορέων, καθώς και περιγραφή της σχέσης με τους τρίτους και της οργάνωσης της διασφάλισης ποιότητας,
β) της συμβολής δημόσιων αρχών ή τρίτων στη λειτουργία και **τον** συντονισμό της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών,
γ) των πληροφοριών σχετικά με τη χρήση της Εθνικής Υποδομής Γεωχωρικών Πληροφοριών,
δ) συμφωνιών ανταλλαγής δεδομένων μεταξύ δημόσιων αρχών,
ε) του κόστους και των ωφελημάτων από την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου.
3. Ανά τριετία το ΥΠΕΚΑ διαβιβάζει στην Επιτροπή Ε.Ε. έκθεση εγκεκριμένη από την ΕΘΕΓ με τα περιεχόμενα της παραγράφου 2 και σύμφωνα με την απόφαση ΕΚ/442/2009.

**Άρθρο 68**
**Συμπληρωματικοί ορισμοί**

Άρθρο 14 ν. 3882/2010

Για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου οι ακόλουθοι επιπλέον όροι έχουν την εξής έννοια:
1. "Εθνική Πύλη Γεωχωρικών Πληροφοριών (εφεξής Γεωπύλη)": διαδικτυακός τόπος ή ισοδύναμο μέσο, που παρέχει πρόσβαση στις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παρ. 1.

2. "Κύριος πρωτοτύπου συνόλου γεωχωρικών δεδομένων": η δημόσια αρχή, η οποία έχει την ευθύνη για την αρχική του προμήθεια, παραγωγή, διαρκή επικαιροποίηση και διατήρησή του.
3. "Πρωτότυπο σύνολο γεωχωρικών δεδομένων": σύνολο γεωχωρικών δεδομένων που είναι μοναδικό μεταξύ όλων των δημόσιων αρχών. Σε περιπτώσεις που υπάρχουν πολλαπλά αντίγραφα ενός συνόλου γεωχωρικών δεδομένων, ένα από αυτά καθορίζεται ως πρωτότυπο.
4. "Διανοητική Ιδιοκτησία": όπως ορίζεται στην παράγραφο 18 του άρθρου 8 του ν. 2557/1997 (Α΄ 271).
5. Στην έννοια του χωρικού αντικειμένου που ορίζεται στην παράγραφο 5 του άρθρου 57 εμπεριέχονται και θεσμικά αντικείμενα που προσδιορίζονται κατά περίπτωση στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

**Άρθρο 69**

**Έκταση εφαρμογής**

Άρθρο 15 v. 3882/2010

Το παρόν Κεφάλαιο έχει εφαρμογή και:
α) για όλα τα γεωχωρικά δεδομένα πέραν αυτών που περιγράφονται στα Παραρτήματα Ι, ΙΙ και ΙΙΙ του άρθρου 33 του ν. 3882/2010,
β) για σύνολα γεωχωρικών δεδομένων και τα μεταδεδομένα τους που είναι σε αναλογική και όχι σε ηλεκτρονική μορφή, αλλά έχουν οριστεί με απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Γεωπληροφορίας ως σύνολα αναφοράς, σύμφωνα με τις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 21 του ν. 3882/2010,
γ) για τις υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων που αφορούν τα μεταδεδομένα, τα δεδομένα και τα σύνολά τους τα οποία προβλέπονται στο παρόν άρθρο.

**Άρθρο 70**

**Εθνική Επιτροπή Γεωπληροφορίας**

Άρθρο 16 παρ. 1 και 2 ν. 3882/2010

1. Συνιστάται Εθνική Επιτροπή Γεωπληροφορίας (ΕΘΕΓ) η οποία υπάγεται στον Πρωθυπουργό. Η ΕΘΕΓ είναι το ανώτατο όργανο για τη διαμόρφωση της εθνικής πολιτικής στον τομέα της συλλογής, διαχείρισης, διάθεσης, κοινοχρησίας και αξιοποίησης γεωχωρικής πληροφορίας σε όλο το εύρος των δημόσιων αρχών, καθώς και για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας της γεωπληροφορίας. Επιπλέον, η ΕΘΕΓ παρακολουθεί, συντονίζει, αξιολογεί και ελέγχει την εφαρμογή της πολιτικής αυτής.
2. Οι αρμοδιότητες της ΕΘΕΓ ορίζονται ειδικότερα στην παράγραφο 2 του άρθρου 16 του ν. 3882/2010.

**Άρθρο 71**

**Πρωτότυπα σύνολα και υπηρεσίες-Εθνικά σύνολα αναφοράς**

Άρθρο 21 παρ. 1 και 2 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1

1. Για κάθε σύνολο γεωχωρικών δεδομένων δύναται να υπάρχει μόνο ένας δημόσιος φορέας ο οποίος έχει την ευθύνη για την αρχική του προμήθεια, παραγωγή, διαρκή επικαιροποίηση και διατήρησή του. Ο δημόσιος φορέας καλείται "κύριος" του συνόλου και το εν λόγω σύνολο καλείται "πρωτότυπο". Οι κύριοι και τα πρωτότυπα για όλα τα σύνολα

του ν. 4164/2013

γεωχωρικών δεδομένων των δημόσιων αρχών καθορίζονται με αποφάσεις της ΕΘΕΓ ύστερα από εισηγήσεις της ΕΚΧΑ ΑΕ. Οι αποφάσεις αυτές εντάσσονται ως παράρτημα στην "Εθνική Πολιτική Γεωπληροφορίας", το οποίο υπόκειται σε τροποποιήσεις και συμπληρώσεις από την ΕΘΕΓ.

2. Ο κύριος ενός συνόλου γεωχωρικών δεδομένων υποχρεούται να εξασφαλίζει ότι:

α) η διάθεση του συνόλου γεωχωρικών δεδομένων σε οποιαδήποτε δημόσια αρχή ή τρίτο πραγματοποιείται το αργότερο μέσα σε δέκα εργάσιμες ημέρες από την ημέρα υποβολής του σχετικού αιτήματος, με όποιο τεχνικό μέσο κρίνεται πρόσφορο,

β) η διαδικασία αίτησης για τη χορήγηση γεωχωρικών δεδομένων σε οποιαδήποτε δημόσια αρχή ή τρίτο πραγματοποιείται σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 5 του ν. 3448/2006 (Α΄ 57),

γ) σε περίπτωση απόρριψης αιτημάτων τρίτων για παροχή των γεωχωρικών δεδομένων του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 3, 4 και 5 του άρθρου 5 του ν. 3448/2006,

δ) το πρωτότυπο σύνολο γεωχωρικών δεδομένων συμμορφώνεται πλήρως με τις προβλέψεις του "Εθνικού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας Γεωπληροφορίας και Υπηρεσιών" το αργότερο μέσα σε δεκαέξι μήνες από την έγκρισή του, με την εξαίρεση τα μεταδεδομένα των πρωτότυπων που αναφέρονται στην παράγραφο 7 του άρθρου 21 του ν. 3882/2010.

## Άρθρο 72
## Ένταξη στην Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών

Άρθρο 23 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013

1. Κάθε δημόσια αρχή η οποία είναι κύριος γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών που εντάσσονται στα Παραρτήματα Ι, ΙΙ και ΙΙΙ του άρθρου 33 του ν. 3882/2010, υποχρεούται να ενταχθεί στην Εθνική Υποδομή Γεωχωρικών Πληροφοριών (ΕΥΓΕΠ). Η ένταξη αυτή γίνεται με απόφαση της ΕΟΕΓ ύστερα από εισήγηση της ΕΚΧΑ ΑΕ. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα σύνολα γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών που θα είναι διαθέσιμα μέσω της ΕΥΓΕΠ, καθώς και οι χρονικές προθεσμίες για τη συμμόρφωσή τους (μεταδεδομένα, δεδομένα και υπηρεσίες).

2. Με απόφαση της ΕΘΕΓ καθορίζεται η υποχρεωτική συμμετοχή στην ΕΥΓΕΠ δημόσιων αρχών που είναι κύριοι γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών που δεν εντάσσονται στα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο Παραρτήματα. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται τα σύνολα των γεωχωρικών τους δεδομένων που είναι διαθέσιμα μέσω της ΕΥΓΕΠ, καθώς και οι χρονικές προθεσμίες για τη συμμόρφωσή τους (μεταδεδομένα, δεδομένα και υπηρεσίες).

3. Κάθε δημόσια αρχή που είναι κύριος γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών που δεν εντάσσονται στα Παραρτήματα Ι, ΙΙ και ΙΙΙ μπορεί να ενταχθεί στην ΕΥΓΕΠ.

4. Οι τρίτοι που παράγουν, διαχειρίζονται, διατηρούν και επικαιροποιούν γεωχωρικά δεδομένα και υπηρεσίες και επιθυμούν να ενταχθούν στην ΕΥΓΕΠ, υποχρεούνται να λάβουν σχετική έγκριση από την ΕΚΧΑ ΑΕ. Με την έγκριση αυτή διαπιστώνεται η συμμόρφωση των μεταδεδομένων, συνόλων γεωχωρικών δεδομένων και υπηρεσιών που διαθέτουν οι τρίτοι με το "Εθνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας Γεωπληροφορίας και Υπηρεσιών" και τις εκτελεστικές διατάξεις που εκδίδονται σε εφαρμογή της Οδηγίας 2007/2/ΕΚ. Η τήρηση της συμμόρφωσης αυτής τελεί υπό **τον** διαρκή έλεγχο της ΕΚΧΑ ΑΕ.
5. Η ανωτέρω έγκριση ανακαλείται με αιτιολογημένη απόφαση της ΕΚΧΑ ΑΕ στις ακόλουθες περιπτώσεις:
α) Τα γεωχωρικά μεταδεδομένα, δεδομένα και υπηρεσίες του τρίτου δεν συμμορφώνονται με το "Εθνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας Γεωπληροφορίας και Υπηρεσιών".
β) Τα γεωχωρικά δεδομένα ή υπηρεσίες παραβιάζουν όρους σύμβασης ή τους ισχύοντες κανόνες διανοητικής ιδιοκτησίας του ν. 2557/1997 (Α΄ 271).
γ) Τα γεωχωρικά δεδομένα ή υπηρεσίες αφορούν σε θέματα εθνικής ασφάλειας, προστασίας προσωπικών δεδομένων, απονομής δικαιοσύνης, πάταξης της αρχαιοκαπηλίας.

## Άρθρο 73
## Δεδομένα

Άρθρο 24 ν. 3882/2010

Το σχήμα, τα συστήματα συντεταγμένων και οι λοιπές τεχνικές λεπτομέρειες που ακολουθούν τα πρωτότυπα σύνολα γεωχωρικών δεδομένων καθορίζονται στο "Εθνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας Γεωπληροφορίας και Υπηρεσιών".

## Άρθρο 74
## Εθνική Πύλη Γεωχωρικών Πληροφοριών

Άρθρο 25 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013

1. Η ΕΚΧΑ ΑΕ έχει την ευθύνη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και λειτουργία της Εθνικής Πύλης Γεωχωρικών Πληροφοριών.
2. Η Γεωπύλη προσφέρει τουλάχιστον τις υπηρεσίες που μνημονεύονται στο άρθρο 62 και ενσωματώνει ή παρέχει πρόσβαση με τον κατάλληλο τεχνικό τρόπο σε υπηρεσίες της παραγράφου 1, περ. γ΄, δ΄ και ε΄ του ίδιου άρθρου, άλλων δημόσιων αρχών και τρίτων, καθώς και σε υπηρεσίες ηλεκτρονικού εμπορίου, του άρθρου 65.
3. Η Γεωπύλη εξασφαλίζει την ασφαλή διάθεση των πληροφοριών που περιλαμβάνει και την κατά περίπτωση πιστοποίηση και ασφαλή διασύνδεση των χρηστών σε περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμο.
4. Η Γεωπύλη περιλαμβάνει επιπλέον ειδική υπηρεσία καταλόγου για όλα τα σύνολα γεωχωρικών δεδομένων των δημόσιων αρχών, σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέγονται από τα ΚΟΣΕ και τα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 του ν. 3882/2010. Η πρόσβαση σε αυτή την υπηρεσία είναι δυνατή μόνο από τα ΚΟΣΕ των δημόσιων αρχών.

5. Η ΕΚΧΑ ΑΕ παρέχει μέσω της Γεωπύλης, τα τεχνικά μέσα για τον αυτοματοποιημένο έλεγχο συμμόρφωσης των μεταδεδομένων με τις απαιτήσεις των εκτελεστικών διατάξεων εφαρμογής της Οδηγίας 2007/2/ΕΚ και του "Εθνικού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας Γεωπληροφορίας και Υπηρεσιών".
6. Η ΕΚΧΑ ΑΕ, μέσω της Γεωπύλης, προσφέρει επιπλέον τις ακόλουθες υπηρεσίες:
α) κατά περίπτωση αρωγή δημόσιων αρχών για την παραγωγή μεταδεδομένων,
β) κατά περίπτωση αρωγή δημόσιων αρχών για **τον** μετασχηματισμό δεδομένων,
γ) κατά περίπτωση φιλοξενία σε γεωχωρική βάση δεδομένων της ΕΚΧΑ ΑΕ γεωχωρικών μεταδεδομένων και δεδομένων. Για την εφαρμογή της περιπτώσεως αυτής, πρέπει να προηγηθεί σχετικό αίτημα της δημόσιας αρχής και απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΚΧΑ ΑΕ.
7. Οι υπηρεσίες του άρθρου 60 καταχωρίζονται στο "Μητρώο Διαλειτουργικότητας" που καθορίζεται με τις διατάξεις του άρθρου 27 του ν. 3731/2008 (Α΄ 263).

## Άρθρο 75
## Ειδικές ρυθμίσεις για την πρόσβαση σε υπηρεσίες

Άρθρο 26 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013

1. Η ΕΚΧΑ ΑΕ παρέχει μέσω της Γεωπύλης, στις εθνικές δημόσιες αρχές, στις δημόσιες αρχές κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο κοινό, πρόσβαση στις υπηρεσίες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παρ. 1.
2. Ο περιορισμός στην πρόσβαση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 64, καθώς και ο προσδιορισμός των όρων της πρόσβασης, γίνεται με αποφάσεις του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και των συναρμόδιων Υπουργών, με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου. Οι αποφάσεις αυτές κοινοποιούνται στην ΕΘΕΓ και την ΕΚΧΑ ΑΕ.

## Άρθρο 76
## Μέτρα για την παροχή υπηρεσιών και τη διάθεση δεδομένων σε τρίτους
]

Άρθρο 28 ν. 3882/2010

1. Τα μεταδεδομένα των δημόσιων αρχών διατίθενται σε τρίτους χωρίς χρέωση και με κατάλληλη άδεια χρήσης.
2. Τα γεωχωρικά δεδομένα των δημόσιων αρχών και τα σύνολά τους διατίθενται σε τρίτους με κατάλληλες άδειες χρήσης που περιλαμβάνουν υποχρεωτικά τόσο τη με τέλη όσο και τη χωρίς τέλη διάθεσή τους, ανάλογα με τον σκοπό χρήσης.
3. Οι υπηρεσίες των δημόσιων αρχών που αναφέρονται στο άρθρο 62 παρ. 1 περ. γ΄, δ΄ και ε΄, όπως και οποιεσδήποτε άλλες υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων που προσφέρονται από δημόσια αρχή, διατίθενται σε τρίτους με κατάλληλες άδειες χρήσης που περιλαμβάνουν

υποχρεωτικά τόσο τη με τέλη όσο και τη χωρίς τέλη διάθεσή τους ανάλογα με **τον** σκοπό χρήσης και το αιτούμενο επίπεδο ποιότητας υπηρεσιών.
4. Οι άδειες χρήσης και το περιεχόμενό τους, καθώς και το πλαίσιο καθορισμού των τελών που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, καθορίζονται από την "Εθνική Πολιτική Γεωπληροφορίας" με ενιαίο και εναρμονισμένο τρόπο για όλες τις δημόσιες αρχές. Τα τέλη είναι ανταποδοτικού χαρακτήρα και, όταν επιβάλλονται, διατηρούνται στο ελάχιστο αναγκαίο ύψος για να διασφαλίζεται η αναγκαία ποιότητα και παροχή συνόλων και υπηρεσιών γεωχωρικών δεδομένων μαζί με μια εύλογη απόδοση επενδύσεως, με παράλληλη διασφάλιση των αναγκών αυτοχρηματοδότησης των δημόσιων αρχών που παρέχουν σύνολα και υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων, κατά περίπτωση. Το ύψος των τελών καθορίζεται με κοινή απόφαση του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της ΕΘΕΓ.

## Άρθρο 77
## Ψηφιακή αποτύπωση εγγράφων

Άρθρο 32 ν. 3882/2010, σε συνδυασμό με το άρθρο 1 του ν. 4164/2013

1. Κάθε δημόσια αρχή που είναι αρμόδια για την έκδοση σχεδίων, κανονιστικών ή ατομικών διοικητικών πράξεων, την εκπόνηση ή έγκριση μελετών ή την παραλαβή δημοσίων έργων, που περιλαμβάνουν γεωχωρικά δεδομένα, οφείλει να τηρεί ψηφιακό αρχείο για την καταχώριση και τήρηση των γεωχωρικών ή άλλων δεδομένων που περιέχονται σε αυτά.
2. Για την έκδοση των κανονιστικών ή ατομικών διοικητικών πράξεων ή εγκρίσεων μελετών, οι αιτήσεις ή οι μελέτες που κατατίθενται στις δημόσιες αρχές, υποβάλλονται υποχρεωτικά και σε ψηφιακό αρχείο ή αποκλειστικά σε ηλεκτρονικό αρχείο. Το ψηφιακό αρχείο, σε περίπτωση ασυμφωνίας με το έντυπο, υπερισχύει του έντυπου αρχείου.
3. Οι προδιαγραφές των ψηφιακών αρχείων, όπως η δομή και ο μορφότυπος του αρχείου, το σύστημα αναφοράς, καθώς και οι απαιτήσεις ακρίβειας των γεωχωρικών δεδομένων, καθορίζονται από τον κύριο του συνόλου σε συνεργασία με το ΚΟΣΕ που το εκπροσωπεί, ενημερώνοντας σχετικά την ΕΚΧΑ ΑΕ. Σε κάθε περίπτωση, η γεωχωρική πληροφορία που περιλαμβάνεται είναι γεωαναφερμένη και σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας Γεωπληροφορίας και Υπηρεσιών.
4. Κάθε δημόσια αρχή που εντάσσεται στις περιπτώσεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου υποχρεούται να εναρμονίσει τις διαδικασίες και προδιαγραφές σύνταξης και έκδοσης διοικητικών πράξεων και μελετών αρμοδιότητάς της που περιέχουν γεωχωρική πληροφορία, ώστε αυτές να εκτελούνται με ψηφιακό τρόπο, χωρίς την απαίτηση υποβολής, ενδιάμεση παραγωγή και εξαγωγή παραδοτέου σε έντυπη μορφή.
Ειδικότερα:

α) Σε περιπτώσεις διαδικασιών, αυτές πρέπει να εκτελούνται πλήρως ηλεκτρονικά από τις δημόσιες αρχές. Δηλαδή η αρχική υποβολή αίτησης, η βεβαίωση παραλαβής της, η εξαγωγή και επεξεργασία των αναγκαίων πληροφοριών από βάσεις δεδομένων, ο έλεγχός της, καθώς και η παραγωγή του τελικού παραδοτέου, πρέπει να εκτελούνται ψηφιακά. Ανά πάσα χρονική στιγμή το στάδιο προόδου της διαδικασίας, ο αρμόδιος χειριστής (φυσικό πρόσωπο) και οι τυχόν εγκριτικές αποφάσεις, είναι διαθέσιμες μέσω του διαδικτύου προς κάθε ενδιαφερόμενο.
β) Σε περιπτώσεις μελετών, αυτές πρέπει να εκτελούνται πλήρως ηλεκτρονικά από τις δημόσιες αρχές. Δηλαδή τα πρωτογενή δεδομένα, η επεξεργασία τους, η παραγωγή της μελέτης και η παράδοσή της, πρέπει να εκτελούνται ψηφιακά.
γ) Θέματα ασφάλειας, προστασίας της ιδιωτικότητας και πιστοποίησης των χρηστών, καθορίζονται κατά περίπτωση και σύμφωνα με:
αα) Το Ελληνικό Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
ββ) Τις υποδομές και υπηρεσίες της ευρύτερης δημόσιας διοίκησης που είναι διαθέσιμες για **τον** σκοπό αυτόν.
5. Αν οι πράξεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 αφορούν περιοχές υπό κτηματογράφηση κατά **τον** ν. 2308/1995, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ή περιοχή στην οποία έχει οριστεί η έναρξη ισχύος του Εθνικού Κτηματολογίου κατά το άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 2664/1998 και εφόσον η πληροφορία που περιέχει σχετίζεται με το έργο της σύνταξης ή της τήρησης του Εθνικού Κτηματολογίου, οι δημόσιες αρχές οφείλουν να ενημερώνουν τους αρμόδιους φορείς για την όποια μεταβολή και να καθιστούν διαθέσιμα τα σχετικά ψηφιακά γεωχωρικά δεδομένα δίνοντας τη δυνατότητα αξιοποίησής τους για τη σύνταξη ή τήρηση του Εθνικού Κτηματολογίου.
6. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ύστερα από εισήγηση της ΕΚΧΑ ΑΕ και σχετικές προτάσεις των αρμόδιων ΚΟΣΕ, καθορίζονται το είδος των απαιτούμενων δεδομένων, οι απαιτήσεις ακριβείας των γεωπληροφοριών, η δομή του αρχείου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος. Σε όσες περιπτώσεις οι προαναφερόμενες πράξεις επάγονται σύσταση, μετάθεση, αλλοίωση, επιβάρυνση ή κατάργηση εγγραπτέων δικαιωμάτων σε περιοχές στις οποίες έχει οριστεί η έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου κατά το άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 2664/1998, η καταχώρισή τους στα κτηματολογικά βιβλία διενεργείται υπό τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου αυτού.
7. Η εφαρμογή των παραγράφων 1, 2, 3 και 4 πραγματοποιείται όταν οι αρμόδιες αρχές είναι έτοιμες και προς τούτο εκδίδεται κάθε φορά διαπιστωτική πράξη του αρμόδιου Υπουργού, σύμφωνα με την οποία καθορίζεται η δημόσια αρχή και το είδος της πράξης ή της υπηρεσίας.

## Άρθρο 78
## Εξουσιοδοτική διάταξη

| | |
|---|---|
| Άρθρο 1 παρ. 1 ν. 4164/2013 | Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας και Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη καθορίζεται ο τρόπος, η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις, με τις οποίες περιορίζεται η πρόσβαση τρίτων σε σύνολα και υπηρεσίες γεωχωρικών δεδομένων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 64 του παρόντος. |

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΥΛΙΚΟ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΤΡΑΤΟΥ

### Άρθρο 79
### Διάθεση χαρτών

| | |
|---|---|
| Άρθρο 12 ν.δ. 1013/1971 | 1. Οι εκδιδόμενοι από τη Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού (Γ.Υ.Σ.) χάρτες μπορεί να διατίθενται σε Δημόσιες Υπηρεσίες και σε νομικά και φυσικά πρόσωπα, βάσει των εκάστοτε διαταγών του Αρχηγείου Στρατού.<br>2. Ομοίως η Γ.Υ.Σ. μπορεί να διαθέτει σε νομικά και φυσικά πρόσωπα στοιχεία γεωδαιτικής και τοπογραφικής φύσεως, εκδόσεις βιβλίων, δελτίων κλπ., κατά τις ισχύουσες εκάστοτε διαταγές του Αρχηγείου Στρατού.<br>3. Τα έσοδα τα οποία προέρχονται από τη διάθεση των χαρτών της παραγράφου 1 και των στοιχείων της παραγράφου 2 περιέρχονται, αντίστοιχα, στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας και το Αρχηγείο Στρατού για λογαριασμό της Γ.Υ.Σ. Και στις δύο περιπτώσεις τηρούνται οι διατάξεις των ισχυουσών εκάστοτε κοινών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής περί καθορισμού εισφορών για τη χορήγηση τοπογραφικών διαγραμμάτων, αεροφωτογραφιών κ.λπ. |

### Άρθρο 80
### Έκδοση χαρτών από τρίτους

| | |
|---|---|
| Άρθρο 13 ν.δ. 1013/1971, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 11 ν. 3257/2004 | 1. Ως «γεωγραφικό υλικό» κατά το παρόν κεφάλαιο νοείται κάθε γεωδαιτικό, αστρονομικό, γεωφυσικό, γεωμαγνητικό, αεροφωτογραφικό, τοπογραφικό, χαρτογραφικό, υδρογραφικό, αεροναυτικό, δορυφορικό υλικό και κάθε υλικό ή στοιχείο, αναλογικό ή ψηφιακό, που παράγεται και δύναται να χρησιμοποιείται για την κατασκευή χαρτών και διαγραμμάτων ξηράς, καθώς επίσης ναυτικών και αεροναυτικών χαρτών, αναλογικών ή ψηφιακών.<br>2. Τα γεωγραφικά υλικά που παράγονται από τη Γ.Υ.Σ. αποτελούν αποκλειστική ιδιοκτησία των Ενόπλων Δυνάμεων και η διάθεσή τους σε τρίτους διέπεται από τις διατάξεις για την πνευματική ιδιοκτησία.<br>3. Επιτρέπεται η έκδοση χαρτών της χώρας, αναλογικών ή ψηφιακών, οποιασδήποτε κλίμακας από το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με χρήση γεωγραφικών υλικών της Γ.Υ.Σ. μόνον ύστερα από έγκριση του |

Γενικού Επιτελείου Στρατού (Γ.Ε.Σ.). Για τη χρήση αυτή οφείλονται από τα φυσικά πρόσωπα και τα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
4. Όσοι λαμβάνουν έγκριση για την έκδοση χαρτών υποχρεούνται να συμμορφωθούν προς τις υποδείξεις του Γ.Ε.Σ. για τον εμπιστευτικό ή μη χαρακτήρα τους, το περιεχόμενο και την εν γένει σύνθεση των χαρτών. Η έγκριση αυτή σημειώνεται επί των αντιτύπων των χαρτών.
5. Επιτρέπεται η εκτέλεση πτήσεων από φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με δικά τους μέσα για τη λήψη αεροφωτογραφιών ή άλλων στοιχείων που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για την παραγωγή οποιουδήποτε γεωγραφικού υλικού, αναλογικού ή ψηφιακού, μετά από άδεια του Γ.Ε.ΕΘ.Α. και με την υποχρεωτική συμμετοχή Αξιωματικού Ελέγχου- Φωτοναυτίλου της Γ.Υ.Σ. στις πτήσεις, καθώς και στις σχετικές εργασίες επεξεργασίας των στοιχείων που λαμβάνονται. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Άμυνας, Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον έλεγχο των παραπάνω εργασιών, καθώς και με τις αποζημιώσεις που πρέπει να καταβάλουν οι ενδιαφερόμενοι.
6. Επιτρέπεται η παραγωγή, διάθεση, διακίνηση γεωγραφικών υλικών από το Δημόσιο, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, φυσικά πρόσωπα και νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου με χρήση χαρτογραφικών παραγώγων διαχωριστικής ικανότητας μικρότερης του ενός μέτρου, δορυφορικών εικόνων ή άλλων στοιχείων που λαμβάνονται από οποιαδήποτε άλλη πηγή, μόνο ύστερα από έλεγχο αυτών από τη Γ.Υ.Σ., για τη διαπίστωση του εμπιστευτικού ή μη χαρακτήρα τους.
7. Η ενέργεια των προβλεπόμενων από το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5 πράξεων, χωρίς προηγούμενη λήψη άδειας του Γ.Ε.ΕΘ.Α. και συμμετοχή Αξιωματικού Ελέγχου Φωτοναυτίλου της Γ.Υ.Σ. σε αυτές, διώκεται αυτεπάγγελτα και τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με χρηματική ποινή τουλάχιστον τριών χιλιάδων ευρώ. Η έκδοση ή η παραγωγή, διάθεση, διακίνηση γεωγραφικών υλικών, που προβλέπονται από τις παραγράφους 4 και 6, χωρίς την προηγούμενη συμμόρφωση προς την εγκριτική διαταγή του Γ.Ε.Σ. ή τον προηγούμενο έλεγχο από τη Γ.Υ.Σ. αντίστοιχα διώκεται αυτεπαγγέλτως και τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και με χρηματική ποινή μέχρι είκοσι χιλιάδες ευρώ. Τα κατά παράβαση των πιο πάνω εδαφίων εκδοθέντα γεωγραφικά υλικά μετά των δοκιμίων αυτών, μητρών και αντιτύπων κατάσχονται και δημεύονται.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΑ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
### Άρθρο 81
### Ορισμός, φορέας τήρησης, σκοπός και έκταση εφαρμογής του Εθνικού Κτηματολογίου

Άρθρο 1 παρ. 1 1. Το Εθνικό Κτηματολόγιο αποτελεί σύστημα οργανωμένων σε

εδάφιο πρώτο, παρ. 2, παρ. 3 ν. 2664/1998, σε συνδυασμό με άρθρο 1 παρ. 1 ν. 4164/2013

κτηματοκεντρική βάση νομικών, τεχνικών και άλλων πρόσθετων πληροφοριών για όλα τα ακίνητα της επικράτειας, το οποίο διέπεται από τις αναγραφόμενες στο άρθρο 2 του ν. 2664/1998 (Α΄275) αρχές.

2. Στο Κτηματολόγιο καταχωρίζονται νομικές και τεχνικές πληροφορίες που αποσκοπούν στον ακριβή καθορισμό των ορίων των ακινήτων και στη δημοσιότητα των εγγραπτέων στα κτηματολογικά βιβλία δικαιωμάτων και βαρών, με τρόπο που διασφαλίζει τη δημόσια πίστη, προστατεύοντας κάθε καλόπιστο συναλλασσόμενο που στηρίζεται στις κτηματολογικές εγγραφές.

Καταχωρίζονται επίσης πρόσθετες πληροφορίες, κατά τα οριζόμενα στο εδάφιο γ΄ της παραγράφου 4 του άρθρου 11 του ν. 2664/1998, που αποτελούν μέσο για την επιδίωξη ιδίως σκοπών ορθολογικής οργάνωσης και ανάπτυξης της Χώρας. Για τον σκοπό αυτό οι αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές αρχές κοινοποιούν αμελλητί στο οικείο Κτηματολογικό Γραφείο κάθε κανονιστική ή ατομική διοικητική πράξη, καθώς και κάθε δικαστική απόφαση που ορίζει ή επιφέρει μεταβολή ιδίως στις χρήσεις γης και στους όρους και περιορισμούς δόμησης των ακινήτων, ανεξαρτήτως άλλης μορφής δημοσιότητας που προβλέπουν οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Η μη κοινοποίησή τους στο οικείο Κτηματολογικό Γραφείο δεν παρακωλύει την επέλευση των έννομων αποτελεσμάτων τους.

3. Από την έναρξη ισχύος του Κτηματολογίου σε καθεμία από τις κατά τον ν. 2308/1995 (Α΄114) κτηματογραφούμενες περιοχές αντικαθίσταται το υφιστάμενο έως τότε στις περιοχές αυτές σύστημα μεταγραφών και υποθηκών. Η ημερομηνία έναρξης ισχύος του Κτηματολογίου ορίζεται για καθεμία από τις κτηματογραφούμενες περιοχές με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής [ΥΠΕΚΑ], αμέσως μετά την ολοκλήρωση των πρώτων εγγραφών στα κτηματολογικά βιβλία και την τήρηση των προβλεπόμενων στη διάταξη αυτή διατυπώσεων. Η υπουργική αυτή απόφαση, στην οποία ορίζονται και τα όρια της υπαγόμενης στο Κτηματολόγιο περιοχής, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και κοινοποιείται στο Δημόσιο, κατά τις κείμενες διατάξεις για τις προς αυτό κοινοποιήσεις, στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού, στον Υποθηκοφύλακα της περιοχής, στον Συμβολαιογραφικό Σύλλογο της περιοχής και στον Συμβολαιογραφικό Σύλλογο Εφετείων Αθηνών, Πειραιώς, Αιγαίου και Δωδεκανήσου.

## Άρθρο 82
## Κτηματολογικά Γραφεία-Κτηματολογικά στοιχεία

Άρθρο 3 παρ. 1 περ. α΄ εδάφια πρώτο, όγδοο, ενδέκατο, δωδέκατο, περ. β΄, παρ. 2, παρ.

1. α) Η τήρηση των κτηματολογικών στοιχείων γίνεται από τα Κτηματολογικά Γραφεία, που ανήκουν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Στην εταιρεία «ΕΘΝΙΚΟ ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΚΑΙ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ Ανώνυμη Εταιρεία» (ΕΚΧΑ ΑΕ) ανατίθεται η οργάνωση, διάρθρωση και η υλικοτεχνική υποστήριξη της λειτουργίας των Κτηματολογικών Γραφείων. Για τη ρύθμιση

3 ν. 2664/1998, όπως τροποποιήθηκαν με το άρθρο 2 παρ. 1 ν. 4164/2013, σε συνδυασμό με άρθρο 1 παρ. 1 ν. 4164/2013 – σχετικό άρθρο 1 παρ. 8 ν. 4164/2013

θεμάτων ομοιόμορφης εφαρμογής του εν γένει ισχύοντος θεσμικού πλαισίου από όλα τα Κτηματολογικά Γραφεία της Επικράτειας, ο ΥΠΕΚΑ, μετά από πρόταση της ΕΚΧΑ ΑΕ, εκδίδει και αποστέλλει εγκυκλίους οδηγίες, που εφαρμόζονται υποχρεωτικά. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εκδίδεται Κανονισμός Λειτουργίας των Κτηματολογικών Γραφείων, στον οποίο καθορίζεται ιδίως ο τρόπος εξυπηρέτησης του κοινού, οι εσωτερικές διαδικασίες λειτουργίας των Γραφείων και η οργανωτική και λειτουργική εποπτεία τους.

β) Με προεδρικά διατάγματα, ύστερα από εισήγηση της ΕΚΧΑ ΑΕ και πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μπορεί να ανατίθενται σε πρωτοβάθμιους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης αρμοδιότητες τήρησης κτηματολογικών στοιχείων. Οι προϋποθέσεις και οι όροι της ανάθεσης ορίζονται με κανονιστικού περιεχομένου προεδρικό διάταγμα, ύστερα από εισήγηση της ΕΚΧΑ ΑΕ και πρόταση των ίδιων Υπουργών.

2. Τα τηρούμενα από τα Κτηματολογικά Γραφεία στοιχεία είναι τα ακόλουθα:

α) Τα κτηματολογικά διαγράμματα για όλη την κτηματογραφημένη περιοχή που εμπίπτει στην αρμοδιότητα του οικείου Κτηματολογικού Γραφείου.

β) Οι κτηματολογικοί πίνακες για τα ακίνητα που περιλαμβάνονται στα κτηματολογικά διαγράμματα. Το περιεχόμενο των κτηματολογικών πινάκων αποτελεί περιεχόμενο και των πρώτων εγγραφών στα φύλλα του κτηματολογικού βιβλίου, που τηρείται στο οικείο Κτηματολογικό Γραφείο.

γ) Το Κτηματολογικό βιβλίο, στο οποίο αφορούν οι ρυθμίσεις του τρίτου κεφαλαίου του ν. 2664/1998.

δ) Το ημερολόγιο, στο οποίο καταχωρίζονται, κατά τη σειρά της υποβολής τους, όλες οι αιτήσεις εγγραφής στο Κτηματολογικό βιβλίο, ώστε να διασφαλίζεται η κατά την παράγραφο 1 περίπτωση γ' του άρθρου 2 του ν. 2664/1998 αρχή της χρονικής προτεραιότητας.

ε) Το αλφαβητικό ευρετήριο των δικαιούχων των δικαιωμάτων που έχουν εγγραφεί στο Κτηματολογικό βιβλίο.

στ) Το αρχείο τίτλων, διαγραμμάτων και λοιπών δικαιολογητικών που υποβάλλονται με τις αιτήσεις εγγραφής στο Κτηματολογικό βιβλίο. Τα θέματα της συγκρότησης και τήρησης του αρχείου αυτού ρυθμίζονται με απόφαση του ΥΠΕΚΑ, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

3. Εκτός από τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο στοιχεία, το οικείο Κτηματολογικό Γραφείο φυλάσσει όλα τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν κατά το στάδιο της κτηματογράφησης, καθώς και οτιδήποτε άλλο οριστεί ότι θα τηρείται με τη μορφή αρχείων, όπως του αρχείου κτισμάτων, ή κατ΄ άλλον τρόπο, ύστερα από απόφαση του

ΥΠΕΚΑ, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

**Άρθρο 83**

**Δικαίωμα πρόσβασης στα κτηματολογικά στοιχεία**

Άρθρο 21 ν. 2664/1998

1. Η πρόσβαση στα κτηματολογικά στοιχεία τελεί υπό τους περιορισμούς του ν. 2472/1997.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται ο τρόπος και οι όροι άσκησης του κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαιώματος πρόσβασης στα κτηματολογικά στοιχεία, καθώς και τα πρόσωπα που έχουν δικαίωμα να προβαίνουν στην επί τόπου έρευνα των κτηματολογικών στοιχείων στα Κτηματολογικά Γραφεία και στην έναντι χρηματικού ανταλλάγματος ηλεκτρονική σύνδεση. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη δημοσιότητα των κτηματολογικών στοιχείων και κάθε άλλο θέμα τεχνικού και λεπτομερειακού χαρακτήρα.

**Άρθρο 84**

**Χορήγηση πιστοποιητικών, αντιγράφων και αποσπασμάτων**

Άρθρο 22 ν. 2664/1998, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 παρ. 17 ν. 4164/2013, σε συνδυασμό με άρθρο 1 παρ. 1 ν. 4164/2013

1. Τα Κτηματολογικά Γραφεία οφείλουν να χορηγούν πιστοποιητικά, αντίγραφα και αποσπάσματα από τα κτηματολογικά φύλλα, από τα διαγράμματα και γενικώς από κάθε τηρούμενο κτηματολογικό στοιχείο σε όποιον έχει έννομο συμφέρον και υποβάλλει σχετική αίτηση, είτε αυτοπροσώπως είτε με αντιπρόσωπό του, καταβάλλοντος τα τέλη και δικαιώματα της παραγράφου 2. Η αίτηση που απευθύνεται στο Κτηματολογικό Γραφείο, καθώς και τα εκδιδόμενα πιστοποιητικά, αντίγραφα και αποσπάσματα από τα κτηματολογικά φύλλα, από τα διαγράμματα και γενικώς από κάθε τηρούμενο κτηματολογικό στοιχείο επιτρέπεται να διακινούνται με ηλεκτρονικά μέσα. Με όμοιο τρόπο είναι δυνατόν να καταβάλλονται τα τέλη και δικαιώματα της παραγράφου 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της ΕΚΧΑ ΑΕ και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται ο τρόπος, οι όροι, οι ειδικότερες προϋποθέσεις και η διαδικασία για την ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων, την ηλεκτρονική διακίνηση των εκδιδόμενων πιστοποιητικών, αντιγράφων και διαγραμμάτων, την ηλεκτρονική καταβολή των προβλεπόμενων τελών και δικαιωμάτων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από πρόταση της ΕΚΧΑ ΑΕ, καθορίζονται τα υπέρ της ΕΚΧΑ ΑΕ ανταποδοτικά τέλη και τα λοιπά υπέρ του Δημοσίου και τρίτων δικαιώματα για τη χορήγηση των

πιστοποιητικών, αντιγράφων και αποσπασμάτων της παραγράφου 1 σε ύψος και με τρόπο αντίστοιχο προς αυτόν που προβλέπει η εκάστοτε κείμενη νομοθεσία για τη χορήγηση αντίστοιχων πιστοποιητικών, αντιγράφων και αποσπασμάτων από τους φύλακες μεταγραφών και υποθηκών. Για τη χορήγηση αποσπασμάτων από τα κτηματολογικά διαγράμματα, τα υπέρ της ΕΚΧΑ ΑΕ ανταποδοτικά τέλη καθορίζονται με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση σε ύψος που δεν υπερβαίνει τα είκοσι εννέα ευρώ και τριάντα πέντε λεπτά (29,35 €) για κάθε εμφαινόμενο στο απόσπασμα ιδιοκτησιακό αντικείμενο. Με την ίδια απόφαση ορίζεται και ο τρόπος απόδοσης των παραπάνω δικαιωμάτων. Εξαιρούνται από τη ρύθμιση αυτή και χορηγούνται ατελώς πιστοποιητικά, αντίγραφα και αποσπάσματα για εγγραπτέα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ
### Άρθρο 85
### Αρχές και περιεχόμενο του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος

Άρθρο 1 παρ. 1-4 ν. 3832/2010

1. Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα (ΕΛ.Σ.Σ.) είναι το σύνολο των κανόνων, των εργασιών και των φορέων που είναι αρμόδιοι για την εκτέλεση στατιστικών εργασιών, με σκοπό την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των επίσημων στατιστικών της χώρας, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων και τη διαμόρφωση πολιτικών σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
2. Φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. είναι η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), ανεξάρτητη αρχή, η οποία συνιστάται με το άρθρο 9 του ν. 3832/2010 (Α΄ 38) και αποτελεί την εθνική στατιστική υπηρεσία κατά την έννοια του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΚ) 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2009 (ΕΕ L 87), καθώς και οι υπηρεσίες και φορείς του ευρύτερου δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, που έχουν την αρμοδιότητα ή την υποχρέωση συλλογής στοιχείων και περιλαμβάνονται στον κατάλογο των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. σύμφωνα με την παράγραφο 5 του άρθρου 10 του ν. 3832/2010.
3. Για την εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου, οι όροι «στατιστικές», «ανάπτυξη», «παραγωγή», «διάδοση», «συλλογή στοιχείων», «στατιστική μονάδα», «απόρρητα στοιχεία», «χρήση για στατιστικούς σκοπούς», «άμεση ταύτιση» και «έμμεση ταύτιση» έχουν την έννοια που ορίζεται στο άρθρο 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2009.
4. Οι εργασίες των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. για την ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των στατιστικών διέπονται από τις στατιστικές αρχές της «επαγγελματικής ανεξαρτησίας», της «αμεροληψίας», της «αντικειμενικότητας», της «αξιοπιστίας», του «στατιστικού απορρήτου» και της «σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας», όπως οι αρχές αυτές καθορίζονται με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ)

223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2009 και αναπτύσσονται στον κώδικα ορθής πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές, που προβλέπεται στο άρθρο 11 του ίδιου Κανονισμού, όπως κάθε φορά ισχύουν.

**Άρθρο 86**

**Υποχρεώσεις των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ.**

Άρθρο 2 παρ. 2 ν. 3832/2010 όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 της υποπαρ. Γ3 της παρ. Γ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014

Οι φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. υποχρεούνται να αναπτύσσουν, παράγουν και διαδίδουν τις στατιστικές, καθώς και να διασφαλίζουν την παραγωγή αυτών των στατιστικών, σύμφωνα με τις αρχές λειτουργίας του ΕΛ.Σ.Σ. όπως ορίζονται στις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' του ν. 3832/2010. Με απόφαση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. θεσπίζεται, μετά από γνώμη του Συμβουλίου του ΕΛ.Σ.Σ., «Κανονισμός Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ.», ο οποίος δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται **στον** διαδικτυακό τόπο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Με τον Κανονισμό καθορίζονται μεταξύ άλλων τα κριτήρια υπαγωγής των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ., στον κατάλογο που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 3832/2010, καθώς και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την υπαγωγή αυτή.

**Άρθρο 87**

**Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα**

Άρθρο 5 παρ. 1-3 ν. 3832/2010, όπως αναριθμήθηκε και τροποποιήθηκε με το άρθρο 323 παρ. 2 και 3 ν. 4072/2012

1. Η ΕΛ.ΣΤΑΤ., ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥ.ΕΛ.Σ.Σ.), εγκρίνει ανά τριετία το Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα (ΕΛ. Σ.Π.). Το ΕΛ.Σ.Π. εγκρίνεται έως το τέλος Μαρτίου του προηγούμενου της εφαρμογής έτους.
2. Το ΕΛ.Σ.Π. περιλαμβάνει τα κύρια πεδία και τους στόχους των προβλεπόμενων δράσεων των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. για διάστημα τριών ετών. Στο ΕΛ.Σ.Π. καθορίζονται οι προτεραιότητες, σχετικά με τις ανάγκες σε πληροφορίες για την ανταπόκριση στις κοινοτικές και διεθνείς υποχρεώσεις της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και των λοιπών φορέων του ΕΛ.Σ.Σ., και οι στατιστικές που απαιτείται να καταρτιστούν, αφού σταθμισθούν οι ανάγκες σε ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους, καθώς και το διοικητικό κόστος που συνεπάγεται η κατάρτιση των στατιστικών για τους υπόχρεους φορείς.
3. Το ΕΛ.Σ.Π. υποβάλλεται στη Βουλή των Ελλήνων και στον Υπουργό Οικονομικών, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται **στον** διαδικτυακό τόπο της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

**Άρθρο 88**

**Διάδοση των στατιστικών**

Άρθρο 7 ν. 3832/2010, όπως αναριθμήθηκε με το άρθρο 323 παρ. 2

1. Η διάδοση των στατιστικών διενεργείται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. και τους λοιπούς φορείς του ΕΛ.Σ.Σ., με την τήρηση των στατιστικών αρχών του άρθρου 85 παρ. 4 και ιδίως με την τήρηση της αρχής του στατιστικού απορρήτου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 89.
2. Οι φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. υποχρεούνται να παρέχουν ισότιμη πρόσβαση όλων των χρηστών στις στατιστικές, σύμφωνα με την αρχή της

ν. 4072/2012

αμεροληψίας και όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων.

3. Οι φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. μπορούν να καταρτίζουν και να τηρούν δημόσια αρχεία για τη διάδοση πληροφοριών, που συλλέγονται στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων τους και αφορούν μεμονωμένα στατιστικά στοιχεία από εγγραφές που έχουν καταστεί ανώνυμες, αποκλειστικά και μόνον εφόσον η μονάδα των στατιστικών στοιχείων δεν μπορεί να προσδιοριστεί, είτε άμεσα είτε έμμεσα, αν ληφθούν υπόψη όλα τα σχετικά μέσα τα οποία μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιοσδήποτε τρίτος.

4. Οι φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. επιτρέπεται να διαδώσουν στατιστικά αποτελέσματα, που ενδέχεται να καθιστούν δυνατή την ταύτιση της μονάδας των στατιστικών στοιχείων, αποκλειστικά και μόνον εφόσον:

α) τα αποτελέσματα αυτά έχουν τροποποιηθεί, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων, με τέτοιο τρόπο, ώστε η διάδοσή τους να μη θίγει το στατιστικό απόρρητο, ή

β) η μονάδα των στατιστικών στοιχείων συμφώνησε ανεπιφύλακτα για την αποκάλυψη των δεδομένων.

## Άρθρο 89
## Στατιστικό Απόρρητο

Άρθρο 8 ν. 3832/2010 παρ. 1 εδ. 1-3 και παρ. 2-6, όπως το άρθρο αναριθμήθηκε με το άρθρο 323 παρ. 2 ν. 4072/2012 και τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 10 ν. 3899/2010 και την παρ. 5 του άρθρου 33 ν. 4258/2014

1. Εάν οι φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. έχουν στη διάθεσή τους στοιχεία ή έχουν πρόσβαση σε στοιχεία, που καθιστούν δυνατή την άμεση ή έμμεση αναγνώριση των μονάδων στατιστικών στοιχείων με την αποκάλυψη εξατομικευμένων πληροφοριών, που λαμβάνονται άμεσα για στατιστικούς σκοπούς, ή έμμεσα, από διοικητικές ή άλλες πηγές, υποχρεούνται να προστατεύουν αυτά τα στοιχεία και να τα χρησιμοποιούν αποκλειστικά για τους στατιστικούς σκοπούς. Απαγορεύεται σε όλους τους φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. οποιαδήποτε δημοσιοποίηση αυτών των στοιχείων. Οι φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. οφείλουν να λαμβάνουν τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα ώστε να μην είναι δυνατή η αναγνώριση των μεμονωμένων στατιστικών μονάδων με τα τεχνικά ή άλλα μέσα που εύλογα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τρίτους.

2. Οι φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. που έχουν την αρμοδιότητα ή την υποχρέωση συλλογής στοιχείων υποχρεούνται να διαβιβάζουν απόρρητα στοιχεία στην ΕΛ.ΣΤΑΤ. και δεν μπορούν να επικαλεστούν την αρχή του στατιστικού απορρήτου, εφόσον τα στοιχεία αυτά είναι αναγκαία για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των στατιστικών ή για τη βελτίωση της ποιότητας των στατιστικών. Οι φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. μπορούν να αρνηθούν τη διαβίβαση απόρρητων στοιχείων στην ΕΛ.ΣΤΑΤ. μόνο στις περιπτώσεις που τα στοιχεία αυτά αφορούν την εθνική άμυνα, την κρατική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας. Με τον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων προσδιορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος καταγραφής των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου που επιτρέπει την προσήκουσα αποτύπωση και διαβίβασή τους, εφόσον αυτή είναι αναγκαία για την αποτελεσματική ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των στατιστικών σύμφωνα με το άρθρο 21 του

Καν. (ΕΚ) 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 2009, χωρίς να διακυβεύεται το απόρρητο των στοιχείων του προηγούμενου εδαφίου.

3. Τα απόρρητα στοιχεία που διαβιβάζονται από τους φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. στην ΕΛ.ΣΤΑΤ. χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για σκοπούς στατιστικής και σε αυτά έχει αποκλειστικό δικαίωμα πρόσβασης μόνο το προσωπικό που απασχολείται για **τον** σκοπό αυτόν και έχει οριστεί με πράξη του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. μπορεί να επιτρέπει την πρόσβαση σε απόρρητα στοιχεία και σε άλλα πρόσωπα, εκτός από το προσωπικό της, στα οποία ανατίθενται στατιστικές εργασίες για λογαριασμό της, διασφαλίζοντας σε κάθε περίπτωση την τήρηση του απορρήτου των στοιχείων ή/και του στατιστικού απορρήτου και από τα πρόσωπα αυτά.

4. Τα στοιχεία που λαμβάνονται από δημόσιες πηγές, στις οποίες κατά τις κείμενες διατάξεις έχουν όλοι πρόσβαση, δεν θεωρούνται απόρρητα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου.

5. Οι φορείς του ΕΛ.Σ.Σ. επιτρέπεται να χορηγούν, σε ερευνητές που διεξάγουν στατιστικές αναλύσεις για επιστημονικούς σκοπούς, πρόσβαση σε στοιχεία, τα οποία καθιστούν δυνατή την έμμεση ταύτιση των στατιστικών μονάδων, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων. Εφόσον τα στοιχεία αυτά έχουν διαβιβασθεί στην ΕΛ.ΣΤΑΤ. από λοιπούς φορείς του ΕΛ.Σ.Σ., απαιτείται άδεια του φορέα του ΕΛ.Σ.Σ. που είναι αρμόδιος για την προστασία των απόρρητων στοιχείων και τη διαβίβασή τους.

6. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και το προσωπικό που υπηρετεί στους φορείς του ΕΛ.Σ.Σ., με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, καθώς και τα φυσικά πρόσωπα που αποκτούν, με οποιονδήποτε τρόπο, πρόσβαση σε απόρρητα στοιχεία σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, δεσμεύονται από το απόρρητο και έχουν υποχρέωση χρήσης αυτών των στοιχείων αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς.

Απαγορεύεται οποιαδήποτε χρήση αυτών των στοιχείων από τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου και μετά τη λήξη των καθηκόντων τους.

## Άρθρο 90
## Παροχή στατιστικών πληροφοριών, δημοσιευμάτων και υπηρεσιών έναντι τιμήματος

Άρθρο 13 απόφασης ΕΛ.ΣΤΑΤ. ΓΠ-400/2012

1. Η ΕΛ.ΣΤΑΤ. παρέχει δωρεάν, κατά κανόνα, τις στατιστικές πληροφορίες που παράγει.

2. Τα στατιστικά δημοσιεύματα και χαρτογραφικά υπόβαθρα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. διατίθενται έναντι τιμήματος, κατά κανόνα, που καλύπτει το κόστος εκτύπωσης.

3. Η ΕΛ.ΣΤΑΤ. διαθέτει, επίσης, αρχεία μικροδεδομένων ερευνών έναντι τιμήματος, κατά κανόνα, σε χρήστες, κατόπιν σχετικού τους αιτήματος.

4. Η ΕΛ.ΣΤΑΤ. δύναται να παρέχει έναντι τιμήματος ειδικές

επεξεργασίες δεδομένων, ή άλλες στατιστικές υπηρεσίες, καθώς και τη χρήση συστημάτων πληροφορικής που διαθέτει, και σχετικές ειδικές υπηρεσίες για σκοπούς στατιστικών ερευνών.
5. Με απόφαση του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ., μπορεί σε ειδικές περιπτώσεις να μη γίνεται χρέωση.

**Άρθρο 91**
**Πολιτική Τιμολόγησης**

Άρθρο 14 απόφασης ΕΛ.ΣΤΑΤ. ΓΠ-400/2012

1. Οι τιμές πώλησης των δημοσιευμάτων και των χαρτογραφικών υποβάθρων της ΕΛ.ΣΤΑΤ. περιλαμβάνονται σε σχετικό τιμοκατάλογο, ο οποίος είναι διαθέσιμος σε ελληνική και αγγλική έκδοση και καθορίζεται με απόφαση του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ., μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Στατιστικής Πληροφόρησης και Εκδόσεων. Ο ανωτέρω τιμοκατάλογος περιέχει όλες τις εκδόσεις, αναλυτικά, κατά ομοειδείς κατηγορίες, και την αντίστοιχη τιμή κάθε δημοσιεύματος και χαρτογραφικού υποβάθρου. Ειδικές μειωμένες τιμές ισχύουν για ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια και φοιτητές.
2. Η τιμολογιακή πολιτική που ακολουθείται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. για τα αρχεία μικροδεδομένων ερευνών βασίζεται στην αντίστοιχη της ευρωπαϊκής στατιστικής υπηρεσίας (Eurostat). Οι τιμές πώλησης των ανωτέρω αρχείων προσαρμόζονται κάθε φορά στις τιμές, στις οποίες η Eurostat διαθέτει στους χρήστες τα σχετικά αρχεία.
3. Η τιμολόγηση από την ΕΛ.ΣΤΑΤ. ειδικών επεξεργασιών δεδομένων, ή άλλων στατιστικών υπηρεσιών, καθώς και της χρήσης συστημάτων πληροφορικής που διαθέτει η ΕΛ.ΣΤΑΤ., και σχετικών ειδικών υπηρεσιών για σκοπούς στατιστικών ερευνών, καθορίζεται κατά περίπτωση με Απόφαση του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. μετά από εισήγηση των εκάστοτε αρμόδιων Διευθύνσεων της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'**
**ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**

**Άρθρο 92**
**Φορολογικό Απόρρητο**

Άρθρο 17 ν. 4174/2013, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 παρ. 8, 9 και 10 ν.4223/2013, την περ. 3 της υποπαραγράφου Δ.2 της

1. Πρόσωπα που είναι ή έχουν διατελέσει υπάλληλοι της Φορολογικής Διοίκησης και εν γένει του Υπουργείου Οικονομικών ή συνδέονται ή συνδέονταν με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ή έργου με αυτά, καθώς και οποιοδήποτε πρόσωπο, στο οποίο έχουν ή είχαν ανατεθεί αρμοδιότητες ή καθήκοντα της Φορολογικής Διοίκησης οφείλουν να τηρούν ως απόρρητα όλα τα στοιχεία και τις πληροφορίες φορολογουμένων, τα οποία περιήλθαν σε γνώση τους κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, και δύνανται να τα αποκαλύπτουν μόνο στα ακόλουθα πρόσωπα:
α) άλλους υπαλλήλους της Φορολογικής Διοίκησης και μέλη του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, στο πλαίσιο εκτέλεσης των καθηκόντων τους,

| | |
|---|---|
| παραγράφου Δ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 και το άρθρο 33 παρ. 5 περ. β' του ν. 4258/2014 | β) διωκτικές αρχές στο πλαίσιο διερεύνησης ή δίωξης αδικημάτων,<br>γ) δικαστικές αρχές στο πλαίσιο εκδίκασης οποιασδήποτε ποινικής ή φορολογικής υπόθεσης ή αστικής υπόθεσης με διάδικο το Δημόσιο ή Φορέα της Γενικής Κυβέρνησης,<br>δ) φορολογικές αρχές της αλλοδαπής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διεθνείς συμβάσεις, στον ν. 4170/2013 στον οποίο ενσωματώθηκαν οι διατάξεις της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, καθώς και στη νομοθεσία για τη δικαστική συνδρομή, |

ε) υπηρεσίες των φορέων γενικής κυβέρνησης, εφόσον κρίνεται αναγκαίο από τη Φορολογική Διοίκηση, προκειμένου να προσδιοριστούν οι υποχρεώσεις, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, των φορολογουμένων προς αυτούς τους φορείς και να εντοπιστούν πηγές αποπληρωμής των απαιτήσεών τους,
στ) σε εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους δημοσίων υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ. και δημοσίων οργανισμών με αρμοδιότητα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου χρηματοδοτήσεων και ενισχύσεων ή επιδοτήσεων από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, καθώς και σε εξουσιοδοτημένο προσωπικό ή εξουσιοδοτημένα πρόσωπα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 8 του ν. 3832/ 2010, όπως ισχύει, στην οποία ορίζεται η διασφάλιση σε κάθε περίπτωση, της τήρησης του απορρήτου των στοιχείων,
{ζ) σε διαζευγμένους ή συζύγους σε διάσταση για τον καθορισμό διατροφής κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας, για τα στοιχεία που αναγράφονται ρητά σε αυτήν,
η) στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και Ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της που ορίζονται στον ν. 3691/2008,
όπως ισχύει,
θ) σε τρίτους, κατόπιν αιτιολογημένης εισαγγελικής παραγγελίας, ότι δεν συντρέχει περίπτωση φορολογικού απορρήτου,
ι) σε φορολογουμένους που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, κατόπιν αιτήσεώς τους, και μόνο καθ' ο μέρος αυτό είναι απολύτως αναγκαίο, προκειμένου να διακριβωθεί η φορολογική ή η επαγγελματική υπόσταση άλλου φορολογουμένου που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα.
2. Τα πρόσωπα, τα οποία λαμβάνουν γνώση απόρρητων στοιχείων ή πληροφοριών, σύμφωνα με την παράγραφο 1, οφείλουν να τηρούν το απόρρητο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Η χρήση των πληροφοριών και στοιχείων γίνεται αποκλειστικά και μόνο για την επίτευξη του σκοπού, για τον οποίο χορηγήθηκαν.
3. Με εξαίρεση τις περιπτώσεις άρσης του απορρήτου, σύμφωνα με τις

παραγράφους 1 και 4, κάθε πρόσωπο στο οποίο περιέρχονται πληροφορίες ή στοιχεία, τα οποία προστατεύονται με φορολογικό απόρρητο οφείλει να μην τα αποκαλύπτει και να επιστρέφει στη Φορολογική Διοίκηση τυχόν έγγραφα που περιήλθαν στην κατοχή του και περιλαμβάνουν τέτοιες πληροφορίες ή στοιχεία.
4. Στοιχεία ή πληροφορίες σχετικά με φορολογούμενο είναι δυνατόν να αποκαλύπτονται σε τρίτο, κατόπιν αιτήσεως, με την έγγραφη συναίνεση του φορολογουμένου.
5. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα ρυθμίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα που είναι αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου και προβλέπονται κυρώσεις στην περίπτωση μη τήρησης των διατάξεών του.

## Άρθρο 93
## Δήλωση στοιχείων ακινήτων

Άρθρο 23 παρ. 7 ν. 3427/2005 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 51 παρ. 3 ν. 3842/2010 και το άρθρο 18 παρ. 8γ ν. 4002/2011

Οι δηλώσεις στοιχείων ακινήτων χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για φορολογικούς σκοπούς και δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίησή τους για δίωξη εκείνου που υπέβαλε τη δήλωση, για παράβαση των κειμένων διατάξεων.
Οι δηλώσεις στοιχείων ακινήτων είναι απόρρητες και δεν επιτρέπεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε άλλον εκτός από τον φορολογούμενο στον οποίο αφορούν αυτές.
Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται, αποκλειστικά και μόνο:
α) Η χορήγηση στοιχείων στις υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών και στους ορκωτούς εκτιμητές για την άσκηση των καθηκόντων τους, καθώς και στις περιπτώσεις που ορίζονται από το άρθρο 1445 του Αστικού Κώδικα.
β) Η χορήγηση στοιχείων σε δημόσιες υπηρεσίες, νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και οργανισμούς που έχουν αρμοδιότητα διαχείρισης, παρακολούθησης ή ελέγχου των πάσης φύσεως χρηματοδοτήσεων, ενισχύσεων ή επιδοτήσεων που καταβάλλονται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και φορείς και προέρχονται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους, για την άσκηση αποκλειστικά των παραπάνω αρμοδιοτήτων τους.
γ) Η χορήγηση στοιχείων στα Γραφεία και τα μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους για την υποστήριξη των δικαιωμάτων του Δημοσίου ή την απόκρουση των κατ' αυτού αξιώσεων τρίτων ενώπιον των δικαστηρίων.
δ) Η χορήγηση στοιχείων σε δικαστική αρχή, αν έχει διαταχθεί προσηκόντως κύρια ανάκριση, προανάκριση ή τουλάχιστον προκαταρκτική εξέταση.
ε) Η χορήγηση στοιχείων των δηλώσεων στοιχείων ακινήτων του πτωχού στον σύνδικο της πτώχευσης.
στ) Η χορήγηση στοιχείων σε αναδόχους του Υπουργείου Οικονομικών ή όσους εκτελούν βάσει συμβάσεως συγκεκριμένο έργο προς όφελος του Δημοσίου.

Η παραβίαση του φορολογικού απορρήτου του άρθρου αυτού συνιστά πειθαρχικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις οικείες διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου και ποινικό αδίκημα που τιμωρείται κατά τις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα για παράβαση καθήκοντος.
Οι ευθύνες του προηγούμενου εδαφίου βαρύνουν και τα πρόσωπα, που είναι υπάλληλοι κατά την έννοια του άρθρου 13 του Ποινικού Κώδικα, τα οποία νόμιμα λαμβάνουν γνώση φορολογικών απορρήτων και χρησιμοποιούν αυτά για σκοπό διάφορο εκείνου που ο νόμος επιτρέπει ή τα ανακοινώνουν με κάθε τρόπο, άμεσο ή έμμεσο, σε τρίτους. Τα λοιπά πρόσωπα τιμωρούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι έξι μήνες μετά από έγκληση του προϊσταμένου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας ή του αρμόδιου επιθεωρητή προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στην περιφέρεια του οποίου υπάγεται η δημόσια οικονομική υπηρεσία και με το πρόστιμο που ορίζεται στο άρθρο 4 του ν. 2523/1997, το οποίο επιβάλλεται με πράξη του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας μετά την τελεσιδικία της απόφασης του ποινικού δικαστηρίου.

**Άρθρο 94**

**Περιουσιολόγιο ακινήτων**

Άρθρο 23Α΄ παρ. 4 ν. 3427/2005 όπως συμπληρώθηκε με το άρθρο 52 ν. 3842/2010

Το περιεχόμενο του Περιουσιολογίου Ακινήτων είναι απόρρητο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις του άρθρου 93 του παρόντος.

**Άρθρο 95**

**Απόρρητο τελωνειακών στοιχείων**

Άρθρο 11 ν. 2960/2001 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 παρ. 2 ν. 3583/2007

1. Όλα τα τελωνειακά παραστατικά που προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία υποβάλλονται στις τελωνειακές αρχές είτε γραπτά είτε με τη χρήση μηχανογραφικής μεθόδου και από την ημερομηνία αποδοχής τους, από την αρμόδια τελωνειακή αρχή, αποτελούν τίτλους υπέρ του Δημοσίου.
2. Τα στοιχεία που απορρέουν από τα τελωνειακά παραστατικά είναι απόρρητα και απαγορεύεται η γνωστοποίησή τους σε οποιονδήποτε τρίτο, εκτός από τη δικαστική αρχή, μόνο εφόσον έχει διαταχθεί ανάκριση, προς διακρίβωση της τέλεσης αξιόποινης πράξης σε βάρος των συμφερόντων του Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
Η χορήγηση πληροφοριών από τα παραστατικά έγγραφα των τελωνείων στις δημόσιες αρχές επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ανακύπτουν θέματα προστασίας του δημόσιου συμφέροντος και διεκδίκησης πόρων.

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ΄
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

## Άρθρο 96
## Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων

Άρθρο 139 ν. 4281/2014

1. Το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 (Α΄ 204) το οποίο αποτελεί μέρος του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ) έχει ως σκοπό τη συλλογή, την επεξεργασία και τη δημοσιοποίηση στοιχείων που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις τις οποίες συνάπτουν αναθέτουσες αρχές, αναθέτοντες φορείς και κεντρικές αρχές προμηθειών του ν. 4281/2014 (Α΄ 160), ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας και διαδικασίας ανάθεσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του καθ' ύλην συναρμόδιου Υπουργού μπορούν να ορίζονται ειδικότερα οι συμβάσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου.
2. Η λειτουργία του ΚΗΜΔΗΣ τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997 (Α΄ 50) και του άρθρου 22 του ν. 4281/2014. Η πρόσβαση στα στοιχεία του ΚΗΜΔΗΣ πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των κρατικών απορρήτων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, των κανόνων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και του εταιρικού ή άλλου απορρήτου που προβλέπεται σε ειδικότερες διατάξεις.
3. Στο ΚΗΜΔΗΣ καταχωρίζονται από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς και τις κεντρικές αρχές προμηθειών ηλεκτρονικά στοιχεία των ακόλουθων σταδίων για όλες τις δημόσιες συμβάσεις: α) το πρωτογενές αίτημα, β) το εγκεκριμένο αίτημα, ήτοι ανάληψη υποχρέωσης ή/και δέσμευση πίστωσης, γ) οι προκηρύξεις, σύμφωνα με το άρθρο 152 ν. 4281/2014, και η διακήρυξη με τα παραρτήματά της, δ) η απόφαση ανάθεσης ή κατακύρωσης, ε) η σύμβαση, στ) κάθε εντολή πληρωμής και ζ) το αποδεικτικό κάθε πληρωμής. Η καταχώριση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα επιμέρους στοιχεία: (1) το όνομα του φορέα, (2) τον ΑΦΜ του, (3) το είδος της σύμβασης, ήτοι προμήθεια, υπηρεσία ή έργο, (4) τον προϋπολογισμό, (5) τον Αριθμό Ανάληψης Υποχρέωσης, εφόσον η δαπάνη υπάγεται στις διατάξεις του π.δ. 113/2010 (Α΄ 94), (6) την αξία της σύμβασης, (7) την ιθαγένεια-εθνικότητα του οικονομικού φορέα στον οποίον ανατέθηκε η σύμβαση, (8) τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και, σε περίπτωση ανάθεσης με διαδικασία διαπραγμάτευσης, αναφορά στη νομική βάση των Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (9) τον αριθμό και την αξία των συμβάσεων που συνήφθησαν, (10) τον κωδικό των αγαθών ή υπηρεσιών κατά το Κοινό Λεξιλόγιο Δημοσίων Συμβάσεων (Common Procurement Vocabulary - CPV) και (11) τη γεωγραφική περιοχή βάσει της Κοινής Ονοματολογίας των Εδαφικών Στατιστικών Μονάδων (Nomenclature of territorial units for statistics - NUTS)

του δημόσιου φορέα.
Τα παραπάνω στοιχεία δεν καταχωρίζονται πρωτογενώς στο «Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ», αλλά αντλούνται αυτόματα από το ΚΗΜΔΗΣ.
Η μη καταχώριση στο ΚΗΜΔΗΣ των στοιχείων της παραπάνω περίπτωσης συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για το όργανο που εξέδωσε την πράξη ή για τον υπάλληλο που έχει την ευθύνη για την καταχώριση.
Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 5.
4. Για λόγους εθνικής ασφάλειας, τα στοιχεία της παραγράφου 3 καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που ορίζεται από την υπουργική απόφαση της παραγράφου 5, εφόσον αφορούν τις ένοπλες δυνάμεις, καταχωρίζονται σε εσωτερικό διαβαθμισμένο πληροφοριακό υποσύστημα του ΚΗΜΔΗΣ, με την επιφύλαξη της τήρησης των κανονισμών ασφάλειας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Εθνικής Άμυνας, ρυθμίζονται ο τρόπος υποβολής των στοιχείων, η πρόσβαση σε αυτά, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.
5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν τη λειτουργία και διαχείριση του ΚΗΜΔΗΣ, τον δικτυακό τόπο τήρησής του, τη δομή, το περιεχόμενο και την πρόσβαση σε αυτό, και τα τυχόν επίπεδα διαβάθμισης, τη διαδικασία έκδοσης κωδικών ηλεκτρονικής καταχώρισης, τα κατά περίπτωση καταχωριζόμενα στοιχεία, τον χρόνο καταχώρισης αυτών, τα κατά περίπτωση υπόχρεα πρόσωπα για την καταχώριση και τα αρμόδια όργανα για τον έλεγχο της προσήκουσας τήρησής του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση μπορούν να καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα που αφορούν τον καθορισμό του τρόπου, του χρόνου και των επιμέρους διαδικασιών καταχώρισης των στοιχείων των εκκρεμών, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4013/2011, δημοσίων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4281/2014.
6. Οι πράξεις των περιπτώσεων γ΄, δ΄ και ε΄ της παραγράφου 3 που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ ισχύουν από την καταχώρισή τους σε αυτό. Οι ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγουν τις σχετικές δικονομικές ρυθμίσεις ως προς την άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων, ούτε τις ρυθμίσεις που ισχύουν για τις διοικητικές προσφυγές.
7. Η έκδοση ξεχωριστών Αριθμών Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) αφορά όλα τα έγγραφα που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ. Με βάση τους αριθμούς αυτούς συνδέονται οι σχετικές μεταξύ τους αντίστοιχες πράξεις. Η καταχώριση δημόσιων συμβάσεων στο ΚΗΜΔΗΣ, καθώς και η αναφορά του ΑΔΑΜ, αποτελούν στοιχεία της

κανονικότητας της δαπάνης, με την έννοια ότι η ύπαρξη αριθμού ΑΔΑΜ εξομοιώνεται με δικαιολογητικό που απαιτείται κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 26 του ν. 2362/1995 (Α΄ 247). Αν υπάρχει διαφορά μεταξύ του κειμένου που καταχωρίστηκε στο ΚΗΜΔΗΣ και του κειμένου της πράξης, ισχύει το κείμενο που καταχωρίστηκε στο ΚΗΜΔΗΣ. Με ευθύνη του προσώπου ή του οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη γίνονται αμελλητί οι αναγκαίες διορθώσεις στο κείμενο που έχει αναρτηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ. Οι πράξεις που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4281/2014, εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α΄ 45) και μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς επικύρωση. Αρκεί η επίκληση του ΑΔΑΜ για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση των πράξεων που καταχωρίζονται τόσο κατά τη διεκπεραίωση υποθέσεων των διοικουμένων όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ φορέων του Δημοσίου.

8. Η δημοσίευση της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 152 του ν. 4281/2014, αντικαθιστά την υποχρέωση δημοσίευσης στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

9. Το ΚΗΜΔΗΣ αποτελεί το επίσημο εθνικό πληροφοριακό σύστημα για την απευθείας ηλεκτρονική υποβολή προκηρύξεων δημοσίων συμβάσεων (eSenders) στο Tenders Electronic Daily (TED).

10. Το ΚΗΜΔΗΣ διασυνδέεται υποχρεωτικώς και αδιαλείπτως με την Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.). Για τη διασύνδεση του ΚΗΜΔΗΣ με άλλα πληροφοριακά συστήματα, ισχύουν οι διατάξεις της περίπτωσης δ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 136 ν. 4281/2014.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα δύνανται να ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διασύνδεση και τη διαλειτουργικότητα του ΚΗΜΔΗΣ με την Εθνική Βάση Δεδομένων της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, με το Μητρώο Δεσμεύσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, το ΕΣΗΔΗΣ, το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα παρακολούθησης συγχρηματοδοτούμενων έργων, καθώς και με κάθε άλλο πληροφοριακό σύστημα που κρίνεται απαραίτητο για την παρακολούθηση από τις υπηρεσίες του Δημοσίου της πορείας ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων για ελεγκτικούς, δημοσιονομικούς στατιστικούς και λοιπούς σκοπούς.

**Άρθρο 97**

**Έναρξη ισχύος**

Σχετικό το άρθρο 201 ν.

Η έναρξη ισχύος του προηγούμενου άρθρου ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 201 του ν. 4281/2014. Έως τότε εξακολουθούν να ισχύουν το

4281/2014 άρθρο 11 του ν. 4013/2011, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4038/2012, καθώς και τα άρθρα 2, 3 και 6 της κ.υ.α. Π1/2380/2012 (Β' 3400).

## ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ'
## ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΟ ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ
### Άρθρο 98
### Έννοιες, ορισμοί και πεδίο εφαρμογής

Άρθρο 1 ν. 3418/2005

1. Ιατρική πράξη είναι εκείνη που έχει ως σκοπό την με οποιαδήποτε επιστημονική μέθοδο πρόληψη, διάγνωση, θεραπεία και αποκατάσταση της υγείας του ανθρώπου.
2. Ως ιατρικές πράξεις θεωρούνται και εκείνες οι οποίες έχουν ερευνητικό χαρακτήρα, εφόσον αποσκοπούν οπωσδήποτε στην ακριβέστερη διάγνωση, στην αποκατάσταση ή και τη βελτίωση της υγείας των ανθρώπων και στην προαγωγή της επιστήμης.
3. Στην έννοια της ιατρικής πράξης περιλαμβάνονται και η συνταγογράφηση, η εντολή για διενέργεια πάσης φύσεως παρακλινικών εξετάσεων, η έκδοση ιατρικών πιστοποιητικών και βεβαιώσεων και η γενική συμβουλευτική υποστήριξη του ασθενούς.
4. Κατά τον Κώδικα Ιατρικής Δεοντολογίας:
α) στην έννοια "ασθενής" περιλαμβάνεται κάθε χρήστης των υπηρεσιών υγείας,
β) στην έννοια "οικείος" περιλαμβάνονται οι συγγενείς εξ αίματος και εξ αγχιστείας σε ευθεία γραμμή, οι θετοί γονείς και τα θετά τέκνα, οι σύζυγοι, οι μόνιμοι σύντροφοι, οι αδελφοί, οι σύζυγοι και οι μόνιμοι σύντροφοι των αδελφών, καθώς και οι επίτροποι ή οι επιμελητές του ασθενούς και όσων βρίσκονται υπό δικαστική συμπαράσταση.
5. Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται κατά την άσκηση του ιατρικού επαγγέλματος και την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα και ανεξάρτητα από τον τρόπο ή τη μορφή άσκησης του ιατρικού επαγγέλματος, ατομικά, ομαδικά ή με τη μορφή ιατρικής εταιρείας, ως ελεύθερο επάγγελμα ή όχι.

### Άρθρο 99
### Τήρηση Ιατρικού Αρχείου

Άρθρο 14 ν. 3418/2005

1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997.
2. Τα ιατρικά αρχεία πρέπει να περιέχουν το ονοματεπώνυμο, το πατρώνυμο, το φύλο, την ηλικία, το επάγγελμα, τη διεύθυνση του ασθενούς, τις ημερομηνίες της επίσκεψης, καθώς και κάθε άλλο ουσιώδες στοιχείο που συνδέεται με την παροχή φροντίδας στον ασθενή, όπως, ενδεικτικά και ανάλογα με την ειδικότητα, τα ενοχλήματα της

υγείας του και τον λόγο της επίσκεψης, την πρωτογενή και δευτερογενή διάγνωση ή την αγωγή που ακολουθήθηκε.
3. Οι κλινικές και τα νοσοκομεία τηρούν στα ιατρικά τους αρχεία και τα αποτελέσματα όλων των κλινικών και παρακλινικών εξετάσεων.
4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει:
α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενούς και
β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενούς.
5. Ο ιατρός λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα, έτσι ώστε στην περίπτωση επιστημονικών δημοσιεύσεων να μη γνωστοποιείται με οποιονδήποτε τρόπο η ταυτότητα του ασθενούς στον οποίο αφορούν τα δεδομένα. Εάν, λόγω της φύσης της δημοσίευσης, είναι αναγκαία η αποκάλυψη της ταυτότητας του ασθενούς ή στοιχείων που υποδεικνύουν ή μπορούν να οδηγήσουν στην εξακρίβωση της ταυτότητάς του, απαιτείται η ειδική έγγραφη συναίνεσή του.
6. Ο ιατρός τηρεί τα επαγγελματικά του βιβλία με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται το ιατρικό απόρρητο και η προστασία των προσωπικών δεδομένων.
7. Στα ιατρικά αρχεία δεν πρέπει να αναγράφονται κρίσεις ή σχολιασμοί για τους ασθενείς, παρά μόνον αν αφορούν την ασθένειά τους.
8. Ο ασθενής έχει δικαίωμα πρόσβασης στα ιατρικά αρχεία, καθώς και λήψης αντιγράφων του φακέλου του. Το δικαίωμα αυτό, μετά **τον** θάνατό του, ασκούν οι κληρονόμοι του, εφόσον είναι συγγενείς μέχρι τετάρτου βαθμού.
9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτον η πρόσβαση στα ιατρικά αρχεία ασθενούς. Κατ΄ εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση:
α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες,
β) σε άλλα όργανα της Ελληνικής Πολιτείας που με βάση τις καταστατικές τους διατάξεις έχουν τέτοιο δικαίωμα και αρμοδιότητα.
10. Ο ασθενής έχει το δικαίωμα πρόσβασης, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις, στα εθνικά ή διεθνή αρχεία στα οποία έχουν εισέλθει τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τον αφορούν.

**Άρθρο δεύτερο**

Η ισχύς του διατάγματος αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υπουργό Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του διατάγματος αυτού.

Αθήνα, 17 Μαρτίου 2015

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

**ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ**

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

| | |
|---|---|
| ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ | ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ, ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ |
| **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ** | **ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ** |

*01000342303150080*

**ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ**

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004